THE LIBRARY THE UNIVERSITY C. JORDAN

הצפה

עתון התנועה העולמית של המזרחי והפוהמ"ז
מייסד ועורך ראשון: הרב מאיר בר-אילן ז"ל

ב"ה, יום שלישי, כ"ד טבת תשל"ה (7.1.75)
שנה ל"ז — גליון 11872 — המחיר 1.20 ל"י

מקור סובייטי:

יחסי ברה"מ־ארה"ב הולכים ומשתפרים

מוסקבה, 6 (יופ"ע) — היחסים בין ארה"ב וברה"מ הולכים ומשתפרים כל הזמן — כתב היום הירחון — "אינטרנשיונל אפיירס" הסובייטי.

במאמר הראשי שלו כתב העתון, ועידת הפיסגה בין פורד וברז'נייב נערכה, זה לא כבר בולדיווסטוק, והיה "בעלת גישה עסקית, במלוא מובן המילה.

"אם כי היה זה מפגש קצר, הוא הניב תוצאות חשובות ביותר, ואישר פעם את הערך המעשי של פגישות כאלה והתפקיד החשוב ביותר במיסוד יחסים חדשים בין בריה"מ וארה"ב. כתב העת לעניינים פוליטיים תו"ך, כי הועידה "הוכיחה בדרך ברורה שגמה והחיובית שנוצרה ביחסים ה" סובייטים—אמריקאנים הולכת ומתחזקת, בהיותה מבוססת על האינטרסים החיוניים של העמים הסובייטי והאמריקני.

"ברז'נייב חולה אך אינו גוסס"

לונדון, 6 (יופי"ע) — מזכיר המפלגה הקומוניסטית הסובייטית ליאוניד ברז'נייב, אמנם חולה, אך מחלתו אינה רצינית — זאת אמרו היום מקורות דיפלומטיים, לסופר י.פ.י. בלונדון קארל סאלר.

בסוף השבוע גבר המסתורין האופף את מצב בריאותו של המנהיג הסובייטי, כשמוסקבה שומרת על שתיקה על אף הניחושים המתפרסמים ברחבי תבל.

עם זאת אמרו חוגים דיפלומטיים שביקורו של ברז'נייב בקאהיר, שעמד להיערך בחודש זה, מתבטל ב" עיקר מפאת סיבות מדיניות.

המקורות ציינו שהערבים העדיפו לנמק את הדחייה בהצביעם על מצב בריאותו המעורער של המנהיג הסובייטי, מאחר שלא רצו לפרסם ברבים פרטים על חילוקי הדעות בין בריה"מ ומצרים.

מוסקבה לא הגיבה עד כה באורח רשמי על השמועות שנפוצו. לא נודע על דחיית פגישות אחרות בדרג גבוה שמזכיר המפלגה הקומוניסטית עמד לקיים עם מבקרים מחוץ לארץ. כפי שנמסר מקיים ברז'נייב את פגישותיו כסדרן.

עם זאת הביעו מומחים לעניינים סובייטיים תמיהה נוכח שתיקתה של מוסקבה והעדר כל הצהרה רשמית בעניין מצב בריאותו של המנהיג הסובייטי.

המומחים סבורים כי יש לצפות לידיעה בנושא זה בזמן הקרוב, מאחר שהשמועות הללו להסתנן לתוככי בריה"מ וקיימת סכנה שהן יביאו בעקבותיהן אי שקט פנימי.

אין לארה"ב מידע על מצב בריאותו של ברז'נייב

וואשינגטון, 6 (ע"ן) — דובר הבית הלבן רונלד נסן אמר היום, כי אין ביכולתו לאשר את השמועות בדבר מצב בריאותו של ליאוניד ברז'נייב.

הוסיף כי הנשיא פורד עוקב אחר הידיעות המתפרסמות על נושא זה בעתונות, אך לא קיבל עד כה ידיעה ישירה כל שהיא על מצב בריאותו של ברז'נייב.

לפי ידיעות מסויימות שפורסמו בעתונות האמריקאנית, לקה ברז'נייב בסרטן הדם.

הדובר גם סרב להשיב על השאלה, אם ההסכמים שהושגו בועידת הפיסגה בולדיווסטוק יוסיפו להיות תקפים גם אם ברז'נייב יוחלף עד לועידת הפיסגה האמריקאנית-סובייטית הקרובה ביוני.

הרוג נוסף בהתנגשויות בעיר העתיקה של טריפולי

טריפולי, 6 (ע"ר) — ז'אנדרם לבנוני נהרג היום במהלך הקרבות נגד אנשי העולם התחתון בעיר העתיקה של טריפולי שבלבנון.

אתמול נהרגו בחילופי היריות אזרח ואיש בטחון, כאשר 300 חיילים ושוטרים השתערו על השוק בעיר העתיקה. עליו השתלטו פושעים מזויינים.

פגישת אלון—קיסינגר ב־15 בינואר בוואשינגטון

מאת סופרנו המדיני בירושלים

שר החוץ, יגאל אלון ייפגש עם שר החוץ האמריקאני ד"ר הנרי קיסינג'ר ב־15 בינואר מתוך הנחה שעד אז תתקבל תשובה מצרית, כלשהיא, להצעות הישראליות.

בינתיים נקבע רק יום אחד לשיחות ביניהם אך ייתכן שיאריכו אותן עד יום נוסף.

על מועד הפגישה סוכם בפגישת השגריר שמחה דיניץ עם ד"ר קיסינג'ר. מר אלון ייצא לוואשינגטון אחרי כל ההתייעצויות, לאחר שהממשלה בישיבה תקבע את עמדתה כי עתה על מנת להגיש את הצעותיה.

מר אלון יסע לארה"ב לצרכי תרומה בוועידת המגבית בספרינגס פאלם, עם ישתתפו ראשי המגבית מערים במערב ארה"ב.

בביקורו הקודם בארה"ב שאל מר אלון את קיסינג'ר אם רצה להיפגש אתו גם בביקורו הבא, וקיסינג'ר השיב בחיוב. אך בינתיים התחדשו הפעולות, ונודע לביקורו של מר קיסינג'ר במזה"ת מיועד ביקור של המנהיג הסובייטי נשתנה לוח הזמנים של קיסינג'ר.

וואשינגטון מאשרת את הפגישה אך אינה נוקבת בתאריך

וואשינגטון, 6 (עסט"א) — משרד החוץ האמריקאני הודיע היום כי שר החוץ הישראלי יגאל אלון יתוועד עם שר החוץ האמריקאני הנרי קיסינג'ר "באמצע השבוע הבא", אך לא נקבע מועד מוגדר לפגישתם. בחוגים מוסמכים נאמר כי מצפים לבואו של אלון לוואשינגטון בסביבות 10 בינואר. אולם דובר משרד החוץ האמריקאני רוברט אנדרסון אמר, כי משרדו מעולם לא הודיע על זה.

הדובר אישר כי קיסינג'ר נועד בסוף השבוע פעמיים עם שגריר ישראל שמחה דיניץ. הוא אמר כי הפגישות שימשו "סקירה מלאה של ההתפתחויות של המצב במזרח התיכון על כל היבטיו", לפני בואו של אלון לוואשינגטון בשבוע הבא. הדובר סרב למסור פרטים על מהות השיחות הקרובות בין קיסינג'ר ואלון, משום שאלה נערכות "במסגרת הדיפלומטיה השקטה". כי לפי מיטב ידיעתו, לא נועד קיסינג'ר עם שגרירים ערביים כל שהם בהקשר עם ביקורו של אלון.

פגישות הללו ייערכו לעתים מזומנות. בפגישה השתתפו א. אביגדור סמנכ"ל לעניני הסברה והתרבות ומר משה יגר מנהל מחלקת ההסברה.

מנכ"ל "ועדת הנשיאים" הודה לאלון

מר יהודה הלמן מנהל "ועידת הנשיאים" בארה"ב ביקר אתמול בלשכתו של שר החוץ מר אלון כדי להביע תודת ועידת הנשיאים על קבלת הפנים שנערכה למשלחת בביקורה בישראל. הובעה המשאלה שה"

מחר — דיונים על תעריפי טיסה צפון אטלנטיים חדשים

ג'נבה, 6 (ע"ר) — 30 חברות תעופה המפעילות קוים בצפון האוקינוס האטלנטי, יתכנסו ביום ד' כדי לשאת ולתת בדבר תעריפי טיסה חדשים בין אירופה וצפון אמריקה, אשר יכנסו לתוקפן באפריל.

מזכיר הליגה הערבית קורא לנקיטת אמצעי הגנה על שדות הנפט

ביירות, 6 (יופי"ע) — מזכיר הליגה הערבית, מחמוד ריאד קרא היום לארצות הנפט הערביות לנקוט "אמצעי הגנה" לקראת אפשרות של פלישת צבא ארה"ב שיתכנן להשתלטות צבאית על שדות הנפט.

דברי ריאד, שהושמעו בקהיר, הם עד כה התגובה הרשמית התקיפה ביותר על דברי קיסינג'ר, שאמר בשבוע שעבר בראיון בשבועון אמריקני, כי ארה"ב עלולה להתערב צבאית, אם תיווצר סכנה שערבי נוסף יאיים ל"חנוק" את העולם התעשייתי.

ריאד הגדיר את דברי קיסינג'ר כ"הפרה של אמנת האו"ם, שבמסגרתה התחייבו ארצות העולם, לרבות ארה"ב לקיים מסדר שלומי האוסר את השימוש בכוח ואת האיום בו".

הוא אמר כי על ארה"ב לקבל ברצינות את האיום ולהתנהג "בצורה הגונה" כדי לסכלו.

העתון הקהירי הרשמי למחצה "אל אהראם" האשים היום את קיסינג'ר כי הוא "משחק באש" ו"מלבה את היצרים הבינלאומיים", בציינו כי הדרך היחידה לפתור את משבר האנרגיה היא "באמצעות שיתוף פעולה, ולא באמצעות איומים".

העתון הביירותי "אל מוחרר" המקורב למחבלים, פירסם אתמול קריקטורה בה נראה קיסינג'ר לבוש במדים נאצים ועונד מגן דוד.

קיסינג'ר מסביר את הצהרותיו

העתון הלבנוני "אלנהאר" כתב היום כי קיסינג'ר שלח איגרות לארבע המדינות החשובות ביותר בשדה יצוא הנפט ובהם הוא מבהיר את הצהרתו מהשבוע שעבר כי ארה"ב תשקול הפעלת כוח להבטיח נפט במקרה הכרחי.

העתון, המצטט מקורות דיפלומטיים, מציין כי קיסינג'ר שלח את האיגרות לערב הסעודית, לאירן לונצואלה וכווית.

איגרות אלה התייחסו לוועידה המוצעה בהשתתפות המדינות הצורכות נפט והמדינות המפיקות נפט, אך הן כוללות גם הסבר של הצהרותיו האחרונות, כותב העתון.

שר האוצר החל בשיחות עם השרים על תקציב משרדיהם

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

שר האוצר י. רבינוביץ החל אתמול בסיבוב שיחות עם השרים לשם סיכום סופי של תקציב משרדיהם.

אתמול נועד מר רבינוביץ עם שר הסעד מ. חזני, שר התיירות מ. קול ושר השיכון א. עופר.

בהודעת האוצר נמסר על התקדמות טובה בדיונים אלה.

מומחים לענייני כספים וניהול יועסקו במועצות המנהלים של חברות ממשלתיות

מאת יצחק דרייטש

הממשלה תעסיק מומחים ואנשי מקצוע בתחום הניהול והכספים, כחברי מועצות מנהלים של חברות ממשלתיות שיש בהן דרוש חיזוק מועצת המנהלים.

הצעה זו הגיש שר האוצר לועדת השרים לענייני כלכלה במסגרת סיכום דיון בעניין ניהול החברות הממשלתיות והפיקוח עליהן. בעקבות יישום ההצעה,

סופרנו מציין כי עד כה הועסקו בתפקידים אלה אנשי ציבור ועובדי מדינה.

מינוי מומחים לחברי מועצת מנהלים יעשה ע"י השר הממונה בהמלצה מנהל רשות החברות הממשלתיות. ועדת השרים לענייני שכר בחברות הממשלתיות תקבע כללים לגבי מתן תמורה כספית לחברי מועצות מנהלים אלה.

סופרנו מציין, כי הסיכום המוצע ע"י שר האוצר הוא בעל אופי כללי למדי. בין השאר הוא קובע, כי מנהל רשות החברות הממשלתיות ידאג, באמצעות הוועדה למינוי דירקטורים, כי יימנע בעתיד הטלת ייצוג יתר במועצות מנהלים על איש אחד וכן יימנע מינוי אנשים שתפקידם כדירקטור עלול לעמוד בניגוד אינטרסים עם תפקידים אחרים שלהם.

אשר לתפקידי מנכ"ל מוצע לקבוע, כי הוא אחראי לניהול השוטף של ענייני החברה במסגרת התקציב והתכניות שנקבעו. למנכ"ל יהיו כל הסמכויות שניתן להעניק למנהל עסקים לפי פקודת החברות הממשלתיות ולפי מסמכי היסוד של החברה וזאת לפי קביעת הדירקטוריון.

אנו ממשיכים במיבצע מיוחד גם בחודש זה

עם תום המפעל המיוחד של "הצפה" בחודש דצמבר יאופשר גם לקוראים שיחתמו על העתון לשנה מראש בינואר ליהנות מהנחה נוספת.

החותם על העתון במשך חודש ינואר וישלם —.420 לירות יקבל

פרס + ספר

פנה עוד היום לאחד מסניפי "הצפה".

הערה: ממפעל הפרסים השנתי יכלו ליהנות אך ורק אלה המשלמים את מלוא המנוי השנתי.

(ראה פרטים בעמוד 4)

כה לחי!

שר הביטחון מזהיר את לבנון מפני כוונות ההתפשטות של סוריה

צה"ל לא יאפשר להפוך את גבולות ישראל הפקר ואת תושביה וישוביה מטרה למחבלים או לצבאות זרים

את סוריה פוקדים מאז ומתמיד כוונות של התפשטות. לא רק בגדרי דגניה עדיין כ' מזק טנק סורי, זכר למנסים שניסו לפלוש לישראל אלא גם בצפון ירדן עדיין זכורים נסיונות הפלישה הסורית, והכוונות הסוריות אינן שונות גם לגבי לבנון — אמר אתמול שר הביטחון, שמעון פרס, בתשובה לשאילתא שהוגשה בכנסת.

שר הבטחון המשיך ואמר, שישראל הבהירה בשעתו לירדן שאם כח סורי יתיצב על אדמתה היא תראה בכך פעולה עוינת, שכן הצבא הסורי נושא בכנפיו כוונה של תוקפנות מפורשת ומוחזקת כלפי ישראל.

כאילו טובן שדריכת כף רגלו של הצבא הסורי מהקו לגבולות ארצו מבשרת ראשיתו של צימות השכה של תוקפנות. מר פרס הטעים שאין בדרך לישראל להשיא עצה ללבנון לגבי עניניה היא — אבל לגבי עמדותיה של ישראל הכבוד ברור.

ישראל לא נטתה בעולם להתנכל ללבנון, לרבונותה ולעצמאותה ואין בדעת ישראל להתערב בעניניה הפנימיים. אבל ישראל אינה יכולה להתעלם מכוחות שאינם לבנוניים, ושכוונתם היא תוקפניה לגבי ישראל, כאיימים ללא הרף לא רק על איזונה ושלומה של לבנון, אלא גם על ביטחון ושלום גבולה הצפוני של ישראל.

כוחות אלה שוכנים בתוך לבנון וכוחות כאלה מצויים מחוצה לה.

ארגוני מחבלים פועלים בלבנון

בתוך לבנון פועלים תשעה ארגוני מחבלים שונים, מפולגים, נתמכים על ידי מדינות בעלות אינטרסים סותרים מצוידים בהשקפות קיצוניות מאוד ותומשים בסוגי נשק שונים.

פת"ח, שהוא הגדול שבהם, מטוה בלבנון תשתית צבאית עצמאית משלו; צאעיקה, נוסד על ידי הבעת הסורי ופועל בהשראתה; "החזית העממית לשחרור פלשתין" (חבש) היא בעלת תפיסה שמאלנית המטיפה למהפכה עולמית; "החזית העממית הדמוקרטית לשחרור פלשתין" (חוואתמה) אף היא פלג קיצוני שמאלני המתמחה בפיגועי מיקוח; "החזית העממית לשחרור פלשתין" — המפקדה הכללית (ג'יבריל) נתמכת על ידי עיראק ולוב; "החזית השחרור הערבית" — נוסדה על ידי הבעת העיראקי ונהנית מגיבוי עיראקי; "חזית המאבק העממי פלשתינאי" מקיימת גם היא זיקה לעיראק; "החזית העממית המהפכנית לשחרור

(סוף בעמוד 2)

תגובת שר הדתות ל"מסמך הוותיקאן":

אין לראות במסמך הכנסיה הקתולית הושטת יד ליהודים

שר הדתות ד"ר יצחק רפאל הגיב אתמול על המסמך שפורסם ע"י הוותיקאן ביחס לעמדת הכנסיה כלפי היהודים.

בתגובתו אומר שר הדתות: המסמך שפרסמה "הוועדה ליחסים דתיים עם היהודים" בוותיקן, הוא מסמך קאתולי מובהק. הוא כתוב תוך דבקות ללא סייג בגישתה ההסטורית של הכנסיה הקתולית ליהדות וקשה לי לכן למצוא בו בשורה על מפנה משמעותי. יש אמנם לברוך על הפיסקה החיובית האומרת, כי "הקשרים הרוחניים וההסטוריים של הכנסיה מגנים את כל צורות האנטישמיות וההפליה", אולם אמירה זו נשארה ללא מסקנה למעשה. על אף השחרור שניתן ליהודים בני זמננו מהאשמה של צליבת ישו כביכול, עדיין נשארו ראשי הכנסיה נאמנים לגרסתם המטילה על המנהיגים הרוחניים בזמנו של ישו את אשמת הצליבה — אשמה, שגרמה לנהרי נחלי דם יהודי טהור וקדוש, שנשפך בידי מאמינים נוצרים בכל הדורות.

אין במסמך התוויית דרכי ההבנה בין הנוצרים ליהודים

אין לבקש את דרכי ההבנה בין הנוצרים ליהודים בארבעת הסעיפים המוצעים במסמך.

תוך עיון מעמיק בו משתמע, שהכנסיה עוד לא נואשה מתקותה שביום מן הימים יקבלו על עצמם היהודים את דת הנוצרי. אם כי היא מסתייגת עתה מפעולות מיסיונריות תוקפניות ומטיפה לעשות זאת בדרך ההסכמה והשכנוע. היהדות ההסטורית התיחסה תמיד בכבוד כלפי דתות אחרות ונבדלה מפעולות מיסיונריות בקרב בני אמונות אחרות. נדמה, שמוכחה לבקש מאת בני דתות אחרות יחס דומה לגבי עקרונות דתה ומסורתה המקודשת.

(סוף בעמוד 2)

המצב בדרום לבנון יידון היום בשיחות פרנג'יה־אסד

ביירות, 6 (ע"ר) — המצב המתוח בדרום לבנון והיחסים בין שתי הארצות יהיו הנושאים העיקריים בשיחות שינהלו מחר (היום) בין נשיא לבנון פרנג'יה לבין נשיא סוריה אסד.

אסד יגיע מחר (היום) ללבנון לביקור של יום אחד — הראשון מצד נשיא סורי מזה כ־25 שנה.

מקורות מהימנים אמרו כי המצב בדרום לבנון יזכה לדיון מעמיק, בעקבות ההתקפות הישראליות הגוברות ונשנות על האיזור.

המקורות הוסיפו, כי קיים חשש שישראל תגביר את פעולותיה בדרום לבנון ותתקיף את סוריה במדרונות הר החרמון, שם נפגשים גבולות סוריה, לבנון וישראל.

בתי הספר בבקעת בקעה, שם יערכו השיחות בעיירה שטורה, יהיו סגורים מחר כדי שהתלמידים יוכלו לקבל את פניו של נשיא סוריה.

הנשיא פרנג'יה, ראש הממשלה אל סולח וקצינים בכירים לבנונים יקדמו את פניו של הנשיא אסד בהגיעו לגבול לבנון.

סאדאת עשוי לבקר החודש בשטרסבורג

שטרסבורג, 6 (ע"ר) — נשיא מצרים סאדאת עשוי לבוא הנה החודש כדי לשאת את דברו באסיפה הפרלמנטרית של מועצת אירופה, אמרו כאן היום מקורות המועצה.

הם מסרו כי נשיא האסיפה הגיש בקשה לסאדאת זמן קצר לאחר שראש ממשלת ישראל לשעבר הגב' גולדה מאיר נשאה את דברה בפני המועצה באוקטובר 1973.

הנשיא סאדאת נענה להזמנה, אך טרם החליט מתי לבוא, הוסיפו המקורות.

סולח: ישראל מתכננת התקפות נוספות על לבנון

ביירות, 6 (יופי"ע) — ראש ממשלת לבנון אל סולח האשים היום את ישראל בתיכנון התקפות נוספות על לבנון. הכחיש ידיעות בדבר נוכחות צבאית לא־לבנונית במדינה.

סולח הגיב על הצהרה של שר הבטחון הישראלי שמעון פרס, אשר הזהיר את לבנון לא להתיר כניסת כוחות סוריים לתחומה.

סולח גם הכחיש טענה אחרת של מר פרס, לפיה נמצאים בידי המחבלים כלי נשק מתוחכמים, לרבות טילים.

ישראל דוחה תלונת לבנון שהוגשה לאו"ם

מרכז האו"ם, 6 (ע"ר) — ישראל הגישה תלונה נגדית למועצת הבטחון נגד לבנון, בה נאמר כי התלונה הלבנונית האחרונה היתה "נסיון שקוף נוסף לאזה את העיניים של כל הנוגעים בדבר ולהסתיר את האמת".

באיגרת שהגיש נציג ישראל בפועל יעקב דורון נאמר, כי בימים האחרונים היו מספר תקריות גבול ישראל־לבנון ובירושלים אשר בוצעו ע"י אנשי אש"פ.

השגריר דורון הבהיר: "ממשלת לבנון אינה יכולה להתחמק מהאחריות לכל התוצאות הנובעות מן העובדה, כי היא מתירה את קיומו ופעילותו של מסתור רצח על אדמתה. דבר המחייב את ישראל לנקוט פעולות הגנתיות בלתי פוסקות".

בתלונתה קובלת לבנון על "התוקפנות הישראלית הבלתי פוסקת", שבאה לידי ביטוי בשורה של תקריות בשלושת השבועות האחרונים, והיא שומרת לעצמה את הזכות לכנס את מועצת הביטחון לדיון על המצב.

הנהגת אש"פ תקיים היום "ישיבה חשובה"

ביירות, 6 (עי"צ) — הועד הפועל של אש"פ יקיים מחר (היום), "ישיבה חשובה" שתוקדש לתוצאות של הוועידה המרובעת שנערכה בקהיר בהשתתפות מצרים, ירדן סוריה ואש"פ — מסרה סוכנות הידיעות הפלשתינית.

דובר אש"פ: אנו מוכנים להכיר בישראל אם תכיר בנו

ניו יורק, 6 (עסט"א) — הארגון לשחרור פלשתין, מוכן להכיר בישראל, אם ישראל תכיר באש"פ — אמר דובר הוועד הפועל של אש"פ, לפי ידיעה שפורסמה היום ב"שיקגו דיילי ניוס", מאת כתבת העתון בדמשק, גורגי אן גאייר.

לדברי העתון, אבו עבדל מוחסין אבו מייזר, דובר אש"פ, "בטרם תדרשי ממני להכיר בישראל, עליך לפנות לישראל, כי תכיר בנו. כאשר ישראל תכיר בפלשתינאים, יחול שינוי מסויים.

מייזר רמז גם בראיון, כי אם תשוב ישראל, לגבולות 1947, יהיה זה צעד חשוב, לקראת הסכם.

"ישיבת הסדר" תוקם במעלות עוד השנה

מאת שאול מיוליש סופר הצפה

על הקמת ישיבת הסדר במעלות עוד בשנת הלימודים הבאה — סוכם אתמול בפגישה בין שר הדתות ד"ר יצחק רפאל לבין יו"ר המועצה המקומית של העיירה אלי בן יעקב ויו"ר המועצה הדתית מר א. מרצלס.

סוכם שהמועצה המקומית תחל מיד בהקמת מבנה קבע לישיבה.

השר רפאל הבטיח את עזרת משרדו בהקמת הישיבה והחזקתה. המשרד יעביר למועצה המקומית סכום של מאה אלף ל"י עם תחילת הבניה. הוחלט כי בד בבד עם הקמת "ישיבת ההסדר" יוקם גם "כולל" אברכים.

יו"ר המועצה המקומית ביקש את עזרת משרד הדתות בצורה לתכנון הקריה התורנית בכעלות שישיבת ההסדר תהיה אחת ממוסדותיה העיקריים.

הודעת שר הבטחון בכנסת בקשר להאשמותיו של הרב גורן

עניין פינוי החללים בעת המלחמה נחקר ונבדק ואף הופקו הלקחים

הרב הראשי לישראל הסיר תביעתו למינוי ועדת חקירה

מאת סופרנו בכנסת

נושא פינוי החללים בעת המלחמה, נחקר ונבדק ובתחקירים אלה, הופקו גם לקחים ארגוניים ומבצעיים ואין הרמטכ"ל רואה צורך בחקירה נוספת.

— אמר אתמול שר הבטחון, שמעון פרס, בהודעה בשם הממשלה, בקשר לדברי הרב הראשי, שלמה גורן בנושא זה. הרב גורן עצמו חזר בו והסיר את דרישותיו לועדת חקירה.

השר שיבח את פעולתם של הרבנות הצבאית הראשית, רבניה, חייליה ואנשי "חברה קדישא", שעסקו בפינוי החללים, תוך כדי לחימה, והבאתם לקבורה לאחריה. את תפקידם זה, מילאו במסירות ובדביקות ובנאמנות, בתנאי קרב קשים.

השר אמר, ששוחח אמש (שלשום בערב), עם הרב גורן והרב ביקש ממנו לצרף דברי הערכתו הוא לפעולתם המסורה של אנשי "חברה קדישא" של הרבנות הצבאית הראשית.

לפני כן קיבל שר הבטחון, מברק מהרב הראשי גורן, ובו הוא תובע "למנות ועדת חקירה ביטראלית, כדי לברר את כל העובדות ולהעמיד את האמת ואת כל האמת על בוריה".

בשיחה טלפונית, הודיע לו אמנם, הרב הראשי גורן, שהוא מסיר את דרישתו לועדת חקירה, שכן כל כוונתו היתה, הפקת לקחים לגבי העתיד. ומאחר שנודע לו שלקחים אלה הופקו עוד קודם לכן, והוא יש לו אימון מלא במסיקי הלקחים, שוב אינו רואה צורך לעמוד על תביעתו הקודמת.

בכבוד ראש והדרת קודש

בפתח הודעתו, אמר שר הבטחון, שהנושא מחייב כבוד ראש והדרת קודש, שכן הוא נוגע להבאתם למנוחת־עולם של גיבורי ישראל, וברגשות עמוקים של משפחות שכולות.

במלחמת יום הכיפורים, נתעוררו בעיות חמורות של פינוי חללים בהיקף בחזיפות ובתנאים שלא ידענו כמותם קודם לכן, כמו לגבי שאלות נכבדות אחרות של מלחמת יום הכיפורים, כן גם לגבי שאלה זו ישנם שני היבטים:

האחד, מה קרה בשדה המערכה, והאחר, מה הם הלקחים שיש להסיק ממנו. לגבי אירועי המלחמה הוקמה, כידוע, ועדת חקירה בראשותו של נשיא בית־המשפט העליון אגרנט ו"כל החפץ להעיד או להציג מסמך או מוצג אחר לפני ועדת החקירה, בקשר לנושאי חקירתה, יכול היה להמציא בכתב לוועדה, תמצית עדותו או תוכן המסמך או תיאור המוצג שברצונו להציג".

אין מקום לחקירה נוספת

ואילו צה"ל בדרכיו הוא, עסק בהפקת לקחים ממלחמה זו על כל היבטיה. נושא פינוי החללים בעת מלחמה, נחקר ונבדק, בתחקירים שנערכו ביחידה, בעוצבות, בפיקודים ובמטכ"ל.

בתחקירים אלה, הופקו גם לקחים ארגוניים ומבצעיים לגבי זיהוי ופינוי חללים והבאתם לקבורה. תוצאה מכך, שונה ארגון הפינוי בכל הדרגים — באגף כוח האדם וברבנות הצבאית; בעוצבות, בפיקודים ובמטכ"ל. והמטה הכללי, אינו רואה צורך בחקירה נוספת של נושא זה.

מבחינת ההלכה, והתעוררה בעית רציפות של פינוי החללים, תוך כדי לחימה, בשבתות וחגים. הרבנות הצבאית, התירה פינוי חללים בשבת וחג, תוך התייעצות עם גדולי ההלכה, והקבורה על פי כל דיני הקבורה על פי ההלכה.

הודעה ללא דיון

עפ"י הסכמה של נציגי הסיעות — לא קיימה ההודעה בעניין הכאוב הנ"ל, נושא לדיון. בינתיים, הוגשו מספר לא מבוטל של שאילתות לרה"מ ולשר הבטחון, בקשר לענין זה.

הגר"ש גורן: הגיע הזמן להוריד עניין פינוי החללים מסדר היום

הרב הראשי, הרב שלמה גורן אמר אמש, כי לאחר הודעת שר הבטחון בעניין פינוי החללים בשבתות במלחמת יום הכיפורים, הגיע הזמן להוריד את הנושא מעל סדר היום.

הרב הראשי שרואיין בתכנית "מבט" בטלוויזיה, ציין כי שבע בסיפוק את הודעתו של שר הבטחון מר שמעון פרס, בכנסת, בדבר הפקת הלקחים של צה"ל גם בנושא פינוי החללים במלחמת יום הכיפורים. וכיוון ש"יש לרב הראשי אמון בצה"ל, בלקחים ובמפיקי הלקחים, לכן הסכים להוריד את בקשתו למינוי ועדת חקירה.

הרב גורן גם הביע את הערכתו לחברה קדישא הצבאית, שהוא אשר הקים אותה מן היסוד ועד הטפחה, במשך 24 שנים. הרב הוסיף, כי לא התכוון מעולם לפגוע בעבודתם המסורה והנאמנה.

לשאלה, מדוע העלה את העניין שנה ורבע לאחר המלחמה, השיב הרב הראשי, החל לטפל בנושא הזה עם כל הנוגעים עוד בתקופת מלחמת יום הכיפורים ולאחריה. בין היתר הפנה מכתבים, תזכירים ותלונות לראש הממשלה, לשר הבטחון, ולרמטכ"ל הקודמים. כמו כן פנה אל שר הביטחון, מר שמעון פרס, ולרמטכ"ל הנוכחי.

הרב הפנה את תלונותיו, גם לועדת החוץ והבטחון של הכנסת, והעניין הובא לוועדה זו. הרב גורן הוסיף, כי התריע כל הזמן ותוך כדי המלחמה "הפך עולמות". הוא דחה בתוקף את כל ההתקפות עליו בנושא זה.

לשאלה, מדוע החליט בסוף השבוע שעבר להוציא הדבר לפומבי בעוד שעד כה פעל שלא בצורה ציבורית, השיב הרב גורן, כי חשש שמא העניין לא תוקן ולא הופקו הלקחים על ידי צה"ל. "לו היתה אולי איכפרוביזציה או הבעת ספונטנית, אבל חשבתי שאולי זוהי הדרך שהדבר יקבל את תיקונו", אמר הרב הראשי. הוסיף. כי הוא שמח היום שאכן צה"ל הפיק לקחים גם בנושא זה.

הנהלת הקואליציה תדון בימים הקרובים בדרישה לעכב אישור השינוי בשיטת הבחירות לכנסת

מאת סופרנו בכנסת

הנהלת הקואליציה, בהשתתפותו של רה"מ, תתכנס בימים הקרובים לדיון בדרישת המפד"ל, ל"ע מפ"ם והאגודה לעכב שינוי בשיטת הבחירות לכנסת.

בינתיים סיימה ועדת המשנה בראשות ח"כ ב. הלוי להכנת יסוד את דיוניה בהכנת החוק, ויובא למליאת ועדת החוקה, חוק ומשפט להכנתו לקריאה ראשונה.

הסעיף שנדון אתמול היה מועד כניסת החוק לתוקפו. ברוב — נדחו הצעות ח"כ מרידור שהחוק ייכנס לתוקפו רק בכנסת הבאה (התשיעית, לאחר שתיבחר), או שהחוק המוצע עתה לא יוגש לכנסת אלא לכשיידון חוק הבחירות המפורט (החלוקה לאזורים, מספרם וכדומה).

הודעת סיעת המפד"ל בכנסת

בישיבת סיעת המפד"ל בכנסת נמסר אתמול דו"ח על המו"מ המתקיים בין הסיעה וההסתדרות למפלגה המוצעה לשינוי שיטת הבחירות לבין נציגי המערך. הסיעה החליטה להמשיך בפעולותיה בעניין זה.

הסיעה בחרה בח"כ אהרון אבו־חצירא כמועמדה לנציגות הכנסת בועדה למינוי דיינים.

בתום הישיבה הציע נציג הקיבוץ הדתי, א. שטרן, לנקוט יוזמה לחיסול הסכסוך בין הרב הראשי לישראל לבין הרב הראשי לצה"ל וליישב את החזורים ביניהם.

הסיעה רשמה לפניה לנעשים מאמצים כדי לשכך את הסערה.

ל"ע מציעה שיטת בחירות חדשה

מאת שאול מיוליש

סופרנו לעניני מפלגות

מפלגת ל"ע עומדת להציע למפד"ל לתמוך בהצעת פשרה לשינוי שיטת הבחירות בשיטה יחסית ארצית לאזורית, בתנאי שעודפי הקולות בבחירות האזוריות לא ירדו לטמיון אלא יצטרפו למנדטים שייבחרו ברשימה ארצית", זאת הודיע אתמול מזכ"ל הליברלים העצמאיים י. ברקאי.

יו"ר סיעת ל"ע בכנסת, יהודה שערי אמר שהצעת מפלגתו דומה בעיקריה לזו של השר גד יעקובי, אולם בעוד שהצעת יעקובי תגרום להעלמות מפלגות קטנות הרי לפי הצעת הל"ע ימשיכו המפלגות הללו לבוא לידי ביטויין היחסי, וגם יגבר הקשר בין הבוחר והנבחר.

ח"כ שערי אמר שהצעת ל"ע גורסת חלוקת הארץ ל־18 אזורי בחירה שבהם ייבחרו 90 חכ"ים, ואם נציגי המפלגות הקטנות לא ייבחרו באזורים, יוכלו להיבחר ברשימה הארצית שבה יבחרו 30 חכ"ים, בעזרת עודפי הקולות שיצברו באזורים.

מזכ"ל המפד"ל מר צבי ברנשטיין, מסר לסופרנו כי היום ידונו נציגי המפד"ל והמערך בנושא שיטת הבחירות, בפגישה שתיערך ביניהן בבניין הכנסת.

שר העבודה: אין שינוי משמעותי במצב התעסוקה

מאת סופרנו בכנסת

אין שינוי משמעותי במצב התעסוקה במשק אך אין להתעלם מהאפשרות שמדיניותה החדשה של הממשלה תיצור קשיי תעסוקה אמר אתמול שר העבודה משה ברעם בהודעה מטעם הממשלה על מצב התעסוקה במדינה. השר הבטיח כי משרד העבודה ערוך לקראת אפשרות כזאת הקים מטה התעסוקה המרכז בידיו דיווח שוטף והנדרכי על מגמות התעסוקה הקיימות והצפויות במשק.

תחזית מזג האוויר

מעונן חלקית עם ממטרים מקומיים בצפון הארץ ובמרכזה. הטמפרטורות: ירושלים 11, תל־אביב לוד, חיפה טבריה, עפולה ונהריה 17, באר שבע 16, רמת הגולן וצפת 10, נצרת 14, השומרון 22, עזה 18, יריחו ואילת 20, מפרץ שלמה 21 מעלות.

שר האוצר הודיע על ביסוס רפורמה במסים — עוד השנה

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

שר האוצר י. רבינוביץ הודיע אתמול כי בדעתו לבצע השנה את הרפורמה במסים.

הכוונה היא גם להצעות שיוגשו ע"י ועדת המומחים לבחינת מערכת המסים בראשות פרופסור ח. בן שחר וגם להנהגת מס ערך מוסף.

לסופרנו נודע כי באוצר היתה הסתייגות בדברי מר א. דזברת היועץ הכלכלי לשר האוצר כאילו הרפורמה לא תבוצע השנה. פרסום כזה בשמו של מר דזברת הופיע אתמול באחד העיתונים. מאחר יותר הובהר כי הדברים צוטטו בשמו שלא במדוייק.

ועדה בינמשרדית החליטה להעלות את תמריצי הייצוא

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

החלטה להעלות את תמריצי היצוא החל מהחודש נתקבלה אתמול בוועדה בין משרדית. ההחלטה טעונה עדיין אישור שרי האוצר והמסחר והתעשיה.

הוועדה קבלה תחשיבים לפיהם עלתה רווחיות הייצוא לאחר הפיחות והייצוא רווחי כעת. אולם כדי לתת לו דחף החלט הוחלט על הגדלת התמריץ.

שער הדולר ליצוא בקבוצות בעלות הערך המוסף הגבוה ביותר — מגיע ל־7.3 ל"י לדולר.

בראש הוועדה עמד מנכ"ל משרד המסחר והתעשיה ד"ר משה מנדלבוים והשתתפו בה הממונה על התקציבים א. דגני, מנהל מח' המחקר של בנק ישראל ד"ר צבי זוסמן, המפקח על מטבע חוץ דוב פנטרוביץ, מנכ"ל משרד החקלאות ר. אילני וסגן מנהל חטיבת סחר החוץ ע. גביבי.

אוי לנו כי השברנו
נפלה עטרת ראשנו

בלב שבור ורצוץ אנו מודיעים בצער רב וביגון קודר על פטירת אבינו וסבנו היקר

הרב ר' צבי ב"ר אריה פוחוביץ זצ"ל

ממייסדי ומנהלי בית-מדרש לתורה אי"י (הכולל) וראשי השופרים בנ"ח

ההלויה תצא היום, יום ג' כ"ד טבת תשל"ה (7.1.75) מבית מדרש לתורה אי"י, רח' מונטיפיורי 10 פ"ת, בשעה 2.00 אחה"צ.

המתאבלים מרה
אשתו ומשפחות
פוחוביץ, וילנסקי, זק"ש

לחברנו

שלמה פלטנר ומשפחתו

חבר הועד הפועל המאוחד של הפועל המזרחי המפד"ל

כוס תנחומים על פטירת האב

ר' משה פלטנר ז"ל

בנחמת ציון וירושלים ינוחמו ולא יוסיפו לדאבה עוד

המפלגה הדתית לאומית — ההנהלה
הסתדרות הפועל המזרחי — הועד הפועל

לשלמה פלטנר

אחד באבלך במות עליך

אביך ז"ל

בטוח חקלאי
ההנהלה והעובדים

במלאת שנה לפטירתה של בתנו, אחותנו, נכדתנו
היקרה והבלתי נשכחת

ליאורה לוית ז"ל

נעלה לקברה להתייחד עם זכרה מחר יום רביעי,
כ"ה בטבת תשל"ה (8.1.75) בשעה 3.00 אחה"צ
בבית העלמין בנחלת יצחק.

נפגשים על יד השער.

המשפחה

هكذا من الاصل

هكذا من الأصل

של המצפה

תחקיר ולקחיו

הודעתו של שר־הבטחון בכנסת, שלפי תחקירי צה"ל הופקו לקחים אירגוניים ומיבצעיים, לרבות בעניין פינוי חללים, ואין המטכ"ל רואה צורך בחקירה נוספת, הניחה את דעתו של הרב הראשי ר' שלמה גורן, שהעלה את הנושא בשידורי ישראל. בהודעתו נאמר, מאחר שהלקחים כבר הופקו, בתחקיר של אמינות, הרי אינו עומד על תביעתו לקביעת ועדת־חקירה.

לגופו של עניין ציין מר ש. פרס, שפינוי החללים במלחמת יום־הכיפורים היה כרוך בהיקף, בדחיפות ובתנאים שלא ידעו אותה עד כה. מכאן הקשיים העצומים. ואף־על־פי־כן ביצעה החברה־קדישא של הרבנות הצבאית פינוי, זיהוי והבאת החללים לקבורה, תוך כדי מהלך הקרבות, במסירות־נפש בשיעור גבוה. אנשיה, גיבורי המלחמה בתחום פעלם.

התחקיר מאשר, שהרבנות הצבאית בהתייעצות עם חכמי ההלכה, פינתה חללים גם בשבתות ובמועדים. לקח הקשיים בשל הנסיבות המחרידות הופק במילואו. בכך הגיע הבירור בנושא לסיומו.

מחמת רגישותו של העניין מקום בירורו במוסדות האחראיים ולא בפומבי, וזמן בירורו סמוך להפסקת המלחמה. מה שהודיע שר־הבטחון בכנסת ניתן היה להודיע לפני זה בכתב, בשיחת טלפון ובפגישה. ככל שממעטים מתן פומבי לעניינים רגישים, שהצינעא יפה להם, הרי זה משובח.

לעניננו דבר החכם בקוהלת: „לכל זמן ועת לכל חפץ. עת להחשות ועת לדבר, כי לכל חפץ יש עת ומשפט".

אזהרה לביירות

נשיא סוריה, גנראל אסד, בלווית בכירי שריו, יבקר היום בלבנון, ביקור ראשון של נשיא סורי אחרי שנים רבות. יש להניח, שהאורח מכוון להמריץ ביצוע הצעתו, שיגור יחידות פלשתיניות, שהן פועלות בצבא הסורי הסדיר, לחבל הדרומי של לבנון, „כדי להגן על גבולותיה מפני התקפות הציונים".

כניסת הצבא הסורי לארץ לבנון, משמעה, אפשרות של חידוש האש מצד הסורים לאחר הסכם הפרדת הכוחות ברמת־הגולן.

דבריו של שר־הבטחון בכנסת כללו אזהרה הן לסוריה והן ללבנון להמנע מפעולה המאיימת בהסלמה עד כדי מלחמה. השר הזכיר אזהרת ישראל בשעתה לירדן, שפתיחת גבולה למחבלים דינה כדין התגרות של מלחמה על כל תוצאותיה. הוא־הדין לבנון. היא משמשת בסיס למחבלים, שמטרידים את ישראל, והתגובה לפעילותם מצומצמת לגבי ריכוזי המחבלים בלבד. אין כל עניין לישראל לפגוע בלבנון.

ואילו פתיחת גבולות לבנון בפני יחידות־צבא סוריות, מצויידת בנשק רב חדיש, שפניהן התקפה על ישראל, משמעה פעולת־איבה לבנונית—סורית משותפת שכמותה המלחמה.

סוריה התוקפנית, וגרורת הסובייטים, עלולה להדוף את לבנון להרפתקאה שתעלה לה ביוקר רב. האזהרה מירושלים מכוונת להרתיע את ביירות מסיבוב הרה־סכנות.

מה מעסיק את השמאל

שרי מפ"ם בממשלה מוטרדים ביותר, לעבודת־תשתית במעלה אדומים, שלפי ההחלטה יהיה מרכז של מפעלים בסביבת ירושלים, מדאיגה אותם. הייתכן, שמצד אחד עסקן מפמ"י נפגש עם מחבל ומבשר שהוא „מתון ושקול", כאילו יש למהר ולהכיר באש"ף, ומצד שני הישראלים יקימו ישוב חדש בארץ יהודה? יש לשבש ככל האפשר ביצוע תכנית מעלה־אדומים.

„מאין באים הכספים לעבודות־פיתוח במקום"? — שאל בריתחה שר מפמ"י אחד, „הרי החלטת הממשלה מכוונת לשלב בתיכנון ולא לשלב הבנייה". חברו, שר מפמ"י שני, לא פסק מלשאול: „מאין התקציב למעלה אדומים"? כאילו מדובר במעשה אסור בתכלית הנעשה במחתרת.

זו דאגתם היחידה של נציגי המפלגה השמאלנית בממשלה. שאש"ף רוצה במלחמה חדשה, „שתשים קץ לישראל", בין שישבו במעלה־אדומים ובין לאו, ואילו מפ"ם בקרתנותה הפוליטית מוטרדת מאיין התקציב לבניית מעלה־אדומים.

עוד עניין מעסיק את מפ"ם: היענותו של נשיא המדינה להשתתף במושב־הפתיחה של ועידת „חרות" בחברון. הייתכן, שנשיא המדינה יופיע בוועידה של מפלגה יהודית הנערכת בחברון? לדעת מפ"ם, זו התגרות גלויה בערבים המתונים והשקולים, שלדעתה נמצאים גם באש"ף.

ראש־הממשלה ענה נכון, שאין כל איסור לקיים ועידות בכל שטחי ישראל ונשיא המדינה הוזמן להשתתף בוועידה הנערכת בחברון על סמך שיקוליו.

אך אין מרגוע למפ"ם ולכל השמאלנים. דברים נוראים מתרחשים במדינה, בונים את מעלה־אדומים, ועורכים ועידה יהודית בעיר־האבות חברון, כלום אפשר לעמוד מרחוק ולהחשות? מפ"ם והשמאלה לה, הקומוניסטים, רותחים מרוב רוגז.

ד"ר בורג: משרד הפנים מינה ועדה לקביעת הדרכים לשיפור מצב הכספי של רשויות המקומיות

מאת סופרנו בכנסת

יתרת החובות של הרשויות המקומיות למחצית שנת התקציב 1974 הגיעה ל־2.5 מיליארד ל"י. נוסף לכך קיים גם גירעון מצטבר של 300 מיליון לירות — אמר אתמול שר הפנים ד"ר יוסף בורג, בתשובה לשאלתו של הח"כ ש. לורנץ.

השר ציין כי 45% מיתרת החובות הנ"ל צמודה למדד המחירים לצרכן וכ־2% צמודה לדולר.

באשר להכנסות העצמיות של הרשויות המקומיות הן מגיעות לכ־1,350 מיליארד ל"י.

ד"ר בורג הוסיף שלאחרונה מונתה ועדה בהשתתפות מנכ"ל משרד הפנים, הממונה על התקציבים ויו"ר מרכז השלטון המקומי, לקביעת הצעדים הנחוצים לשיפור מצבן הכספי של הרשויות המקומיות. הוועדה תיתן דעתה לשיפור המימון העצמי, הגדלת ההכנסה השוטפת, הסדר מלא של חלוקת התפקידים והמימון בין הרשויות המקומיות לממשלה, סדרי העברת כספים, תנאי מימון במילווה וכדו'.

צמצום הגירעון — כיצד?

על צמצום הגירעון בתקציב השוטף השיב ד"ר בורג לשאילתא של ידידיה בארי ואמר כי צמצום זה הוא בסכום של 150 מיליון ל"י והוא מתבצע על־ידי הפחתת ההקצבות להוצאות שהרשויות המקומיות נדרשו לצמצם גם את תקציבי הפיתוח, זאת לאחר שבתחילת שנת הכספים העלו הרשויות את שיעורי המיסים והאגרות, והממשלה מצידה הגדילה את הסכומים לאיזון התקציבים.

המצב הכספי בעיריית אילת

בהתייחסו למצב הכספי של עירית אילת (בתשובה לשאילתא של נסים אליעד תקיבא נוף) ציין השר כי הגירעון השוטף של עיריית אילת לשנה 1973 היה כ־4.5 מיליון ל"י. משרד הפנים והעיריה עושים למיטב יכולתם שלשנה 1974 לא יהיה גירעון.

מדוע גורשו האנשים מליבריה?

בתשובה לשאלה של הגב' פרידמן הסביר שר הפנים את הגורמים לאות והפלאת התקבולים. שר הפנים שילוחם מהארץ של תיירים מליבריה, ומאחר שקבוצה זו לא היו אלמנט שקט, אין מקום לציין בזה מחדש.

ועדת הכלכלה בדיון על הסעת חינם של חיילים באג"ד

בוועדת הכלכלה נמשך אתמול הדיון עם נציגי הנהלת הקואופרטיב „אגד" כדי לנסות להגיע להצעה מוסכמת, שתאפשר לכל חייל בשירות סדיר לנסוע חינם בנסיעות עירוניות ובינעירוניות. הצעת „אגד" היא בשיעור של כלירה וחצי לחייל ליום. הדיון נמשך וסיכומו קשור בתשובת משרד הביטחון.

ב"כ הנהלת „אגד" י. הררי אמר, כי אגד מוכן לקבל עליו הסעת החיילים בקווים שבהם הוא מקיים שרותים סדירים ויסתפק ברווח מינימלי בלבד. השאלה היא רק קביעת כ־הזורים שיהיה בהם כדי להבסיס הערכה גלובלית של מספר החיילים שיסעו חינם ואת יעדי נסיעותיהם, לפיה יוכל „אגד" להיערך ולדרוש את הפיצוי המתאים.

יו"ר הוועדה ח"כ יגאל הורביץ אמר, כי יש להצטער שהנושא הזה נמצא כזה שנים על הפרק במשרדים שונים, טרם מצא את פתרונו. לכן על הוועדה להגיע למסקנות ברורות והחלטות, כדי לבצעם ולהתמיד

הסדר שיבטל את החרפה של עמידת חיילים ב„טרמפים" במשך שעות בכבישים, שלא אחת נסתיימה באסון. הציע להסדיר את הבעיה גם במחיר גדול, ולהנהיג ללא דיחוי נסיעות חינם לחיילים בשרות „אגד".

ח"כ א. זילברברג תמך בדעה זו באמרו שיש לכלול בתקן ההוצאות הכוללות לחייל גם הוצאות הנסיעה מן הבית אל הבסיס ובחזרה.

מציע ניסיון של חודש

מנכ"ל משרד התחבורה, דן חירם, התחייב מכל הצעה לאפשר נסיעות חינם לחיילים ללא הגבלה באוטובוסי „אגד". לדעתו, יביא הדבר לנסיעות מרובות ללא צורך מצד חיילים רבים ויגביר את העומס בקווים של אגד, מיסב, לכן להסתפק בטרמפיאדות ובמקומות ספציפיים. הציע לנסות את ההסדר במשך חודש אחד.

יו"ר הוועדה ביקש מהנהלת „אגד" להמציא לישיבה הבאה חישוב מסודר של הסכום השנתי שיידרש ע"י אגד להסעת חינם של חיילי צה"ל ללא יוצא מן הכלל. נציגי צה"ל נתבקשו להמציא לוועדה נתונים על מספר תאונות הדרכים שקרו בשנים האחרונות לחיילים שנסעו בטרמפים.

טיול ילדים ממושב נחלים, יצא לטיול באזור יער בן-שמן ומודיעים, כאשר מנהל בית הספר משה בצלאל (משמאל), משמש כשומר.

ההנהלה המורחבת של „רמות שפירא" שמעה סקירה על פעולות המוסד החינוכי מפי יו"ר ההנהלה הרב ד"ר ויינשטיין

האספה המורחבת של הנהלה „רמות שפירא", מרכז נוער לחינוך ולתרבות, התכנסה במרכז „רמות שפירא" שבמושב „בית מאיר" ע"י ירושלים.

הישיבה נפתחה ע"י אביל לודמיר פסנתרן צעיר ומחונן, עולה חדש מברית המועצות, שניגן מיצירותיהם של שופן, באך ובטהובן. מר לודמיר לומד באולפן של „רמות שפירא".

לאחר התכנית המוסיקלית הציג יו"ר הנהלה „רמות שפירא" הרב ד"ר י. ויינשטיין סיכות־זהב עם סמל „רמות שפירא" למר יהורם זיסלמן, יו"ר ועד הנאמנים העולמי ולמר משה גרין, יו"ר ועד הידידים בארצות־הברית כאות הוקרה על פעולותיהם הברוכות למען „רמות שפירא". כמו כן קידם בברכה את מר דוד פלדמן, יו"ר ועד הידידים בקנדה.

יו"ר ההנהלה הרב ד"ר י. וינשטיין מסר סקירה מקיפה על פעולות ההנהלה בעמדו על הפעולות החינוכיות והתרבותיות הנרחבות המבוצעות בין כתלי מרכז „רמות שפירא", ציין שפעולות אלה נערכות בשלושה תחומים:

א) הסמינרים ליהדות בשביל תלמידי בתי הספר התיכוניים בישראל בשיתוף עם משרד החינוך והתרבות בפיקוחו של המפקח דוד שמש, שיקיפו בשנה זו כ־3000 צעירים מכיתות י"א וי"ב תיכונים: סטודנטים מהאוניברסיטאות, קבוצות נוער מתנועות נוער דתיות, כגון: בני־עקיבא, נוער דתי עובד וכו'. הנואם עמד במיוחד על הצלחתו של הסמינר בן ט"ו השבועות של מפקחי הגדנ"ע.

פעולה ברוכה במיוחד מהווה האולפן לעולים חדשים מברית המועצות בשיתוף עם מחלקת העליה של הסוכנות היהודית ומשרד הקליטה. באולפן לומדים עכשיו למעלה מ־30 צעירים וצעירות, רובם אינטלקטואלים ובעלי מקצועות חפשיים, במגמה להעמקת ידיעת היהדות ובקורותיה.

ב) אגף לנוער מהתפוצות, הכולל אולפנים לליכודי היהדות ולימודים כלליים לתיכוניים, בשיתוף עם המחלקה לחינוך ולתרבות תורניים בגולה — של הסוכנות היהודית לא"י. כמו כן כולל אגף זה תכנית ישראלית לסטודנטים מחו"ל בתמיכה האקדמאית של אוניברסיטת בר אילן. במסגרת זו מקבלים הסטודנטים נקודות־זכות באוניברסיטאות שלהם. אנו מעוניינים להרחיב את הפעולה למען יהודי חו"ל לתכנית לימודית לשנה שלמה תוך שיתוף עם הסוכנות היהודית ומשרד החינוך. בהזדמנות זו — ציין יו"ר ההנהלה לשבח את הצוות החינוכי המעולה.

ג) האגף ללימודי ארץ־ישראל המבוסס על בית־ספר שדה. פעולה זו מיועדת לבתי ספר, חוגי נוער ומבוגרים והיא משולבת בהעמקת ידיעת הארץ על רקע התנ"ך ובאמצעות טיולים וסיורים באתרים ההסטוריים והגיאוגרפיים שיש בהם כדי להעמיק את אהבת המולדת ע"י הליכה במסלולים ההיסטוריים של אבותינו הקדומים והדגשת זכותנו על הארץ וההמשכיות של התנחלותנו בארץ האבות.

הוגדלו מקומות הקליטה עד ל־200 תלמיד

בדברו על תכניות הבניה הודיע הרב ויינשטיין על הגדלת מקומות הקליטה במרכז עד 200 תלמיד ע"י סיום הבניה של 100 מקומות קליטה נוספים בביתני הפנימיות. כמו כן עומדת להיגמר בנייתם של בתים לסגל האקדמאי והמינהלי. הוא דיבר על הצורך בהרחבה נוספת של בניית פנימיות נוכח הלחץ הגדול של הביקוש ובעיקר נוכח המחסור בכיתות לימוד וחדרי ספה. הקמת שני בניינים נוספים בסך של 12 מיליון ל"י.

בסיום דבריו הביא לתשומת לבם של חברי ההנהלה את מכתב־הברכה שנתקבל מאת שר החינוך והתרבות אהרן ידלין, שבו נאמר בין היתר: „אני מעריך ביותר את פעולותיהם של חברי הוועד הבינלאומי, המקדישים זמנם ומרצם ובעיקר לבם — למוסד החינוכי החשוב הנושא את שמו של שר וגדול בישראל. מוסדכם המשלב פעולות חינוך מגוונות המיועדות לנוער ישראלי ולנוער יהודי מהגולה, תרם תרומה חשובה להידוק הזהות היהודית הציונית של הנוער היהודי בישראל ובתפוצות".

מר יצחק עצמון, סגן יו"ר ההנהלה והגזבר, מסר דו"ח כספי, אשר פירט את ההכנסות וההוצאות הן בפיתוח והן בעבודה השוטפת. הדגיש את המצב הכספי והמניח את הדעת.

יו"ר ועדת הבקורת, שמשון קרופניק, מסר דו"ח בשם ועדת הביקורת. לאחר הסקירות נערך דיון בהשתתפות כל הנוכחים.

בתום הדיון נבחרה הנהלה חדשה בהרכב שלהלן: הרב ד"ר יעקב וינשטיין — יו"ר ההנהלה; סגני יו"ר: משה בר־סלע, שמשון קרופניק ויצחק עצמון, הנבחר גם כגזבר. יתר חברי ההנהלה הם: אלישע בירנבוים, יצחק גולדשלג, משה גרין, משה גרינגראז, א. הרשקוביץ, יהורם זיסלמן, גרשון יערי, דוד צוקר, אברהם רים וד"ר מאיר שחם.

תגובת שר הדתות

(סוף מעמוד ראשון)

אין בסיס לדיאלוג תיאולוגי

מעולם לא היתה מצד היהודים מניעה למפגש ובירור, לשם חיזוק הפעילות למען הצדק והסובל, הצדק והשלום. נכונות זו קיימת גם עתה. אולם אין ולא היה בסיס לדיאלוג תיאולוגי. גישתה הליברלית של היהדות המקורית, בביטויה הנבואי „כי כל העמים ילכו איש בשם אלהיו ואנחנו נלך בשם ה' אלקינו לעולם ועד" — איננה גורסת לא ליסוריה ולא הוראה וחינוך משותפים.

במסמך שלפנינו לא אוכל לצערי לראות „יד מושטת ליהודים". בגינוי האנטישמיות נמצא לכל היותר ניצנים ראשונים של והרהורי חרטה על מהלך הסטורי מוטעה, עקוב דם ואכזבה. אי־פה ואי־שם אמנם מבצבצת ועולה מתוך שורות המסמך רוח של פיוס מסויים כלפי היהודים בהמשך להחלטות הנאות של האפיפיור יוחנן ה־23, אולם כנות בהכרת חטאי־עבר מחייבת גישה מעשית לתיקון העוול ההסטורי לגבי עמנו הנרדף.

עוול הדורות יתוקן אם העולם הנוצרי יבוא לעזרת העם היהודי בבנין ביתו וקיבוץ גלויותיו במדינת ישראל. אי־הזכרת קיומה של מדינת ישראל במסמך וההתעלמות מהתרחשות האלקית הגדולה ביותר בדורותינו — מוכיחות, כי עדיין רחוקה הכנסיה מלהכיר בקשר הדתי ההסטורי בין עם ישראל וארץ־ישראל ובזכותו עליה.

המסמך השאיר לכן את הכנסיה במקומה ללא תזוזה של ממש ביחס לעם היהודי ואין לכן לראות בו הזדקקות חברותית מחודשת תמורה.

הקונגרס היהודי העולמי
אסיפת המליאה הששית
ירושלים, 3—10 בפברואר 1975

גשרים וקשרים
בשרות העם ובשרות האנושות

עובדת היות החלק הארי של העם היהודי מפוזר בין אומות העולם הניעה את הקונגרס היהודי העולמי, הפועל זה 40 שנה להגנת והאינטרסים של הקהילות והקיבוצים היהודיים באשר הם, לחפש קשרים ולהקים גשרים עם קבוצות עמים, עם ארגונים ומוסדות בינלאומיים ועם העולם הנוצרי הרחב.

עם גבור משקלם הפוליטי והמספרי של ארצות אסיה ואפריקה והאיים הקריבים פנה הקונגרס לפעילות אינטנסיבית במגמה לבנות גשרי הבנה בין יהודי העולם ועמי ארצות אלה, הידועות כיום בשם הכולל „העולם השלישי". פעילות זו מתכוונת גם ליפן וארצות אחרות, אשר גם אם אינן נמנות רשמית על קבוצת עמי „העולם השלישי", הרי הן קרובות אליהן בהיותן בלתי תלויות בגוש זה או אחר מהגושים העולמיים.

במסגרת פעילויות אלה הוקמו קשרים אמיצים עם כמה מהארצות הנמנות עם „העולם השלישי" ובכוונת הקונגרס לקיים שורה של סימפוזיונים הן בארצות אלה — להכרת העם היהודי ומרכזיותה של ישראל בחייו עם זה — והן בכמה מהקהילות היהודיות, להכרת העמים השונים באסיה ובאפריקה, בעיותיהם, התפתחותם וקווי מדיניותם.

הקשר עם העולם הנוצרי

תשומת לב רבה הוקדשה לפיתוח היחסים עם הכנסיות הנוצריות ובעקבות שתי התייעצויות ראשונות בין נציגי יהדות העולם לבין נציגי מועצת הכנסיות — גוף הכולל כ־250 כנסיות פרוטסטאנטיות, אנגליקניות ואורתודוקסיות בעולם — שהתקיימו בשנים 1968 ו־1969 בז'נבה, באו עוד מספר התייעצויות בהן הוחלפו דעות על בעיות אקטואליות וכן נושאים כלליים בדיון על דעות יהודים ונוצרים על הדרך לקראת קהילה עולמית. לאחר הקמת המסגרת הקבועה להתייעצויות עם העולם הנוצרי הלא־קאתולי, פתח הקונגרס היהודי העולמי ביוזמה לפתח את המגעים עם העולם הקאתולי וכבר לפני ארבע שנים נערכה בקרית הואתיקן ברומא פגישה רשמית בין נציגי האפיסקופ לנציגי יהדות העולם ובעקבותיה הוחלט על הקמת ועדת קישור מתמדת הנפגשת אחת לשנה ללבון בעיות אקטואליות.

הקמת ועדת קישור איפשרה קיום קו תקשורת רב ערך אל מוסדות הואתיקן השונים, דבר שנוצל לא אחת לפניות אל הואתיקן להתערבותו בענינים מדיניים לרבות פניה רשמית בקשר למאמר לפאמצה על „ביטול האופי הנוצרי" של ירושלים שהופיע בעתון הקאתולי „אוסרוואטורה רומאנו".

על בסיס המגע עם הואתיקן הוקמו גם מגעים ישירים עם ראשי הכנסיות האזוריות וכבר התקיימה פגישה רשמית בין נציגי ועידת הבישופים של אמריקה הלטינית ונציגי הקונגרס היהודי העולמי בתת־יבשת זו, פגישה שנערכה בלימה שבפרו ובה סוכם על הקמת מסגרת קבע לשיתוף פעולה יהודי—קאתולי.

במאבק על זכויות האדם

כגוף ייצוגי של העם היהודי, העם אשר היה קרבן לרדיפות, לשלילת זכויות האנוש ואף לרצח עם (גינוסייד), ביקש הקונגרס היהודי העולמי למנוע גורל דומה בעתיד הן לעם היהודי והן לעמי העולם האחרים.

במגמה זו פעל הקונגרס היהודי העולמי כאשר הרים תרומה חשובה לקבלת האמנה למניעת רצח־עם (גינוסייד), שאושרה ע"י מרבית אומות העולם.

מאז הקמת ארגון האומות המאוחדות ומוסדותיו ממשיך הקונגרס היהודי העולמי לתרום למען חקיקת אמנות אשר תשמורנה על זכויות האדם — זכויות ההגירה, מניעת אפליה גזעית ודתית, הגנה על מיעוטים לאומיים, כיבוד החוק ההומאניטרי הבינלאומי ואיסור על עינויי אסירים.

גם נושא האקולוגיה — נושא חדש יחסית בקהיליה העולמית — הועלה במסגרת טיפוליו של הקונגרס, החותר יחד עם ארגונים ומוסדות בינלאומיים אחרים, להכנת אמנה בינלאומית אשר תראה בזכות לסביבה בריאה והוגנת כאחת מזכויותיו הבסיסיות של האדם. נציגי הקונגרס שותפו בכל הוועידות הבינלאומיות אשר הוקדשו לנושא איכות הסביבה.

שאלת פירוק הנשק בעולם שימשה מוקד נוסף לפעילות של הקונגרס היהודי העולמי. יחד עם ארגונים לא־ממשלתיים אחרים חתם הקונגרס היהודי על החלטה שהוגשה לועדת פירוק הנשק של האו"ם ולכל הממשלות הנוגעות בדבר ואשר קוראת לאישור פרוטוקול ז'נבה למניעת השימוש — בעיתות מלחמה — בגזים מרעילים, חונקים או אחרים ובלוחמה בקטריולוגית ולנקיטת אמצעים נגד שימוש, פיתוח ייצור ואגירה של חומרים כימיים, בקטריולוגים וביולוגים למטרות מלחמה ולסלקם סופית ממחסני הנשק.

בעיות אלה של הקשרים בין העולם היהודי וקבוצות עמים, עם ארגונים בינלאומיים ועם הכנסיות הנוצריות תשמשנה נושאים במסגרת קבוצת עבודה שיוחדה להן, ידון הנושא, ילובן והחלטה בקשר אליו תובאנה לאסיפת המליאה של הקונגרס היהודי העולמי אשר תתקיים בירושלים בין ה־3 וה־10 בפברואר בהשתתפות מאות נציגים של הארגונים והקהילות המסונפים לקונגרס. הקונגרס היהודי העולמי הינו גוף אל־מפלגתי, המאגד בתוכו ארגונים וקהילות בכ־65 ארצות, ופועל כגורם מלכד במאבק על המשך קיומו של העם היהודי בכל אתר ואתר.

בישיבת הפתיחה החגיגית, שתערך בבנייני האומה בירושלים ישמעו את דברם נשיא המדינה, פרופ' אפרים קציר, נשיא הקונגרס היהודי העולמי, ד"ר נחום גולדמן, בצד דברי ברכה של יו"ר ההנהלה הישראלית של הקונגרס, מר יצחק קורן. במסגרת אסיפת המליאה — סימפוזיון על ירושלים והעם היהודי — להדגשת מרכזיותה של ירושלים בחיי העם היהודי, סימפוזיון על העם היהודי בין עמי העולם, מצב הקהילות הקטנות, בעיית הכנסיה הנוצרית והעולם השלישי וכן דיונים על מצבן של קהילות וקיבוצים יהודיים שונים הנרדפים בשל יהדותם או הנתונים במצב דחוק בשל שינויי שלטון או מקום.

בין הפטיש והדוכן

היערכות המשק לקראת אבטלה

(אתמול בכנסת)

הכנסת ישבה אתמול על מדוכת התעסוקה בהווה ובעתיד הקרוב, ובמידה היערכותו של המשק, לקראת אפשרות של אבטלה. את הדיון פתח שר העבודה, ברעם, בהודעה יזומה ע"י הממשלה. דבריו — בגליון זה במקום אחר.

לפני כן, נדון הנושא גם בוועדת העבודה שבה מסר השר, סקירה מפורטת.

שר העבודה אמר, שבשיתוף עם הממשלה, ההסתדרות ונציגי המעסיקים, הוקם „מטה תעסוקה", המקבל מידע שוטף. הוא הסתמך, על הנתונים הקשורים בנושא זה עד חודש דצמבר 1974. מנתונים אלה מתברר, כי בלשכות העבודה נרשמו כ־900 דורשי עבודה, שלא סודרו בעבודה מסיבות שונות. לעומת זאת, נרשמו בלשכות העבודה כ־7,500 הזמנות לעובדים שלא נענו. מתווספים למספר זה כ־1,000 הזמנות עבודה לנוער שלא נענו.

יום עבודה מקוצר

במהלך הדיון, העיר ה. ויידל, כי נוכח סכנת אבטלה ולצורך הדרכות בעניני תעסוקה, דרושה סמכות אחת ורצוי שהסמכות בעניין זה, תהיה בידי שר העבודה. ז"ק אביר, ביקש לבדוק את האפשרות, להנהיג יום עבודה מקוצר במשמרת השניה והשלישית במפעלים, לרגל הקשיים שבעבודת לילה. מאיר כהן הבהיר, כי הוא בעד מדיניות רווחה והזהיר לבל תיהפך מדיניות זו למדיניות סעד ע"י גרירת עובדים לקטגוריות של נתמכי סעד. ל. דיציאן, ביקש משר העבודה, להביא לדיון בוועדת העבודה, את מכלול הבעיות של המוסד לביטוח לאומי, כדי לבדוק את מדיניות המשרד, המונחית ע"י שיקולים סוציאליים או ע"י שיקולים פיסקליים.

ח"כ מ. גז, ביקשה ממשרד העבודה, להבהיר את הצעדים שנעשים, כדי להכשיר מקומות עבודה, לבוגרי בתי־הספר הגבוהים הלומדים בארץ ובחו"ל, וכן להגדיר את האמצעים שננקטו כדי למנוע אבטלה.

יו"ר ועדת העבודה, ח"כ ש. ארבלי הזהירה, בדברי הסיכום בישיבה, מפני הבהלה שיוצרים פרסומים בלתי מוסמכים, בענין האבטלה הצפויה, כביכול, במשק הישראלי.

הביעה את דעתה, כי הגיע הזמן, שהממשלה תיזום חקיקת חוק שכר מינימום, אשר יהיה צמוד לשכר הממוצע במשק, והדעתה צריך גם לדאוג לרציפות זכויות העובדים, בעת ניידות עובדים ממקום עבודה אחד־למשנהו.

הערה בכיוונות התעסוקה

ח"כ ידלין, אמר שהמיתון ב־1966, התגלגל כ„כדור שלג", והפך להיות משבר כלכלי וחברתי. יש להיערך מעתה לעתיד, ולהקים ועדה עליונה, משותפת לכל המשרדים הכלכליים, שתדאג להכוונת ההשקעות ולתבניות התעסוקה.

מאשים את מדיניות הממשלה

הגזירות הכלכליות שהטילה המדינה, על התושבים, באו בהכמתה שזה ימנע אבטלה, ועתה מודיעים שצפויה אבטלה רבבות? — אמר הח"כ י. מרידור. הנסיון של שר העבודה, להגדיר מובטלים „בלתי מקצועיים", היא מדיניות לסתיה ולא מדיניות כלכלית — אמר.

כדי להבריא את המשק, חייבים להסיר מכפר ליקויים שבמשק המדינה, אמר יגאל כהן, כגון: שקרים מוסכמים, שחיתות, הפרת הסכמי עבודה וכדומה. יש ליצור ניידות עובדים, להעביר עובדי שירותים לענפי ייצור ולקבוע נורמות מדודות ולא פיקטיביות.

חביב שכטוב, סבור שאת הדיבורים על אבטלה מסבירים חוגים מעוניינים בפיטורים לשם „יעול" ולשם גזירות כלכליות נוספות.

א. ורדיגר, הזהיר מפני צמצום הבניה והשלכותיו החמורות במשק.

י. שערי, אמר, שכדי להגיע למשק יצרני יותר, מייצא ויעיל יותר, יש להעביר כשלושים אלף עובדים משירותים לענפי ייצור וייצוא, ואם לא תינקט יוזמה, צפויה ניידות שלילית. מערכת השכר הקיימת היא, לדבריו הגורם שלילי לעובדי הייצור.

מ. פעיל, הציע לצמצם אספקת מימון של השקעות פרטיות ולהעדיף פרוייקטים כלכליים ציבוריים ויצרניים, כדי להבטיח את התעסוקה לכל.

עזרה לשמירה ביישובי הגליל

א. גיבלבר, היה אתמול, לפה ליישובים קטנים בגליל, ותבע מהכנסת, לעזור ולעודד תנועת התנדבות לשמירה ביישובי הגליל. את תושבי היישובים, באיזור הסמוך לגבול בצפון, הציע לשחרר מחובת מילואים, ובכך להקל עליהם, את העומס של השמירה „בבית".

שר הבטחון, השיב קצרות וציין, כי אמנם כבד הוא העול המוטל על שכמם של תושבי היישובים בספר, והביע הערכה לעמדתם ואמר שבמספר לא קטן של מקרים, התארגנו אנשי היישובים לסיכול גיוס בחדירתם של מחבלים והדפום בטרם יבוא הצבא.

בהסכמה כללית הועבר הנושא לועדת החוץ והבטחון.

השתתפות הנשיא בוועידה בחברון

אין המערך מתערב בעניני של נשיא המדינה — סיכמה שיחה זו דיון בהתביעתה של נציגת מפ"ם, חייקה גרוסמן, לייעץ לנשיא שלא להשתתף בוועידת „חרות" בקרית ארבע. מספר חיכים ציינו שקרית ארבע יושבת עפ"י החלטת הממשלה בה משתתפת גם מפ"ם...

כפיה הבירה באש"ף?

בהנהלת המערך, היתה אתמול סערה, סביב נושא זה, של פגישת המזכיר המדיני של מפ"ם, נפתלי פדר, במפלגת החברה הקומוניסטית, עם נציג ארגון המרצחים. פגישה זו, אמרה הגב' ארבלי, בהסכמת חיכים אחרים מהמערך, נוגדת מדיניות הממשלה ובזה גרם נזק לשמה של מדינת ישראל.

הוסכם להוריד את הענין מסדר היום, אם כי יו"ר הקואליציה, מ. ורסמן, אמר, שהענין הוא לא רק „בין שתי המפלגות", כאשר הכנסת, אישרה את הודעת הממשלה, בה יושבת גם מפ"ם...

צמצום תפריט המזון בישיבות

התייקרות בסל המזונות המקובל בפנימיות הישיבתיות הגיעה לכדי חמישים אחוז — אמר שר הדתות ד"ר י. רפאל, בהשיבו לשאילתא של הח"כ י. מ. אברמוביץ. השר הוסיף כהדבר גרם צמצום בתפריט הילדים, הוא עלול, חלילה, לסכן את המשך קיומם של רבים מהם...

השר כבר שהעלה את קשיי המצב בפני הח"כ, ובפני שר האוצר ומנהל בירורים עם נציגי האוצר לקבלת עזרה ממשלתית, והוא מקווה שהממשלה תתרום את חלקה להקל על המצוקה בישיבות.

לכיסוי תקציבי הישיבות

בתשובה לשאילתא של הח"כ פנחס שיינמן, ציין ד"ר רפאל, כי ההתייקרות בסל המזונות, העליה בשכר העובדים והירידה בהכנסות, מתרומות הן מהארץ והן מחו"ל, עלול לפגוע בישיבות הפחות מבוססות ואשר תלמידיהן הם ממשפחות מעוטות אמצעים.

השר הבטיח, כי ייעשה הכל להושטת עזרה ממשלתית־חלקית לישיבות, לבל יתמוטטו, חלילה.

„חרדתו" של הח"כ פעיל לכבודו של ה„חפץ חיים"

בהשיבו לשאילתא של הח"כ מ. פעיל (מוקד), בדבר התבטאותו ההריסה, כביכול, של שר הדתות נגד אישים „גדולי ישראל", אמר ד"ר רפאל.

נוגעת ללבי, חרדתו של השואל, לכבודם של גדולי ישראל. כדי להסיר דאגה מלבו, אני מודיע בשמחה: להד"ם. אשר לידיעה שהופיעה ב„אלגעמיינער זשורנאל", הניו־יורקי, הכלולה בשאילתא, אמר השר:

„בעולם, לא עלה על דעתי לפגוע, ואף לא פגעתי, בכבודם של „החפץ חיים" או של הגר"ח עוזר גרודזנסקי זצ"ל, שממימיהם אנו שותים ואור תורתם מאיר את דרכנו. אף העתון האידישאי הנ"ל, כבר פירסם הכחשה לדברים שניסה לייחס לי".

את תשובתו, סיים השר באמרו: „מאחר שהשואל הנכבד, נתעורר להגן על כבודו של החפץ חיים זצ"ל ותלה עצמו באילן סרק של בדלי עתונים, אשר סופקו לו, אין לי, אלא לקוות, שגם הוא (פעיל) יידבק במשנתו של החפץ חיים, אשר הורה להקפיד במיוחד על טהרת הלשון...

לא יוקם גן ציבורי בשטח ביה"כ בטבריה

בתשובה לשאילתא של הח"כ פ. שיינמן והרב אברמוביץ, אמר שר הדתות שהובטח לו שעיריית טבריה, שומרת על ההסכם עם ראשי הציבור הדתי במקום, שלא לפגוע באופיו של מקום קדוש ושום גן ציבורי, לא יוקם בשטחי בתי כנסת, עתיקים בטבריה.

משרד הדתות אינו משתתף בתקציב החברה־קדישא בתל־אביב

בתשובה לשאילתא של ח"כ בוגז מואב (ר"צ), בדבר הלוואת חברה־קדישא לקרן המובטלים של הפועל המזרחי — אמר ד"ר רפאל, כי משרד הדתות, אינו משתתף בתקציבה של החברה־קדישא תל־אביב, וכי מעולם לא העביר הקצבה כלשהי לחברה זו.

בתשובה לשאלה אחרת אמר השר, כי החברה־קדישא אינה צריכה לבקש או לקבל הרשאה ממשרד הדתות, לגבי ניהול משקה הכספי. במסגרת הפיקוח של משרד הדתות על ניהולן התקין של חברות הקדישא בודק המשרד, אחת לשנה, את המאזן הכספי של חברות אלה.

ביטול לשכת שר הדתות בתל־אביב

בתשובה לשאילתא של הח"כ מנחם פרוש (חזית דתית תורתית), הודיע שר הדתות, כי עם כניסתו לתפקיד, הורה על ביטול לשכת השר בתל־אביב.

נכי מלחמת הנאצים

אלפי חתימות, ריכז איגוד נכי מחנות הנאצים לתביעה מממשלת ישראל, שתבטל את האפליה לרעתם הקיימת עדיין בחוק „נכי רדיפות הנאצים 1957", שתכבד את התחייבותה בהסכם לוכסבורג ותחוקק חוק שיבטיח לנכי מחנות הנאצים, פיצויים בגובה התשלום שממשלת גרמניה משלמת לנכים מסוג דומה. תביעה אחרת, היא לשנות את הנהלים הקיימים, הקשים מדי, לגבי הוכחת הנכות.

יונה כהן

שר הביטחון מזהיר את לבנון

(סוף מעמוד ראשון)

פלנהיך" — היא קבוצה שפרשה מחזית של חבש ומנסה להצדיק את קיומה העצמי: „ארגון הנוער הערבי הלאומי לשחרור פלנהיך" פועל בעיקר בחו"ל, גם נגד מטרות מערביות, והוא נתמך ומנוהל על ידי לוב.

התבססו ב„פתח לנד"

כל הארגונים הללו נוטלים קיצוניות מירבית במדיניות הכל ערבית וניזונים מהפילוג הקיים בעולם הערבי. הם התמקמו בסוריה ובלבנון, אך רב פועלים מלבנון, וזה כתוצאה מהחולשה המאפיינת את תגובת לבנון להתארגנותם בארצה ולהפיכת הארץ לבסיס של פעולותיהם המבוצעות.

לפעמה התבססו ארגונים אלה „בפתח לנד", בדרום הלבנון, בין הליטאני לבין גבול ישראל, ובמחנות, ובמקומיים שבמזם, מצויים דרומית לביירות וצפונית לראש הנקרה.

לאחרונה נוספה לכוחות אלה יחידת מחבלים פלשתינאית, שבאה מסוריה ללבנון, כשהיא מצויידת בכלי רכב קרביים, לרבות נשק נגד מטוסים ונגד טנקים, ונערכה בריכוזי המחבלים באיזור ביירות ודרום לבנון.

הם עשו את לבנון לארץ הפקר, ולמרכזו של טרור שלוח רסן נגד ישראל. אולם לא רק מחבלים, גם מדינות אחרות, וביניהן סוריה, לוטשת את עיניהן לעבר לבנון. בשם הדאגה לגורל לבנון, דאגה שאפשר היה להסירה על ידי פינוי המחבלים ובסיסיהם מלבנון עצמה, הן מנסות להשיג את הסכמתה לשגר חילות משלוח משלהם כדי להתבסס על שטחה ובכך היו הופכות את לבנון — לארץ כיבוש, מדינה השואפת לעצמאות — למדינה הנתונה לעול של צבא זר, ממשלה שיש לה מידת כיפים כלפיה — לממשלה גרורה אחרי אינטרסים לא לה.

צריך לזכור שאת סוריה מוקדים מאז ומתמיד כוונות של השתלטות. לא רק בגדרות דגניה עדיין נעוץ טנק סורי, זכר לטנקים שניסו לפרוץ לישראל, אלא גם בצפון ירדן עדיין זכורים נסיונות הפלישה הסורית, והכוונות הסוריות אינן שונות גם לגבי לבנון.

לבנון חייבת להבין מה שירדן הבינה בשעתו

ירדן הבינה בשעתו שארגוני החבלה הם סכנה לקיומה, עוד יותר משהם מסכנים את בטחון ישראל, שכן בירדן הם מנסים לסלק מלכות, ובישראל הם מנסים — לשוא — להרוס עם. וכשם שירדן הושיעה את עצמה, כך גם על לבנון להסיק מסקנות, בכל מקרה, צה"ל לא יאפשר לעשות את גבולות ישראל הפקר, ואת תושבי הארץ ויישוביה מטרה למחבלים או לצבאות זרים.

מוטב לטעות בתחזיות ולהתכונן למלחמה שלא תפרוץ

איש אינו יכול לנבא אם השלום בדרך או המלחמה בשער, כי סכנת הטעות עולה על סיכוי התחזית. ואם נגזר עלינו לטעות, מן הדין שנבחר בטעות העדיפה ובמקום לנבא שלום ולמצוא עצמנו במלחמה. עדיף שנתכונן למלחמה ונמצא אותה דחויה או מבוטלת — אמר אמש שר הבטחון, מר שמעון פרס, בעצרת הזיכרון לגולני שהתקיימה בבנייני האומה בירושלים.

לגולני ישנה מפה, ישנה מסורת וישנו ייעוד ואי אפשר להבין את מפת ישראל, מפת הגבורות, הנצחונות והכאבים, ללא ידיעת מבצעי גולני, במלחמת השחרור מהדיפת כוחות סוריה ועירק ועד נטילת חלק בכיבוש אילת.

במלחמת ששת הימים היתה חטיבת גולני את שכם השתתפה בהכרעת הצבא הסורי ברמת הגולן. היא שילמה בקרבות אלה במיטב בניה. אך גם יצרה שיאי מלחמה שכמותם לא מושגים אלא לעיתים רחוקות בהסטוריה הצבאית.

במלחמת יום הכיפורים — עמדה החטיבה בפני ההפתעה והדפה נחשול אחרי נחשול של צבא סוריה. ושכלה איוב חבור, אחרי החבור בתוהוהיתיה. היא לכדה בידים את מוצב החרמון והוכיחה שלנו דבר אחד בצפון שהוא גבוה מרמת הגולן — רוחה של גולני.

וזהי גם התשובה ההיסטורית ביותר של צה"ל: חרטו בה אבות ובנים, ולאבותיה בנים בעקבות אבות ואבות בעקבות בנים.

ויש לה ייעוד — לאחר כל השינוי של כלי הנשק המתוחכמים —

הברור שאין תלות לאורך הייל רגלי שהוא אביצה ולת הכמה. גולני אינה איכה, ברה אלא גם הבטחה. לא תמיד עם להכין התשובה מדויקת לב הי. אבל עם יכול להבין את שיבים הנכונים לבעיה הנוחה: המשיבים ואתכם התשובה.

גרינפלד גבר על דיקס באליפות נוער לשחמט

גרונינגן, הולנד 6 (ע"ר) — באליפות האירופית של הנוער גבר אתמול גרינפלד מישראל על דיקס מהולנד, במשחקי בית א'.

באותו בית גבר בורקובסקי מפולין על ביקסל משוויץ, פירוזאלני מבלגיה המערבית ניצח את הנטמן מצרפת. שניידר משבדיה גבר על מאן מבריטניה.

ישראל תופסת עתה מקום שביעי, לאחר שגרינפלד צבר 3.5 נקודות. את המקום הראשון תופס סקלי מהונגריה עם 5 נקודות (משחק אחד נדחה).

כלי נשק קטלניים - ללא פיקוח וללא ביקורת

(י.) משרד ההגנה הבריטי הסיר את הפאטנט לייצור גאז עצבים ממית, ששמו „וי.אקס", מרשימת הפטנטים הסודיים. גאז כזה, בצורת נוזל, במגע ראש סיכה, גורם למוות כאשר הוא מוחז על עורו של אדם. עתה יכול כל אזרח לגשת אל משרד הפאטנטים בלונדון ולקבל פרטים מלאים על דרך הייצור של הגאז. העתון הלונדוני „סאנדיי טיימס" מציין, כי לדעת מומחים, כי סטודנט מוכשר יהיה מסוגל לייצר את הגאז בעבודה אוניברסיטאית. לפני ארבע שנים התיר משרד ההגנה את הפרסום של הציוד המעבדתי, שבו השתמשו לייצור הגאז הממית.

גישה קלת־דעת זו של משרד ההגנה הבריטי משקפת את קלות־הדעת שבה נוהגים במדינות שונות בעולם כלפי מכירת כלי נשק קטלניים לידי יחידים. אין המדובר דווקא במכירת נשק לידי שליטים מטורפים־למחצה, אלא ביחס ליבראלי אף כלפי יחידים המעוניינים לקנותו. אין „בודקים בציציות". אין חוקרים לאיזו מטרה רוצים לקנות את כלי הנשק — אלא מגלים נכונות למכרם לכל המוכן לשלם את תמורתם. וכך יכולים חברי ארגוני מחבלים ערביים לקנות טילי כתף וכלי נשק קטלניים אחרים, בלא שספקי הנשק יבדקו את זהות הקונים.

הזלזול בחיי האדם הוא המצמיח תופעה מעין זו של מסירת כלי נשק קטלניים לידי יחידים, ללא פיקוח וללא ביקורת.

תצפית

שרים רדפוני חינם

(ח.) ביום ההילולא של האדמור הזקן, זצ"ל, בעל ה„תניא" והשלחן ערוך שחל היום — הננו מביאים מכתב שכתב אל החסיד ר' משה מייזליש, בקשר למלחמת נפוליון עם ממשלת רוסיה, כשהאדמו"ר היה מתפלל בשלום המלכות, שינצח הקיסר אלכסנדר:

„...ביום א' דר"ה קודם מוסף הראו לי אם ינצח באנאפארטא ירבה העושר בישראל ויורם קרן ישראל. אבל יתפרדו ויתרחקו לבן של ישראל מאביהן שבשמים. ואם ינצח אדוננו אלכסנדר אף כי ירבה העוני בישראל וישפל קרן ישראל אבל יתקשרו ויתאחדו ויתקשרו לבן של ישראל לאביהן שבשמים וזה לך האות שבקרב היום יקח מהמי קינקוף ובקרוב היום יתחילו לי־קה לאנשי חיל ואתיהו בני ישראל והוי זכור בהנה שהבטחתנו בש"כ בהכמאור שרים הטעמי הנב ישברך מחר לבי".

ידידו, שניאור זלמן

ולמען השלום לדון את האגרת הזאת בשריפה.

חוסיין הפסיק הצעדים נגד הפלשתינאים

(ש.) נוספים מיהודה ושומרון ששבו מביקור בירדן, טוענים שהמלך חוסיין הורה להפסיק לפי שעה את כל הצעדים שנקט בחודשים האחרונים כלפי הפלשתינאים במסגרת „הירדניזציה".

הוראה זו של המלך ניתנה בשבוע שעבר: לקראת הפגישה המרובעת שנערכה בשבת בקאהיר, בהשתתפות שרי החוץ של ירדן, מצרים, סוריה ומנהל המחלקה המדינית של אש"ף. בפגישה זו הסכימו ירדן ואש"ף על קיום פגישות תיאום.

במסגרת ה„ירדניזציה" התכוון המלך בזמנו לצמצם את הקשרים שהיו קיימים עד ועידת רבאט בין שתי הגדות ואף ביקש להגדיר מיהו פלשתינאי. כן התכוון המלך להחזיר שגרירים וקונסולים של ירדן ממוצא פלשתינאי.

בקרב עיריות ביהודה ושומרון התגנב החשש, שמא תחדל ירדן לשלם מענקים והלוואות. עובדי מוסדות שונים, חששו שירדן תפסיק לשלם להם משכורות.

הידוק החגורה בקיבוץ הדתי

(מ. ה.) בעלון קבוצת שדה אליהו כותבת נורית:

אחרי החלטת האסיפה לצמצם את הוצאות הכלכלה ב־10% מן התקציב התקיימה ישיבה בה ניסו המנהלים לתכנן את ביצוע ההחלטה. מוסכם להשתדל להכניס משק של איפוק ושקול בכל פריט ופריט, להשתדל להרבות בתבשילי בית. כנגד שימורים שלשים קניים ולשקול רכישת מכונה לחיתוך וריסוק בשר. כמו כן לפנות לחברות בבקשה למעט שכם בצמצום האפיה.

הוחלט להנהיג לצמצם את מקורי הבית בשמחות לשבת אחת ולבקש מהחברות לא למלא מה שמכסיר המטבח על יוזמה אישית; לבקש לצמצם את הכיבודים והנהגים כיום לתינוק בן חצי שנה, לכתת מינים בהתחלה ומסיימת, לחג עובדים ומורים; לבטל את האפיות והבישולים בבתי הילדים וכן אנו מבקשים מהחברות שאינן אוכלות ביצים לא לצבור ביצים „בלחיי" כתמורה לחוברת. המטבח מקציב ביצים. המשמשות רק מרכיב אחד ממכון העוגה) בכמות המצומצמת לצמצם את האפיה וכן ממליצים להשתמש בשמן לאפיה במקום מרגרינה: חצי כפל שמן 35 אגורות — חבילת מרגרינה — 94 אגורות.

כל הגזירות האלה, אני מקווה, לא תפגענה בשמחות ובמגיפה הנפשתיות והחברתית — בהן נוכל ליהנות גם כן כשפע של דברי מתיקה (המנ־מים קשה בסיניים). המטבח פונה לכל רכזי הענפים המארגנים ארוחות בשדה: שקלו שוב ו־כוב את הנחיצות הדבר: בכמות האוכל הנזרקת והמתבזבז בכלל סלסולי חוסר טיפול המונ־ עודפים בזמן — היא כשוותת.

המטבח פתח להבדים ספים בספת לשים לב להונחרי איזה לוריתים: ארגזים, בקבוקים; כפריס שוזה כספי ובמקרים רבים — עשרות לירות, למרות כל דאפצינו בתגלגולים ארגזים לשימוש בכל פינה המשק שהבאהסנים דרך קבע חלקי שלוף פונים בארגזי שוהם יקרי.

ח"כ אבטאבי: דרושה פעולה דחו
לקידום בעיות התעסוקה והאבט

מאת סופרנו בכנסת

דרושות פעולות ממשלתיות דחופות כדי להביא להצלחתה של התכנית הכלכלית ולקידום בעיות התעסוקה והאבטלה — אמר אתמול הח"כ א. אבטבי בנאומו בכנסת במסגרת הדיון על הודעת הממשלה בנושא „התעסוקה".

לאבטלה, או זאת התעסוקה במשק, יש הלכות חברתיות וגם המורות ביותר. כולנו יודעים זה סכנה חמורה. ראשונה, העובדים זמניים אשר רובם חדשים. אחריהם ייפלטו מרובות ילדים, אשר בחלקם עובדים זמניים ומצבם הכלכלי קפיר במיוחד. אנו מאבקים מספר שנים לשיפור מעמדם המ־ המדיניות הכלכלית החדשה שבאים אותם בין הנפגעים. ה־ נים.

הערובה להצלחת המדיניות הכלכלית

עלינו להקטוב על מספר ההופעה כדי שהתכנית תצליח ואה לא תגרום לירידה ברמת אצל אלו אשר מעולם לא הג־ רמת חיים מינימלית.

הערובה להצלחה כל מדיניות כלכלית, היא בהגברת הייצור והייצוא. ולא חלילה בהאטת ה־ עלינו ללמוד מהעבר ולהסיק מסקנות נכונות מתקופת המיתון שעברנו, אשר האירה את לייש־ כל רבדי החברה ופגעה קשה ב־

הצעות לפעולות דחופות

הנואם קרא להקים מטה בכל לשכת עבודה ולשתף בו רשויות מקומיות ומנהלי מפעלים די לבחון ולבדוק את מספר ־ כורות הבאות חשבון: הסבה מקצועית, הכשרת עובדים בכל ־ מים, הגברת הפריון, שיתוף ־ במפעלים.

בתחום ההסבה המקצועית המשרד ערוך לכשירה ש. כשה־ הנושא קל, יש צורך בהתאמה סבלנותה הן מצד העובד והן מעביד עד שנגיע להישגים.

בתחום ההכשרה המקצועית נעשה די. יש להרחיב את ה־ המקצועית החל מבתי ספר שיעורי ערב וקורסים. דרישה גם בקרב קבוצות בארגונים להכין תוכנית הכשרה בגמ־ העבודה בתחומי הכלכלה הק־ כבין ההקלאות ושילוב הנעס־

הגברת פריון העבודה

בהמשך דבריו אמר הח"כ כי נושא הגברת הפריון הוא חשובים והתרחיבים במשק בש־ צערנו חלה בשנים האחרונות המורה בעליית הפריון במשק הישראלי. היא הציע לאפשר ל־ לרכוש מניות בחברה שהוא ־ בה במגמה לעורר אצל העובד ־ בחברה, להעביר את איכות ה־ במפעל ואת הדי של העובד ־ מעביד במפעל. רכישת מניות חברה על־ידי פועל יביא לה־ בניות ה־ה והעיד נוסף במפעל. עידוד חיסכון בקרב ה־ דים.

אם הינתן האוכלוסיה הפתו־ עובה. אין בכך בבעולה ־ הפריון עבודה הוגבר.

איראן מהדקת קשריה עם העולם הערבי

מאת י. בן חיים

השאה של איראן הגיע אתמול לביקור בירדן והיום ימשיך [...]צרים, שם יוועד לשיחות עם ראשי השלטון. ביקורו זה של [ה]שאה במזרח התיכון לוּוה בידיעות על פעולות מצד איראן להדק [ק]שרים עם מדינות ערב.

[...]קידים איראניים רשמיים מסרו, [...] ממשלתם העניק סיוע כלכלי נר[...] למדינות ערב והמעל למען הס[דר] במזרח התיכון. עתון מפלגת הו[...] „ראסתאחיז איראן נוביה", כתב, [...] התייעצויות שקיים הוד מלכו[תו] עם הנשיא סאדאת ועם המלך חו[סיין] ותמיכו לפתרון המשבר במזרח [התי]כון בצורה שתתקבל על דעת ה[צד]דים. קשה לדעת באיזו מידה [...]רה בהצלחה מאמציו של השאה [...]ום המדיני, אך בינתיים מורי[ם] איראן כספים רבים למדינות [ערב]. בימים אלה הודיעה ממשלת [איר]אן על הענקת סיוע כלכלי נוסף, [של] שלושים מיליון דולר, למצרים [...], אך אין היא מצטמצמת ב[תחו]ם הכלכלי — לאחרונה נמסר כי [איר]אן תספק למצרים „נשק הגנתי", [...] מערכת טילים מודרנית. נוסף [על] כך האמן פייסים בצריים בהוסת[...] „מאטום פ—5". כתב „כריסטיאן סיינס מוניטור" במצרים מסר [כי] איראן צברה מלאי חסר תקדים [של] נשק מודרני מספקים מערביים [ויש] א פסגולה לספק למערך ההגנה [המ]צרי מכשירי מכים כדי לסתום [פר]צות במערך זה.

[...]ך בולט לאסטמביה של איראן ל[...] יחסיה עם מדינות ערב, ניתן [למ]צא בראיון שקיים לאחרונה עו[רך] העתון הלבנוני „אלחוואדית", [...] אללוזי, עם השאה. בראיון זה [...] הכותרת „המלחמה נגד ישראל [...] הפעם מלחמתנו", מגדיר ה[שאה] את גישתה המדינית של איראן [...]לים הבאות:

„אנו נוקטים מדיניות של עצמ[אות] מדינית אמיתית. אנו עושים מה [שט]וב לארצנו. כאשר מפרידה מעצ[מות] בריתים בין עצמה לבין ה[מפ]לגה הקומוניסטית, האוסרת כי היא [...] אחר, והמפלגה הקומוניסטית [...] אחר, הרי שגם אנחנו יכולים [להב]דיל בין שני הדברים — בין מש[טר]ים בריתיים שעמה יש לנו קשרי [...]דות ואינטרסים משותפים, לבין [...] ומגוים כאידיאולוגיה מדינית, [ש]אותה איננו מקבלים. היינו הך ל[גבי] האמריקאנים. אנו ידידיהם ו[או]הבים להם, אבל אין פירושו של [...], כי ההחלטות המתקבלות ב[אר]צות הברית צריכות להיות מוכתבות לנו [...]קום אחר כלשהו בעולם. הנוס[...] של מדיניות החוץ שלנו ברו[...] נובעות מן הרצון הלאומי [...]צמאי של ארצנו".

[ל]הלן נשאל השאה מה תהיה עמ[ד]תה של איראן במקרה שתתחדש [...]תיחות באיזור ותפרוץ המלחמה ב[...]סוך הישראלי—ערבי. על כך ענה: [...] עמדה שבה נקטנו מאז המת[...] — עמדה ידידותית לצד ידידינו [...]רבים".

[...]כל עורך „אלחוואדית", נראה, כי [...] של איראן ביחס לסכסוך ה[ישר]אלי — ערבי השתנתה. בתחילה [לא הי]תה זו עמדה לא אכפתית, ולעי[...] עמדה חיובית ביחס לישראל, [ועתה] עמדת תמיכה בהשקפה הערבית. [ב]סוף, עמדת תמיכה באש"ף עד כדי [...] שנציג איראן באו"ם ייחס את [...] להתידידות במצב הנוכחי [...] של ישראל ולעקשנותה [...] מהחלטות האו"ם. האם יכול

אתה להסביר את סיבות עמדתו של איראן בעבר ואת סיבות עמדתה בהווה?

השאה: אינני יודע מתי היתה עמדתה של איראן חיובית ביחס לישראל. אינני זוכר זאת כלל ועיקר. מאז 1947 תמכה איראן בכל החלטות שהתקבלו באו"ם, ויתכן שעברנו שלבים, שבהם לא היו לנו יחסים ידידותיים עם כמה מדינות

השאה של איראן „מדיניות עצמאית".

ערביות. דבר זה אפשרי. אבל מאז 1967, במיוחד מאז כבשה ישראל חלקים מן השטחים הערביים באמצעות מלחמה, גיבשנו בצורה חסרת ספקות נגד כיבוש שטחי זרים בכוח. ישראל הפכה למעצמה כובשת. וזה תקדים חמור במזרח התיכון, שאי אפשר להסכים לו. עמדתנו התפתחה כאשר התפתח המצב. תמכנו בהשקפה הערבית משום שהערבים הפכו קורבנות של כיבוש זר. המאורעות הקרוב לערבים, כי עמדתה של איראן לא היתה עמדת תמיכה בזכויות החוקיות בלבד, אלא שמדיניותן של כמה מדינות ערביות העוינות לאיראן היתה מדיניות מוטעית חסרת כל הצדקה. כאשר שינו אלו את מדיניותן הן זכו מצידנו להיענות מלאה ולשיתוף פעולה בכל מישור, העמדה הידידותית חייבת להתבטא בתגובות ידידותיות יותר. דבר זה השתקף בעמדתנו כלפי החלטות ועידות הפסגה הערביות, והחלטה שקבעה, כי אש"ף הוא הנציג היחיד של העם הפלסטיני היתה החלטה לבעיה חגיגית, שכן מזכותם של הפלסטינים להיות מיוצגים בגוף פלסטיני.

*

דברים אלה של השאה מבטאים שינוי בגישתו לבעיות המזרח התיכון. האם דברים אלה יתבטאו במעשים? ימים יגידו.

שאלה: למרות שתמכתם בהשקפה הירדנית?

השאה: כאשר מסכים אתי ידידי המלך חוסיין שאש"ף הוא הנציג החוקי היחיד של העם הפלסטיני, הרי שמטבע הדברים מסכים גם אני לכך. אנחנו לצד ההגיון שבדברים לא נגדם. אם אנו תומכים בכנות ובעוצמה בעמדה הערבית הרי זה משום שהענין הערבי הוא ענין צודק.

שאלה: מה ששגרירכם באו"ם עשה עם יאסר ערפאת היה מעשה מרגש. כאשר הגיע המנהיג הפלסטינאי לאגפו שבמלון „וולדורף אסטוריה" הוא מצא זר גדול מאד של פרחים ועליו כרטיס של שגרירכם על הכרטיס נכתב „כמה חיכינו וציפינו ליום זה".

השאה: עמדנו, ואנו עומדים, לצד הפלסטינים אף על פי שכמה יחידות של התנגדות איננו מקבלים איראניים בהתנגדות לתוך שטחינו, להרוג אנשים ולפוצץ מתקנים. אנו יודעים להבחין בין הצדק של הענין הפלסטיני לבין הרעה שגורמים לנו כמה פלסטינים. מה שאני חושש לו הוא, שמא יאפשרו התנאים הבינלאומיים את הפיכת הבעיה של הפלסטינים כלי שרת בידי האסטרטגיה הסובייטית, או איסטרטגיה בינלאומית אחרת. טוב יעשו מצרים, סעודיה סוריה ושאר מדינות ערב, אם יסייעו לפלסטינים להימנע מטעויות כגון אלו.

בהמשך הראיון אמר השאה, בין היתר: אני מעריך מאד את מעשהו של סאדאת למען הענין הערבי בכלל והענין הפלסטיני בפרט. ביקורי הקרוב בקאהיר יביע הערכתו זו. אין ספק שסאדאת הוא אדם גדול שוחר שלום. אבל, לצערי, לא נענו לו הישראלים. האמריקאנים לא סייעו לו בצורה מספקת למצוא פתרון שאותו הם מבקשים, לדבריהם, במזרח התיכון.

להלן נשאל השאה לגבי עמדתו בשאלת „ייהוד ירושלים", ועל כך ענה: לא נסכים לעולם לשנות את זהותה של ירושלים. איראן כבר הגישה לאו"ם בשנת 1967 הצעה למען ירושלים, האמריקאנים וכל ארצות אמריקה הלטינית היו נכונות לתמוך בהחלטה. אבל, עקשנותם של אחד או שנים מן הנציגים הערביים פוצצה את ההחלטה בנובמבר 1967. אילו הצביעה מועצת הבטחון על החלטה זו הרי שמצבנו היה טוב יותר עתה. הארצות הערביות שהצביעו נגד ההחלטה באותו זמן חשות עתה בטעותן. היינו יכולים לחסוך לעצמנו את הרגשת הצער לנוכח התמוטטות ההצעה שלנו.

שאלה: מה שחשוב הוא שישראל מסרבת אפילו לבצע את ההחלטות שהתקבלו באו"ם.

השאה: קיימות שתי דרכים — או שישראל תבצע את החלטות האו"ם או שלא יהיה מנוס ממלחמה!

שאלה: האם תכלול המלחמה גם את הארצות המוסלמיות?

השאה: כמובן, זו תהיה מלחמתו של העם. לאף אחד מאתנו אין ברירה. בפני ישראל עומד אחד משני הפתרונות: או לבצע את החלטות האו"ם באמצעות ועידת ג'ניבה, או בדרך אחרת כלשהי. או שתהיה מלחמה!

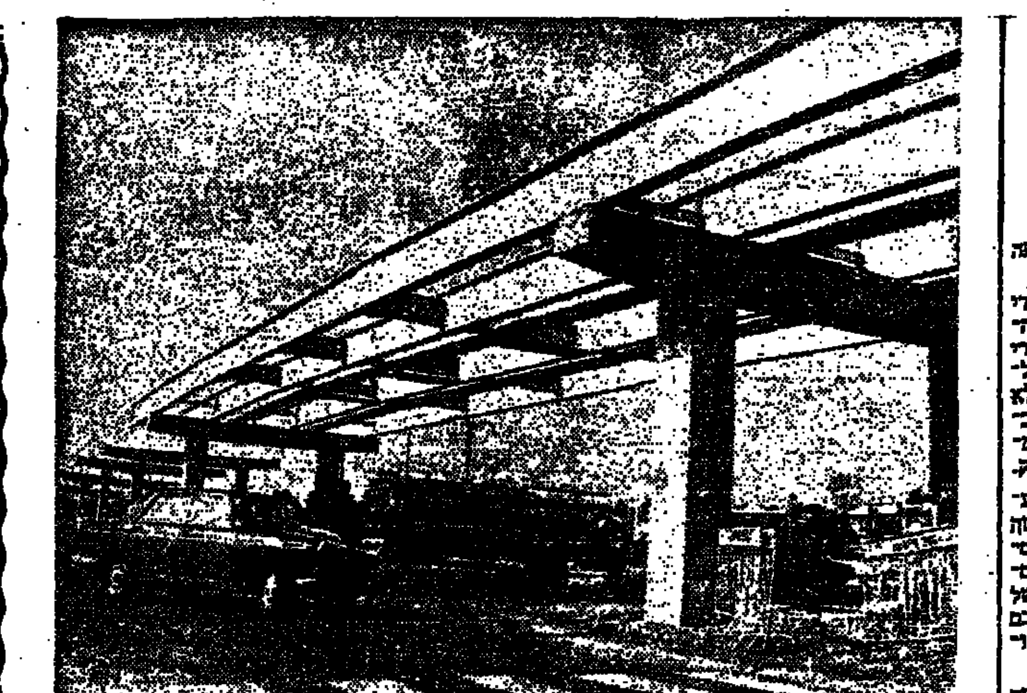

בצומת כביש התערוכה — דרך חיפה הוחל בהקמת גשר עילי, אשר לכשיושלם בעוד כמה חודשים, יקל על עומס התנועה באיזור

עדיין בשלבים של מחשבות -

שיטות חדשות לתשלום בעד רכב לפקידות הבכירה

מאת ד. אבישי

שיטת התשלומים עבור רכב לעובדי מדינה והחברות השונות הפכה להיות למיטרד חמור במשק. הנושא נמצא עתה בטיפול בפורומים שונים של הממשלה. אך גם פקידים בכירים החלו נותנים לכך את הדעת ביוזמתם, בידעם שזוהי בעיה המצריכה פתרון

האמת היא שהבעיה איננה מיוחדת לעובדי מדינה בלבד. היא חלק משיטת השכר הקיימת במשק. ועוד יותר מכך: משיטת המסים הנהוגה אצלנו. שרשים עמוקים יותר לבעיה יש לחפש גם במחיר הרכב החוקתו וסיפות המכונית הצמודה כביטוי למעמד בחברה הישראלית.

שיטה ומגרעותיה

בנושא של הרכב הממשלתי ניתנה לאחרונה הדעת ע"י כלכלנים במוסד ממלכתי. הם ערכו ניתוח של הבעיה והציעו תחליף לשיטה זו. על פי הצעתם, שאינה נושאת שום חותמתם מוסדית, יבוטל מוסד הרכב הצמוד אצל הפקידות הנדרשת. לעומת זאת יגדילו את הכנסתם בדרך ישירה.

נקודת המוצא של אותם כלכלנים היא: ההסדר הנוכחי של תשלום הוצאות הנסיעה לפקידות הנדרשת והצמדת מכוניות משמשים בדרך להגדלת ההכנסה נטו של הפקידות הבכירה. הסדר זה פגום מבחינה כלכלית, הציבורית והמוסרית. הם מנים בשיטה זו את המגרעות הבאות:

● התשלומים לפקיד נדרש או מחזיק רכב צמוד גבוהים בהרבה ממחיר נסיעה באוטובוס ואף במונית. זאת מכיוון שהמדובר בנסיעות בין מרכזים עירוניים ובתוך הערים עצמן.

● ההסדר הקיים מאפשר מתן הכנסה נטו לעובדים שלא כחלק מהשכר הרגיל. בכך יש עקיפה הסדרי השכר במשק ושבירת ההפרשיות.

● מכיוון שהכנסת העובד תלויה במספר הקילומטרים שהוא נוסע בתפקיד, יש בשיטה הקיימת תמריץ לנסיעות שאינן חיוניות. התוצאה היא: בזבוז דלק והגדלת מספר כלי הרכב על הכבישים.

● השיטה הקיימת פותחת פתח לדיווחים לא נכונים כדי לקבל תשלום מוגדל.

ביטול המערכת הקיימת

מתוך נקודת מוצא זו מציעים אותם כלכלנים לבטל את המערכת הנוכחית של הסדרי רכב צמוד ושיטת הפקידות הנדרשת. פריבילגיה זו של רכב צמוד תישמר רק לשרים או בעלי תפקיד מקביל (הרבנים הראשיים, מבקר המדינה, נגיד בנק ישראל).

הנסיעות של העובדים יבוצעו ברכב ציבורי או ברכב של המשרד או המוסד הנוגע בדבר.

על פי ההצעה, יהיו הנסיעות בתפקיד במוניות בדרך כלל. באותם ימים בהם ישנן נסיעות רבות של הפקידות מירושלים לת"א, בעיקר בימי חמישי בשבוע, ייעשה הדבר ברכב מיוחד — אוטובוסים או מיניבוסים, לפי ההתאמה. כאשר מסלול הנסיעה אינו מאפשר שימוש במוניות, באוטובוס או מיניבוס, ייעשה הדבר ברכב של המשרד או המוסד. לצורך זה יהיה ביחידות ה[...] מאגר של מספר מכוניות לביצוע נסיעות מיוחדות.

אם פתרון בעיית ההסעה יהיה בדרך זו, אזי ניתן יהיה לטפל במשרין בהבטחות הפיצוי הכספי לפקידות שתיפגע משלילת ההטבה העיקרית ממנה היא נהנית כיום. החישובים שנערכו מראש כי התשלום ברוטו — לאחר גילום — עבור פקיד בדרג, שהקילומטרז' שלו מגיע ל-800 קמ' לחודש, עשוי להסתכם בכ-1500 ל"י.

לשם מתן הפיצוי יגלמו את התוספת נטו שהם קיבלו. כלומר: יחשבו לאיזו תוספת שכר צריך היה להגיע אילו היו מגדילים את המשכורת כדי שיישאר בידו סכום זה נטו. הברוטו שיתקבל יהווה בסיס להטבה ישירה שתשולם לעובדים. אך לא באופן אוטומטי. קודם כל יש להגיע לכך שהעובדים יתרמו, על חשבון מקור זה, אחוז מסויים למשק — בהתחשב במצב החירום. לאחר מכן צריכה הכוונה להתחלק עפ"י עקרונות ההפרשיות בשכר הדרושה.

שחיטת „פרות קדושות"

הרעיון של הכלכלנים הללו נראה ביסודו בריא ורצוי. אולם יש לראותו על בסיס רחב יותר.

הוא מחייב כי מערכת ההטבות במס הכנסה במשק הפרטי, של המוסדות הציבוריים, ההסתדרותיים והחברות הממשלתיות תהיה מבוססת על אותם עקרונות. צריך לשחוט גם את „הפרות הקדושות" העומדות ב„רפתותי" אלה.

באותו זמן יש להגיע לשיפורים רציניים במערכת התחבורה הציבורית. אחרת ייגרם מצב שבו יבזבז חלק גדול ממונו בנסיעה שכאלה (אגב, בנסיעה במונית יש לעתים יתרון. העובד איננו צריך לבזבז זמן על חיפוש מקום חניה ולעשות דרך ברגל ממקום החניה למקום היעד שלו).

כדי להגיע לשינוי זה יש גם צורך בשינוי ערכים. הדבר לא יושג בעת שהמכונית היא הביטוי למעמד התרבותי והכלכלי.

הקונפרנסים אינם מעלים את דמי ההובלה הימית

הקונפרנסים הימיים הבינלאומיים הודיעו בעקבות חברת „צים", כי אינם מעלים את דמי ההובלה הימית בקווי ישראל בשלושת החודשים הקרובים. זאת למרות שחלו התייקרויות גדולות בהוצאות השירותים בנמלים, ובאספקה בכלל.

הקונפרנסים הימיים הם: בקווי צפון-מערב אירופה, בקו מערבי, הקונפרנסים האמריקאים והבריטיים שהודיעו על הקפאת המחירים לחדשיים.

לעומת זאת הודיעו קונפרנסים אחרים כי הם מעלים את דמי ההובלה הימית.

מה מצבו של כוח האדם העובד?

שבילים

האם קיימת אבטלה במשק? מה מצב כוח האדם, כמה שבועות אחרי הפיחות? — שאלות אלה מטרידים לא מעט את הגורמים העוסקים בתחום הכלכלה בארץ, וכבר נשמעו בעניין זה לא מעט הכרזות בחלקן לא בדוקות, שעוררו את אנשי שירות התעסוקה ואנשי משרד העבודה, לצאת בהכחשות נמרצות, ולמסור פרטים על המצב הנוכחי.

„אין אנו יודעים מאין מוציאים מפרסמי הנתונים של האבטלה הגוברת את ממצאיהם. לפרסומים אלה אין כל שחר! — אמר לנו בסוף השבוע שעבר, מר אריה גוראל, מנכ"ל משרד העבודה, בציינו, כי משרדו ער לבעיה, הוא שואב, כמעט מדי יום ביומו, את הנתונים הבדוקים לא רק ממשרדי שירות התעסוקה והלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, כי אם גם מהמפעלים ומקומות העבודה המרכזיים. ואף מקיבוצים, המעסיקים שכירים רבים.

ובכן, כוח האדם העובד בארץ, מגיע לכדי מיליון ו-200 אלף עובדים. בשנים האחרונות חלה הפחתה במספרם של העובדים בגילאי 17—14, בעקבות הרחבת נטייתם של הנערים להעדיף לימודים על עבודה. השירות הצבאי גורם להפחתה יחסית בגילאי 30—18. אם בכל זאת מדברים על ירידה מסויימת בתעסוקה, הרי שהדבר נוגע לתעסוקה בענפי החקלאות והבניה, אך לעומת זאת — מדגיש מר גוראל — חלה עליה בענפי תעשיה שונים ובשירותים הציבוריים.

כך שכיום, בראשית ינואר 1975, למרות המצב הקשה במשק, הפיחות וצמצום הצריכה, נראה שרק שלושה אחוזים מכוח האדם העובד מוגדרים כלא מועסקים, ובין אלה נשים רבות ו[...] כאלה המוגדרים כמי שעומדים להחליף מקצוע או לשנות את מקום העבודה. מספרם של אלה מגיע לערך ל-34 אלף עובדים. אבטלה, אומר מר גוראל, היתה ולבטח תהיה בכל ימות השנה. עובדה היא, שעוד לפני הפיחות היו רשומים [מובטלים] למרות שהביקוש לעבודה, בהרבית ענפי הייצור, היה רב. אם אשתקד היו רשומים 849 מובטלים, הרי שכיום נע מספרם בין 650 ל-900 עובדים.

אין מר גוראל יכול להתעלם ממה שעלול עוד להיווצר במשק הישראלי. ואמנם, גם הוא סבור ש„תהא פליטה בענפים מסויימים, ובמיוחד אמורים הדברים לגבי מוצרי צריכה אישיים או מוצרי מותרות, אך „בכל מצב תוצא עליה בענפי המתכת, מכוניות ומוצרי הקונפקציה. כך שאם אמנם תיווצר אבטלה בענפים מסויימים, יקבלו להיות קליטה מהירה בענפי ייצור אחרים. בלי ספק, תלוי הדבר בנכונותו של העובד לעבור מענף יצרני אחד למשנהו, או במקרה הגרוע ביותר — להיענות להצעות משרד העבודה ולהסב את המקצוע, הסדר המוצע ומופעל לכבר כמה שנים לגבי עולים ותושבים שמקצועותיהם אינם מבוקשים. כמו עורכי דין המחליפים בדרך כלל את מקצועם לרואי חשבון, לאחר כמה חדשי השתלמות בקורסים להסבה המקצועית.

מר גוראל מאמין, שבכל מצב לא יגיע המשק הישראלי למצב של תקופת המיתון בשנים 1967—1966. אך כל זה מותנה בהמשכה של העליה, שהיא הגורם העיקרי, העשוי להבטיח מניעתה של אבטלה, בענף הבנייה ובענפים אחרים.

כדי לקדם פני הרעה הוקם „מטה התעסוקה", שבו שותפים משרדי האוצר, המסחר והתעשיה העבודה, וכן ההסתדרות, המעסיקים וגורמים אחרים במשק. עובדו כבר כמה תכניות אלטרנטיביות, לרבות תכניות שיש בהם כדי לפתור את בעיית האבטלה (אם תיווצר ותגיע לממדים מדאיגים) בשטחי יהודה ושומרון. גם שריינו אמצעים כספיים לביצוע העבודות המיוחדות לתעסוקת המובטלים, אך לפי שעה, חוזר ומדגיש מר גוראל, אין המצב מדאיג כל עיקר!

להלן הוא חוזר ומדגיש שחייבים, בכל מצב, לבדוק את האפשרויות להעברת עובדים מענף ייצור אחד למשנהו. לפי הערכת הגורמים הנוגעים בדבר, עשוי הסדר זה להקיף 20—30 אלף עובדים, ולא מן הנמנע, שמספר זה עשויים להיפלט כמה מאות עובדים ש„יעדיפו להיות מובטלים מאשר לעסוק במקצוע אחר, חדש, ולא במקצועם, שהדרישה לו פחתה במשק".

הכל מסכימים שלקראת מצבים אפשריים אלה, חייבת להיות פעולת הסברה מקיפה. ואמנם, הגורמים הנוגעים בדבר כבר נערכים לשיפור מערכת הסברה לגבי המצב ונסיונות ההשפעה על העובד להסתגל למציאות החדשה. פעולת ההסברה תקיף גם את עניין שיפור שיטות הייצור, כדי שהמפעלים הישראליים יוכלו לעמוד בתחרות מצד ארצות רבות, שקידמו לאחרונה שיטות ייצור ומתחרות במוצרי היצוא של ישראל.

מר גוראל מציין, כי כיום אנו מפגרים מאד בקצב התפוקה לשעת מועסק. לדבריו, עשוי שינויים בהסדרי העלאות השכר. הנחה היא שאדם העובד ומפיק זכאי לקבל התמורה הנאותה, אך אין להבטיח העלאות לכל השכירים, גם לאלה שאינם מפיקים כראוי וכנדרש! השכר, הוא אומר, צריך להינתן תמורת הייצור, אם כי ראוי וצריך להבטיח את שכר המינימום הנהוג. אך מכאן ואילך יש לתת את התוספות לאלה שראויים לכך".

*

כ-200 כינויים לתוספות השכר בארץ!

המצב במדיניות השכר אצלנו כל כך הרחיק לכת, עד שיש כ-200 כינויים של תוספות שונות — גילה מהנדס אריה גוראל, מנכ"ל משרד העבודה. ציין כי אלה כוללים את תוספות הרכב, הביגוד, תוספת הקור והחום, ותוספת אקולוגיה וגם „הוספת ברשת". הוסיף, כי חקר ובדק גנרים אלה ו„הופתע, כמו רבים אחרים".

*

הפרדסן שהיה מוכן לשלם לעובד שלא יעבוד...

מצב התעסוקה במשק הזכיר לאינג'נר י. אהרונסון, יו"ר ה„מועדון ההנדסי" בתל-אביב, את מצב התעסוקה בתקופה ראשיתה של המדינה. היה פרדסן אחד, שהירבה להעסיק ערבים, שעבודתם היתה זולה וגם טובה, והחל להעסיק עולים חדשים. כשראה את אחד העובדים „משתעשע" תוך כדי העבודה ו„חולם", הגיע נכונות לעשות עימו עסקה: „לשלם לו לירה כדי שלא יעבוד"...

חיים פיקרש

מכתבים למערכת

בין עשו ליעקב

ב„הצופה" (ערב שבת, ו' טבת), פורסם, מאמרו המאלף והמעמיק של רבה הראשי של בריטניה, הרב ד"ר עמנואל יעקובוביץ, תחת הכותרת „המשבר האנגריי", אשר כדאי היה, כי המחלקה לתרבות תורנית, תפיץ אותו בהוצאה מיוחדת, בין כל מוסדות החינוך בארץ.

כדאי לצטט משפטים אחדים ממאמר זה של הרב יעקובוביץ, הוא אומר בין היתר על הנאמר על ידי חז"ל: „הלכה היא כי עשו שונא את יעקב" — „מיום שהיינו לעם. נועדנו להיות „עם לבדד ישכון" וכמעט שלא היו תקופות, שאנו כל כך בודדים כמו עכשיו. על אף כל הכוחות, רוחניים וחומריים שהשקענו בהתפתחות האמונה והתרבות בארצות אירופה ובפיתוח המדינות החדשות באפריקה, נטשו ההוניזו אותנו בשעת מבחן, ונוכל לומר עליהם, עמים גדלנו ורוממנו והם פשעו בנו. בדיוניהם של אומות העולם, עדיין יש משפט אחד להם, ומשפט אחר לישראל, ועדיין אנו העם היחיד בעולם, שאין לו אפילו בעל ברית אמיתי אחד בעולם". וברמזו למדינאים של ממשלת ישראל, שרי החוץ שהיו לנו, מאז הקמת המדינה ועד היום הזה, אשר כולם כאחד ראו, ורואים את עצמם, ככל שר חוץ של מדינה עצמאית, ושפתם שפת דיפלומט, ככל גויי עולם, ולא של עם אשר לו תורה ומצוות חוקים ומשפטים שקיבלנו מסיני — אומר הרב יעקובוביץ: „כל קישוטי המדיניות לא הועילו ולא יועילו לבטל סגולת ישראל כגוי אחד בארץ. אם אין אנו מקבלים ייחודו של עם ישראל ברצון, ההשגחה כופה עלינו הר כגיגית, להשאר כעם סגולה בעל כרחנו".

דברים כדרבונות, ולוואי וכל עסקני המפלגות החילוניות היו פוקחים את עיניהם לראות נכוחה את השוני הזה, שהננו נבדלים של עם ישראל, וגורלם הוא גורל של עם התורה, אפילו כאשר הם קופצים מעורם, להיות ככל הגויים בית ישראל.

לאור דבריו אלו של הרב יעקובוביץ, אולי כדאי להתבונן על התגובה של עולם הגויים בקשר לפסק הדין נגד הארכיבישוף קפוצ'י, על עזרתו הפעילה לרוצחים הערביים. הכס הקדוש לא גינה את מעשיו, רק הוא שולח משלחות לשר המשטרה בישראל, ומבקש לשחררו, סתם ככה... וביחוד בגיע לשחרורו אחרי הנאום ארסי, שנשא בבית המשפט בצטטו את „הברית החדשה" כי „היות היהודים האלו, סרבו לקבל עליהם את משיחיותו של ישו. הוא קלל אותם כי לעולם ועד יהיו עם נע ונד בארץ ולא יקומו לתחיה עולמית וגם המשפט של מדינת ישראל הרשה לו לשאת, נאום כזה בין כותלי היכל הצדק של ישראל.

נתאר לעצמנו לרגע, כי באחת מארצות ערב נתפס רב יהודי, אשר הבריח חומר חבלה והרג למדינה ערב, הועמד למשפט בפני ערכאותיהם. האם לא היו דנים אותו לכליה, והתגובה הערבית היתה יוצאת בקרבע נגד העם היהודי כולו. אשר כאלו הם רוצחי הדם שלו? ייתכן גם כי אנשי הקידמה שלנו, היו יוצאים נגד רב שכזה. וכבר היו דברים כאלה.

אכבם, „הלכה היא שעשו שונא את יעקב" אלא הצרה של ימינו היא, כי עשו בבאר אתו העשו, הוא אדום, התאב לשפוך דם של יעקב, אלא ש„יעקב" של זמננו עושה לעיתים כדי להידמות בכל מעשיו, ובעיקר בהזנחת תורת ה', ל„עשו"... הרב יעקובוביץ בכתבו, כי „ההשגחה העליונה כופה עלינו הר כגיגית, להשאר כעם סגולה בעל כורחינו". לוא הבינו ישכילו זאת מנהיגי ושרים של העם הזה, ושב ורפא לו.

אפרים ממט

ה„מצפצפים" על הציבור

התכנית „ניקוי ראש" המשודרת בטלוויזיה, מחייבת בראש וראשונה את מחבריה ומבצעיה ל„נקוי ראש" שלהם. יש לומר, שתכנית זו, כפי שהיא מובאת בטלוויזיה, גולשת באוויליות וגיחוך, בליצנות זולה וגסה. ביחוד יש לה „אלרגיה" מיוחדת כלפי הדת מורשת אבות. תכנית זו רחוקה „מאמנות" ב„סטירה", ולעוקצנות שבה יש אפילו של מרע, והבידורה מאבדת את ערכה.

זכורות התכניות הסטיריות שהתקיימו ע"י „הקומקום" וה„מטאטא", ובמשך שנים התכניות הסטיריות של דזיגן ושומכר, כשלציבור היתה חוויה להם, והביקורת בביטוי ההומוריסטי שלהם. היתה רוב רובה במסגרת אמנותית תרבותית. וזה קנה הלב הנצרך כראוי. אין להתעלם בביקורת גם כשהיא נוקבת, כי היא חיונית למען תיקון המעוות. אבל „סטירה" כשכל תכנה היתול, בלי שום פרופורציה תרבותית, הרי זוהי הפקרות. אינו רוח-עיתונים יש בתכנית „ניקוי ראש", שהיא לכורת-רוחו של רוב הציבור ומעוררת שאט-נפש ב„בהרנו" הזולה שלה. והתכנית לתכנית — גלישה למדרון. ואם יאמרו האומרים: „אם זה אינו מוצא חן בעיניך — סגור", ייאמר להם: אין זה עניין רק לפרט, כי אמנות בצורה כזו של „סטירה" ושל „ביקורת", איננה לכבודה של מדינתנו. כי ע"י „אבטות" כזו, שהיא כולה אינפנטילית, כערפלים את האמונה הצרופה והמקלסים בה. מצער ומעליב כשישנן תבניות כאלו לראותה בצורה כזו, ועוד „מצפצפים" על דעת רוב רובו של הציבור והמבקרים להבעיטם.

ראובן פינגר
חיפה

פרסום דברי הלכה

הפרסום בהצופה בעניין הדלקת נרות בעש"ק ע"י רחוקה והשובתו בצורתו המלאה של הראשל"צ הרה"ג עובדיה יוסף שליט"א, הרב הראשי לישראל, שימחה אותי. טוב שמתפרסמים דברי הלכה בעיתון. בעיתונותנו הרבים מתפרסמים יום יום שטויות ודברי טומאה. בעיתונים עוניב אמנם יש ידהוגים הזוברה שבתפרלכים בהם בדברי הלכה, אך הציבור הרחב בדרך כלל אינו מקבל אותם-התובנה הירחונים הכוקסים לדברי הלכה. ולכן זה דבר טוב וראוי לציינו לשבח ב„הצופה" כפרסומים לדברי תורה, „דבר הלכה" לציבור הרחב. אור התורה בדבר ההלכה בולע הרבה מן החושך.

רציתי להעיר לקוראי „הצופה" בקשר לכה שהתפרסם בעש"ק פרשת ויחי, בצורה בולטת בתוך מסגרת, שכבי הגר"ע יוסף שליט"א התיר באופן כללי צחצוח שניים בשבת. אבת שלא כתוב אב ההיתר הוא כללי או רק בתנאים מסויימים. אבל אם כתוב שזה מותר ולא כתוב מיד באיזו תנאים, ממילא משתמע שההיתר הוא כללי. רצוני לפרסם לקוראים, שמרן הראשל"צ לא התיר באופן כללי אלא בתנאים מסויימים „המתחיל במצוות אומרים לו גמור". אבקש ממערכת „הצופה" שיפרסמו גם כן בצורתה השלמה השורת בתו של הרשל"צ בעניין צחצוח שניים. ומה טוב יהיה אם תפורסם מידי שבוע תשובתו של מרן שליט"א מפינת „הלכה" בעש"ק, ב„הצופה" בצורתה השלמה.

יעקב אריה פויכטוונגר
ירושלים

„כיפה יתומה" בתוכנית „המבדיל"

בשבועות האחרונים אנו זוכים ל„ליברליזציה" בתוכנית „המבדיל" בטלוויזיה הישראלית. כמעט אין זכר להווי דתי מקורי. האם המגמה היא לקרב רחוקים להווי דתי? באחת התכניות האחרונות של „המבדיל" זכינו לראות „כיפה יתומה" בתוכנית, הופיעו הופה של צעיר דתי, שהמחיש בצורה יפה את השקפת עולמו של צעיר דתי בישראל ואמר נתן בכצה ישראל הכותנו על ארץ ישראל. לעומת זאת, נכלל בתכנית בידור וז[...] חילוני מובהק בנוסח הבוהמה המקובל. אפילו הזקנים שהופיעו בתוכנית הזכירו בשכוונת מ"ב בית אבא, לא הטריחו את עצמם לחבוש כיפה לראשם.

אני סבור שהטלוויזיה מעניקה לציבור החילוני סרט מתה למכביד והתכנית של נקויי ראש המשאירות טעם מר אצל רבים מהצופים. שאלתי היא, למה לגזול מהציבור הדתי את מחצית השעה במוצאי שבת? כלום אין בארץ אמנים, ברנים ואישי ציבור דתיים, שאותם צריכים להציג לפני הציבור הדתי? לפי דעתי, התוכניות הללו רק נטע זר במסגרת הדתית של תוכניות „המבדיל" ויש לשנות את התוכניות הללו, ולהחזירן להווי דתי מובהק.

מ. קורשנבוים
חיפה

דברים על דיוקם

ביום חמישי פורסם מאמר ההספד לזכרו של אחי יעקב בן דב הורביץ ז"ל, ובו נכללו כמה שיבושים ואי דיוקים המוריה.

לאחי המנוח היה רק בן אחד, דב בן יעקב ז"ל, והוא נפל בקרבות פלוגיה בבלהבה הקוממיות — ולא שני בנים. כפי שפרסמתם. בתו של אחי המנוח חיה וקיימת ובאו"ש ולא קיבלה שום התקפת לב. היא עזרה לאביה במסירות נפש. עמדה ליד מיטתו עד יומו האחרון ותרורת לאבה השכולה בלב ובנפש. שני אחי, יעקב ושניאור זלמן ז"ל, למדו בישיבת קישינוב, בסרביה, ופיניהם היה לא הרב צירלסון ז"ל, אלא הגאון ר' משה גליקמן ז"ל. הישיבה לא היתה חבד"ית, כלל. ואמנם, הוא צ"ת, עבדה קשה כדי לממן את שכר הלימוד בישיבה.

שמעון הורביץ
תל-אביב

רנייה ולהקתו - אורחים מגרמניה

מאת ד"ר אמיל פוירשטיין

בתה: פראנסואז דורין, בבימוי: שאול רנייה ובתרגומו. הבצגון: בקטעים מקבצת, מינכן.

הבכצמצמה — אם לא בוטלה — האפשרות של חובבי תיאטרון ישראלים לערוך ביקור בחו"ל, בין השאר גם כדי לראות תיאטרון טוב, עם הרכאות ובלעדיהן. משום כך יש משום משב רוח רענן בביקורה של להקה אורחת מגרמניה, שבראשה עומד אותו אבן גדול של תיאטרון שהתחבב עלינו (ועל הקהל הישראלי שטפתו גרמנית). ראינו בה בקומדיה צרפתית משעשעת בה היה הגבור הראשי ...דירה, שבכל אחת מהמערכות הקומדיה אוכלסה דיירים אחרים. עמדו להעלות את אותה הקומדיה בעברית אך לאחר כבן בוטלה התוכניה. אחרי כן הרשיב אותנו רנייה מאד בהצגת „הפרסיקאים" של דירנבאם בביטוי המחבר.

רנייה איש תיאטרון בכל רמ"ח איבריו. גם בהצגה שלפנינו הוא הוכיח זאת גם בכך שהוא ממלא לא פחות משלושה תפקידים פעילים. הוא תרגם את המחזה הצרפתי לגרמנית עסיסית ותיאטרלית ביותר, הוא ביים את ההצגה כאוסף בכה ממש ומתגבר על המגרעות הקטות של אוהל אהל עם, שכבר מזמן אין הוא ראוי עוד להצגות תיאטרון. אולי זה המקום להעיר לאחרים ואולם, שהגיעה העת למודרניזציה של הבנה המרכזון הזה, שהיה טוב ויפה ל„עונג שבת" בימי ביאליק אולם מאז זרמו מים רבים בירקון. בעיקר כשבאה להקה אורחת מעין זו. כשביישים אנו כמש בהם בהם צריכים לעבוד מבחינת אקוסטיקה, התאורה, נחתות וכו'.

רנייה תירגם. ביים וגם (ובעיקר) שיחק את התפקיד הראשי. הוא עשה זאת בחן, באלגנטיות, ובקלילות מקסימה. עצם העניין של שילוב שלושה התפקידים שהם למעשה שונים זה מזה לחלוטין — הרי גם, בימוי משחק — מאפשר שלישה נדירה בכל העשה על הבמה. רנייה שהקן בכל רמה בינלאומית כאמו הולך לפניו בכל רחבי אירופה שהוא נאה לבקר אצלנו. אם כי לוה העבודה כלו מלא לכנותיים בראש.

ניתן לראות במחברת של הקומדיה הסאטירית הזאת של פראנסואז דורין פמעט תגליה חדשה בסטה הדור. קודם כל נשים אינן כותבות מחזות, אלא רק בבקרה יוצא מן הכלל כהזק את הכלל. לאמריקה יש ליליאן הלמן היהודיה, שעבדה הצלחה גדולה עם אותים כמהמחזיה שהוצגו גם בעברית, כמו „שועלים קטנים". לספרות העברית יש לאה גולדברג („בעלת הארמון"), אולם בדרך כלל נבנית מחזאות על הקטעים כצועת הספרותיים שנשים אינן מסוגלות אותם. והנה באה צרפתיה זו התחילה לכתוב מחזות מצליחים. תחילה כתבה בשם של גבר — פרדריק ראנו — אולם אחרי ההצלחה הגדולה של המחזה „כמו בתיאטרון" החלה להשתמש בשמה האמיתי. היא התברכה בכמה כשרונות, מכיון שהופיעה גם כשחקנית כשהיא עצמה כותבת את התפקידים שהיא מבצעת.

מחזה שלה, „הגברים האלה", הוצג לראשונה ב„תיאטר די פאלה רויאל" בבימוי ז'אק שארון ו[...] מוצג עד היום הזה. המחזה „נקודת המבט", בו אנו דנים, הוא פרי יצירתה האחרון.

רנייה הביא עמו להקה מצויינת ממינכן. מבחר השחקנים בגרמניה המערבית עשיר למדי, אין הם מועסקים ביותר וכך ניתן למצוא את המבצע האידיאלי לכל תפקיד. התפקיד הנשי הראשי הופקד הפעם בידי שחקנית גרמנית, שהוריה היו ארמנים בשם המיתה: אנאאירד איטאלי ציאני. למעשה, מקור פעולותיה המרכזי הוא אוסטריה והיא חברת להקת „התיאטרון אין דער יוזפשטאדט", הידוע לחובבי התיאטרון עוד מימי פעולתו של ריינהרט על קרשיו והזי שחקנית בעלת תרבות גבוהה, היגוי נפלא, נוכחות בימתית במדרגה ראשונה, המבצעת את תפקידה בקלות ובחן. מארלוזה ו„האר היא שחקנית הגוראוידה הוויניקה, שממש תענוג לראותה. תפקידה קטן, אך היא מבצעת אותו למופת. הכל מדייק כמו תרשים של מכונה מושלמת. הפרש הצעיר ביותר מעובר כתוך מחכבה כצמיקה. מיכאל הינץ שחקן-במאי ידוע מהצגות ומסרטים ועל אף גילו הצעיר עומד מאחוריו עבר עשיר. הוא ידידו של רנייה במחזה ובהצגה כמיהם בכבלים את הקיטוב הנהירביותר של שני דורות מהואים, כשדוקא ידו של בן הדור הישן על העליונה כתאגה גויער. דינה הינץ ופטר בוהלקה היו מצויינים בתפקידים אפיזודיים.

בסיכום: הצגת ה„קומדיה הקטנה" ממינכן מוכיחה לנו בפעם נוספת את המגרעה שממנה סובל התיאטרון שלנו: העדר מקצועיות. כשרון יש אצלנו בשפע, אולם השימוש בו וניצולו — לקיים את ההצגה המבניינת חייבים אנו תודה בעיקר לשאול רנייה. מייחלים לשובו בהקדם ובהם גם לאמרגן ו. ג. רוברט, שהכין והביא את הלהקה לישראל.

ללא אשליות וללא הפרזות

מאת י. אריאל

[...] ותום וצודקים דבריו של [...] שרנאי כלפי „בעלי ה[...]ודה" מהתנים השונים ש[...] באשליות שהוא כאילו תמ[...]ם להציל את „העולם" האנושות, ומתוך אשליה [...] עמם ותרבותם ולא [...]גד להתפתחותו ולתחייתו; „הגודרה השווה" לממשל ישראל, שהלילה ע"י נציג בשלבים היא מכנה „ל[...]ציל את אחרים, ואם עכשיו [...]גלגלה מצוות של הצלת פ[...]תינאים ע"י חיסולה של [מד]ינת ישראל „שלבים שלבים" — נעשיתה" („מצוה" [...] טבת), הרי זאת הפריה [...] שואה מבוכנת מאד.

[...] יודע אם באמת „דורשים" מ[...]נו להציל את סאדאת ואם בכלל [...] הפועלים במצרים נגד סאדאת הם דווקא קיצוניים יותר [...] להילחם בישראל בכל מחיר. [...] סבורים, שמוטבי העם [...] מעוניינים בחיי שלום וב[...] אבצם ובהשקעת המשאבים הכספיים בכלכלה ובפיתוח ארם [...]. ביחוד אחרי מלחמת יום הכי[פורים] שלבטום עלה ע"י הנצחון [...] צליחת תעלת סואץ — והיה [...] ניצחון גדול למצרים. לבשתנו [...] הפיקוד ובאבי העלית שלנו [...] הביטחון.

[...] לדברי מר שרנאי, אין הצלחו[...] קיסינג'ר תלויה בהסכמתנו ל[...]; כמות רבים חושבים [...] עליו בחודשים האחרונים. ב[...] עצמה ובעולם, במיוחד [...], יוון וקפריסין, להכשיל [...] ולהביא לפיטוריו דרך [...] של „לחשים" [...] את הרגל ואף [...] שונים בארצות הברית עצמה [...] את קץ הקריירה הפוליטית [...] ולאו דווקא העניין הישראלי [...] ולכן — הדברים, כאילו [...] אנחנו „להציל" — הם דמיון [...] מאד.

*

[...]סברתו של מר שרנאי, ש[...] המעצמות היא בעד „מדינת [...] אבל בגודל של סל ומטר, [...] שמות בהתאם להכרזות [...] שהם בעד מדינת ישראל לפי [החלט]ת האו"ם 242 ובגבולות 1976! [...] ליצור בגד [...] אוייב [...] ונורא עוד יותר מאשר הוא [...]! הרוסים דואגים רק לעצ[מם] [...] במזרח התיכון [...] מעמדם בעולם. [...] לערבים (אגב למשטרים ריאקציונרים כמו בלוב, ששם שולט [...] מוסלמי חשוך וריאקציוני) [...] לישראל, ואולי גם ההשמצות [...] הרוסים מפי נציגנו מעל במות [...] והכרזות קיצוניות של שרים [...], השפיעו לא [...]

מעט על הרוסים והתנהגותם נגדנו. העובדה שאין הרוסים נרתעים להכריז שהם בעד קיום מדינת ישראל בגבולות 1967 לפני מלחמת ששת הימים, התרת העלייה של יהודים לארץ ישראל (מה ששום עם מעמי ברית המועצות לא זכה בו) על אף חריקת שיניים של מנהיגי מדינות ערב, מוכיחה שאין הרוסים מקבלים דעת הערבים על מדינת ישראל שאנת תשוקתם להחריבה ו' להשמידה, אגב, הם משתתפים גם בכינוסים מדעיים בארץ ועוד.

לו השכלנו, היינו מצליחים להטות את הרוסים לו במקצת, לטובתנו במידה מסויימת או לפחות להמית התנגדותם; העובדא, שמיום שיוסף תקוע חדל להשמיץ את רוסיה באו"ם. אף הרוסים שינו את סגנון דבריהם נגדנו. הלא רואים אנו שאף אמריקה אינה יכולה לעשות דבר וחצי דבר בלא מנהיגי בריה"מ — הכל מתוחים מה יאמרו ומה יציעו ומה יחליטו... אי קיום יחסים תקינים בינינו לבין רוסיה הסובייטית עלול לפגוע בעמדתנו כלפי אמריקה.

ברור, שהיחסים בין מדינתנו, ישראל, לבין ארצות הברית יהיו תמיד קשרי ידידות ואמנות, כי ארץ גדולה רחבת ידים זו, שימשה מפלט ומחסה למאות אלפים מבני עמנו שבארצות אירופה המזרחית, שמהם צמחה תנועה אדירה בגולה המספרי הכמותי והאיכותי, התרבותי היהודי. ארץ זו לא תוכל להתכחש לנו ולמדינתנו, ובייחוד שאף אנחנו עם כל היותנו מדינה קטנה, הרי חשיבותנו האסטרטגית בשבילה רבה וגדולה לאין ערוך לעת צרה ומלחמה. יש איפוא יסודות איתנים לאמנות הדדית, אף כי הצורך לידידים נוספים וליחסים תקינים עם הארצות השכנות הוא מעליונים של שתי הארצות.

וכשם שבארצות הברית מעוניינים בישאגם, בשלום ובקשרים הדוקים עם רוסיה, על אחת כמה וכמה שאנחנו חייבים וצריכים לשאוף ולהתאמץ וליצור תנאים של קשרים דיפלומטיים טובים עם רוסיה הסובייטית, שבה מצויים כשלושה מיליון יהודים, שמם הפתוחה לעלייה גדולה לישראל.

על אף הצרות הפוגרומים הגירות והאנטישמיות בעבר ובהווה שסבלנו ומסבלים משלטונות רוסיה, הרי זכרונות וקשרים בין שני העמים, הרוסי היהודי, מחייבים עתיד של ידידות והדדיות. ומבל שאנו „אפיפיורים יותר מהאפיפיור" ואין אנו שוקדים בעקשנות להשגת מטרה זו כפי שעושים זאת האמריקאנים.

*

ועתה לטענות המקטרגים של שרי ממשלתנו, על רוב הדיבורים והנאומים שלהם: מכה אשר לא כתוב בה בספר לא מהיום, לא רק ממשלה זו, אלא אף הממשלות הקודמות נהגו מנהג זה, ואם רבים מהשרים אינם ראויים לאצלה של שררה בממשלה, הרי זו צרת העם כולה; וכי עומדים בשער הרבה מוכשרים ודגולים ביותר המפלגות לרבות מפלגתנו?! הלא „הפרנס לפי הדור", או חלילה „הדור לפי הפרנס"... בכל אופן, אל נגולל במספר אישים חשובים בממשלה זו, לרבות העומד בראשה, שזכויות גדולות וצרורות לרשותם.

אל נגולל גם ב„חוקים" והתקנות שהכנסת חוקקה ותיקנה לטובת העמלים, האלמנות היתומים, הזקנים ומוכי גורל. אל נשכח שהרבה ארצות נאורות ומבוססות ועשירות לא הגיעו למשטר טוב (יחסית) כפי שהגענו אנחנו.

המבוכה הפוליטית שלנו, היא פרי יציאה מעצם היותנו עם החוזר לארצו, שהתושבים הזרים הספיקו להתאחז בה ואוהדים להם בכל הארצות השכנות לארצנו ולאחרונה אף העשירות הגדולות ביותר בעולם שכל המדינות נזקקות להן וכלכלתם תלויה בהן בגלל מאגרי הנפט המצויים במדבריות ערב. ארצות הברית, מעצם היותה המעצמה הגדולה והאחראית לשלום העולם המערבי, חייבת למצוא דרך של יחסים תקינים עם הארצות האויבות לנו — ו' מכאן חילוקי הדעות שבינינו לבין האמריקאנים. אך התמימות היא מצידנו להפלות על דעתנו. שארצות הברית נכונה לוותר עלינו ועל ארצנו כבן ברית אמנם, בלתי רשמי, והמדינה שראויה לתמיכה ולסעד ולחיזוק רב-עצמה. נבהלים אנחנו מכל הערה או פליטת פה של שר או ציר הקונגרס האמריקאני — אך העובדה היא, ששני בתי המחוקקים הוסיפו לסכומים הגדולים והמענקים שהממשל הציע וביקש בעדנו.

אולם מאידך, יש נטיה (לצערנו — רבה מדאי) אצל הממשל האמריקאני, ולוא ספק באשמת „אחינו הגזול" ד"ר הנרי קיסינג'ר, לפייס את הערבים על חשבון שטחים שכבשנו במלחמת ששת הימים, שרבים מאיתנו חוששים שע"י כך, מצבנו בעת מלחמה יהא גרוע מאשר עתה.

אך נהיה כנים לעצמנו, אין סיני, ואף פיני, בגבולות הארץ המובטחת. ואפשר שיותר טוב שיהא בידינו, כי אז זה חוצץ בינינו לבין המצרים ואף מקורות נפט שם, שבהם אנו שואבים כמה חלק מתצרוכתנו, בכל זאת חייבים אנו לשקוף במצב הכל שיהפוך המצרי „ייבצא במצב של פיכחון ותודעה שאין לו עילה וסיבה לצאת למלחמה נגדנו.

את „הכבוד הלאומי" השיגו במלחמת יום הכיפורים, ואף את סיני קבלו, כמובן אחר מילוי תנאי בייחוד למענו. הם לא יבהלו כל כך מהר לשדות הקרב בגלל הפלשתינים ולמען השתלטות על השטח הגדול שבאיזור רגיש זה.

דורשים „חתה שלום", „הכרזה על אי לוחמה" וכדומה, ואמנם רצויים הדברים וחשובים עד למאד, אלא כל בר-בי-רב יודע מה ערכם של הרזים כאלה בימינו ולולא דמסתפינא הייתי אומר שהיה שלום בינינו ו' בין הערבים היה מחליש כוחנו ודבק מתנו הצבאית, שהיינו סומכים עליו כפי שסמכנו על „קו בר-לב" והיינו שוקעים במותרות ובשאננות, ותוצאות חלילה כתוצאה ממצב זה מכות קשות.

*

החזית הפנימית והיחסים שבין חלקי האומה וחינוך הנוער הדור הצעיר, צורות חיים תקינות ללא כורחות ושחיתויות הן החשובות ביותר בעת כזאת. בחירות לא יועילו, כי מי יערוב לנו שאמנם העם ישנה דרך בחירתו האופוזיציה הגיע לשלטון. לא אדון בדבר אם אכנם טוב יהא הדבר בכלל ולעניני הדת בפרט, אם האופוזיציה תגיע לשלטון.

אנו זקוקים ליותר הבנה ולכבוד הדדי ולא להתנפלות על ראש הממשלה מצד ראש האופוזיציה בעצם המשא ומתן לליכוד לאומי ולממשלה הנם.

אנו חייבים להתרומם מעל האינטרסים המפלגתיים הצרים, כדי לחסום את הדרך של השתלטות „פקרים" על מוסדות רבים והריסתם מתוך אמונה שהעם איננו רואה ואינו מרגיש מה שעושים לו...

אנו צריכים לבלום תאוות כבשית עובדים בשירותים חיוניים למען בצע כסף ולשם העשרה ע"י שכר עבודה שאין עובדים או שובתים בשבת...

יש לחזק את הממשלה הן ע"י צירוף כוחות מתונים מהאופוזיציה הן ע"י הוצאת העורקים החיוניים מכלי הארץ, שדות התעופה, בתי חולים ובתי ספר ועוד — הורשות „יחידים" ההורסים את מוסר העבודה והרצון לעבודה (אולי למסרם לרשות הצבא). אנו מצווים לדרוש מכשול חוקי נגד כל פורקי עול ושואפי בצע חורשי ייאוש והבהלה בעם.

אנו צריכים „לכבוש" את שטחי הארץ, לרבות שטחי יהודה ושומרון (לא על יד שכם ממש ועוד אתרים) במחנות צבא, היאחזויות נח"ל, קיבוצים ומושבים ובויזדות שונים האכלסים ובבוגרים. חיי עבודה וחלוציות, ההתנחלות בסביבות ירושלים ובאיזורי יהודה ושומרון הקרובות לקו הירוק (ללא התגרות בשכנים ובתושבי הערים). הכל מתוך מסירות ונאמנות, ללא רעש וללא פרסומת.

פחות ביקורת לשם ביקורת ויותר מאמץ לאחוה ולעבודה וליגיעה כפים בשדה ובעיר, בתורה ובחוק לאות.

בגלל, שנאת חינם חרבה הארץ ובאהבת העם והארץ תיבנה ותיכון מדינת ישראל וירושלים הבירה הד[ה] עתיקה וחדשה.

مكتز من الأهل

היוגדל האשראי המכוון לחקלאים?

מאת יונה כהן

לדעתו של פרופ' חיים בר־קאי אין להגדיל את האשראי המכוון לחקלאים בעקבות ה־מדיניות הכלכלית של הממשלה. הוא אמר זאת בוועדת מישנה של ועדת הכלכלה של הכנסת, בראשות ח"כ ע. אמוראי, הדנה בבעיה זו.

פרופ' ברקאי רואה באשראי הזול הניתן למשק, בעידן האינפלציה, מג־מה הפוכה ממה שעומדים לעשות להבראת המשק. לדבריו, תחטיא ה־מדיניות הכלכלית את מטרתה, אם הממשלה תיכנע ללחצים להגדיל את האשראי הזול, שאינו אלא מתן סב־סידיה ליצרן בדרך אחרת. הוא אף תקף את בנק ישראל, שנכנע, לדב־ריו, לחקלאים הגדיל להם את ה־אשראי עקב הפיחות.

לדבריו על הממשלה לעמוד בתוקף על כך, שהביקושים במשק, הן של הפרט והן של היצרנים, לא יורחבו עקב הגדלת האשראי המכוון. ומוטב להעלות את מחירי התוצרת, מאשר להיענות ללחץ החקלאים.

מנכ"ל משרד החקלאות: לעזור לחקלאים

דעה שונה הביע המנהל הכללי של משרד החקלאות ר. איילנד. הוא אמר כי הבעיה היא קודם כל קיום החק־לאות שמצבה נעשה חמור מאד עקב הפיחות, משום שחסר לה המימון לעיבוד השדות. לכן יש לבוא לעז־רתה בהגדלת האשראי להון חוזר.

לפי הנתונים שבידי משרד החקל־אות, זקוקה החקלאות השנה למילי־ארד ו־900 מיליון ל"י אשראי למי־מון הון חוזר, שהם כ־23% מהיקף הייצור הכולל, שיגיע בתשל"ה ל־8.4 מיליארד ל"י.

דרוש אשראי של 200 מיליון ל"י

המצב כיום הוא, אמר מר איילנד, כי לאחר שהועמדו כבר לרשות ה־חקלאות 160 מיליון נוספים ע"י בנק ישראל, היא זקוקה לעוד 200 מיליון ל"י אשראי, כדי לעמוד בצרכים ה־דחופים של המשך הייצור התקין.

מר איילנד מסר לוועדה גם על צמצום המלאי של גרעיני מספוא ו־חמרי גלם אחרים שבידי המשקים מחמת חוסר הון, דבר שעלול לה־ביא לדבריו נזק למדינה במצב של שעת חירום.

המנהל הכללי של בנק ישראל, ד"ר א. שפר, הגיש לוועדה נתונים לפיהם מתברר כי במחצית השנייה של שנת 1974 חל גידול של 66% באשראי מכוון שהעמיד בנק ישראל לרשות החקלאות, לעומת המחצית הראשונה של שנה זו.

גם לגבי שנה תשל"ה, יגדל ה־אשראי להון חוזר לחקלאות, לפי נתוני בנק ישראל, ב־69.9% לעומת שנה תשל"ד.

נציגי המרכז החקלאי הביאו בפני הוועדה שורה ארוכה של הוכחות לפיהן האשראי המכוון לחקלאות לגבי השוק המקומי לא כיסה אלא 6.7% של הייצור בשנת תשל"ד. לדעתם, זקוקה החקלאות ל־25% של הון חוזר מערך הייצור השנתי, ועל כן יש צורך להגדיל את האשראי המכוון, בהדרגה מ־6.7% ל־12.5%.

להלץ את החקלאים ממשבר

עוד טענו נציגי המרכז החקלאי, כי לרגל ההתייקרויות החריפות ש־חלו בשנה האחרונה ולאור העלאת המחירים בעקבות המדיניות הכל־כלית החדשה, יהיה צורך בשנת תשל"ה ב־2 מיליארד ל"י אשראי להון חוזר, ההיינו: תוספת של 800 מיליון ל"י.

החקלאות לא תוכל, לדעתם, לה־שיג סכומים גדולים אלה ממקורות אשראי חפשיים, הן מחמת הריבית הגבוהה, שעשויה להביא לאי כד־איות של הייצור בכלל, והן בגלל הקפאת האשראי הבנקאי.

לפיכך ביקשו מהממשלה להיענות לתביעות החקלאים בעניין האשראי המכוון, כדי שהחקלאות לא תיכנס למצב שלא תוכל להיחלץ ממנו, גם לאחר שהמצב במשק ישתפר.

נוטריון אחד למיסמכי פנים וחוץ

בוועדת החוקה מסר שר המשפ־טים, ח. צדוק, על עקרונות הצעת חוק הנוטריונים ואמר שיש לאחד את תפקידי הנוטריון למיסמכי פנים עם הפקידי הנוטריון למיסמכי חוץ, אך אין לייחד את המקצוע, ולקבוע כנוטריון לא יוכל לעסוק בעריכת דין.

לדעת שר המשפטים, יש להגביל את מספר הנוטריונים החדשים ע"י העבדת דרישה מתמידות, וכן לק־בוע כללי אתיקה וכללי פיקוח מח־מירים. אך אין לפגוע בנוטריונים הקיימים, אשר עם איחוד התפקיד למיסמכי פנים וחוץ, תינתן בם בידם הסמכות לתפקיד המאוחד.

לשאלת חברי הוועדה על האפש־רות להפסיק את התעסקותם הנוטר־יונית של חלק מבין כאלף עורכי דין שעוסקים בכך כיום, היה שר המשפטים דעתו, כי אין זה רצוי לפגוע במעמד קיים וזכויות קיימות, אך אם ירצו לעשות זאת, הרי קנה המידה חייב להיות מספר האישורים הניתנים ע"י נוטריון, ולא שיקולים סוציאליים. באופן כזה ייפגעו נוטר־יונים שעיסוק זה הוא בשבילם עיסוק שולי ולא משמעותי.

בסיכום דבריו פנה שר המשפטים אל ועדת החוקה, חוק ומשפט, ובי־קש לזרז את הדיון בהצעת החוק, בציינו כי מאז הוגשה הצעת החוק — בסוף 1969 — נחקק חוק מיוחד שהקפיא את מספר הנוטריונים ב־מדינה, ורצוי, איפוא, שהטיפול ב־חוק יושלם ולא יהיה צורך להאריך פעם נוספת את החוק המקפיא את מספרם.

סיכויי העלייה מבריה"מ

ועדת העבודה בראשות ח"כ ש. ארבלי שמעה את דבריו של יו"ר ההנהלה של ההסתדרות הציונית, פ. ספיר, במסגרת דיוניה של הוועדה בנושאי עליה וקליטה.

בדבריו בוועדה סקר מר ספיר את לקחי סיוריו בחו"ל לגבי שאלת עי־דוד העליה מארצות המערב וסקר את סיכויי העליה מבריה"מ. הוא עמד על כך כי בעיות הקליטה החבר־תית מהוות מכשול במאמצים להג־ברת העליה והתרעם על הליכים ביורוקרטיים המקשים על פתרון בעי־ית קליטה. יחד עם זאת הדגיש מר ספיר, כי החברה הישראלית כולה מעורבת בבעיה זו והצביע על צע־דים חיוביים מסויימים שננקטו ע"י גופים ציבוריים שונים, כגון ארגוני נשים, ארגוני הפנסיונרים וחבורות־הקליטה, להקלת מצוקת הקליטה ה־חברתית.

הוא סיפר גם בוועדה על המאמ־צים שנעשו בארה"ב להעמיד את שאלת העליה במשימה של יהדות ארה"ב עצמה. בין היתר נערכו מג־עים עם הגופים המייצגים את ה־מרכזים הקהילתיים בארה"ב ואת של־שת הזרמים של בתי־הכנסת. לדב־ריו, אין לראות ביכולת הקליטה של המדינה בתחומי השיכון והתעסוקה מכשול עיקרי להגברת העליה ורוב רובם של העולים נקלטו בצורה משביעה רצון.

בנייה ערבית נרחבת בניגוד לתיכנון

נציגי השלטון המקומי הערבי — חנא נאסיף מג'ויס — רמה, אבו רוקן רסלאן — עוספיה, אברהים אל עומר חוסיין, ראש עיריית שפרעם — תקפו בהופעתם בוועדת הפנים ואיכות ה־סביבה את חברת החשמל, על שמא־לצת את הרשויות המקומיות לשאת בנטל הוצאות הרשת, חיבורי החש־מל והתחזוקה, בשעה שאספקת כוח החשמל היא עניינם של בודדים. רא־שי הרשויות הערביות האשימו את חברת החשמל בניצול המונופולין ו־בכך שאינה פועלת על פי עקרון של אספקת שירותים לצרכן באורח חפשי.

גילוי שני בוועדת הפנים ואיכות הסביבה, בפניה הופיעו ראשי הרשו־יות המקומיות, היתה העובדה של־3000 בנו בסקטור הערבי מבנים בניגוד לחוק התכנון והבניה וטענו שרק בשש מתוך 49 רשויות מקומיות יש תכניות מיתאר מאושרות. הדיון היה בעקבות הצעה לסדר־היום של ח"כ ת. טובי וח"כ ג'. מוצרי, על מצב הרשויות המקומיות הערביות.

בא כוח מרכז השלטון המקומי, ז. מליץ, הצביע על התקדמות רבה ביישובי הערבים והדרוזים, וציין כי מרכז השלטון המקומי לוחם במידה שווה לעניני הערבים והיהודים ב־מישור זה.

תכניות משרד השיכון לעתיד

מתשובותיו של שר השיכון אבר־הם עופר לשורה של שאילתות ה־חכים נמצאנו למדים כי בפרוגרמה לשנת 1975 בכוונת משרד השיכון להפעיל בבית־שאן בינוי של 150 יחידות דיור לזוגות צעירים; 50 יחי־דות דיור לתושבים ותיקים; 100 יחידות דיור לעולים ו־100 יחידות דיור להסבת תנאי דיור. סה"כ 400 יחידות דיור.

ביצוע פרוגרמה זו תלוי בהיקף התקציב שיועמד לרשות המשרד ב־שנת 1975, אולם כבר כיום ברור כי במסגרת העדיפות הניתנת על ידי משרד השיכון לבנייה בגליל, תזכה גם בית שאן לבנייה בהיקף משמעותי על פני יישובים במרכז ה־ארץ.

„עמידר" מנהלת כ־140,000 יחי־דות דיור בשכירות, כהוכן 80,000 בבעלותה. בשנת 1973/1974 איכלסה „עמידר" 14,600 דירות. בתקופת אפריל — אוקטובר 1974 אוכלסו על ידי „עמידר" 9,500 דירות.

בתקופה מ־1971 עד 1974 — מב־צעת החברה תוכנית של 9,210 תוס־פות חדרים לבתים קיימים. תוכנית הפיתוח לשכונות ותיקות בשנים 1973 — 1964 מגיעה להיקף של כ־143 מיליון ל"י.

גזבר „עמידר" נשלח לחופשה

לשאלתו של ח"כ א. אבטבי לגבי הלוואה לעיריית תל־אביב־יפו, אמר שר השיכון שהסכם הלוואה כזה, על סך 3 מיליון ל"י, נחתם עם מנהל גזברות „עמידר" ללא סמכות. הלה התבקש „לצאת לחופשה". לעיריית תל־אביב ולבאנק הודיעה „עמידר" שאין היא מכירה בתוקפות ההסכם. בודקים אפשרות חקירה משטרתית. לגזבר ניתנה נזיפה והועבר לתפקיד אחר. לא נגרם נזק כספי לחברה.

זוגות צעירים — לשיכון

לח"כ מ. ידיד אמר שר השיכון כי עד אמצע דצמבר נרשמו לתכנית השיכון החדשה 6228 זוגות צעירים. לגדעון פת אמר שהוקמה קרן לזו־גות צעירים משותפת להסתדרות בנק הפועלים ולממשלה, בסכום של 20 מיליון לירות, ולממשלה — שליש מהסכום, כל גוף ציבורי שירצה, יוכל לקבל מהממשלה סיוע דומה — הבטיח השר.

כספי „עמידר" בבנקים

לח"כ א. אפרת אמר שר השיכון שכספי חברת „עמידר" מופקדים ב־סכומים כמעט שווים בבנק לאומי, בבנק הפועלים, בבנק המזרחי המ־אוחד, בדיסקונט ובבארקליס־דיסקונט, בריבית של כ־8 אחוזים. הקרן ו־הריבית צמודים למדד יוקר המחיה.

ויקטור פולצקי, ממפעילי העליה בבריה"מ שהגיע ארצה, עלה לכותל לתפילת הודיה

הכסף כתמריץ לשמירה על חיי העובדים

מאת יהודה עזריאלי

בין „המכות" הכלכליות, שאינן תוצאה של מדיניות מוצהרת, אלא נובעות מהיעדר הקפדה על תקנות הוראות בטיחות במפעלים, בולטת התופעה של „תאונות עבודה", ה־גורמות גם נזקים משקיים כבדים.

תחקיר שנערך בשורה של מקומות עבודה ידועים בחיפה, מטעם „בית הפועלים", בטאון מועצת פועלי חי־פה, מתברר שכבת התאונות תובעת מחיר דמים (תרתי משמע) יקר מאד. ולא תמיד מקדישות הנהלות המפע־לים תשומת לב ראויה לנושאי הב־טיחות.

בשנת 1973/74 היו בנמל חיפה 751 תאונות, שגרמו לאבדן של 10,517 ימי עבודה. פה דווקא מקפידים על ההוראות, בדרך כלל, של תנאי הב־טיחות, אבל זוהי עבודת צוות ורוב התאונות אירעו כתוצאה מחוסר הי־אום מקרי, או אפילו רגעי, בין אנ־שי הצוות. לא אחת, אפשר לראות בנמל כיצד מטעני ענק כבדי משקל, מרחפים מעל לראשים חשופים, של פועלים חסרי כובע מגן. כי הקסדות מונחות דרך קבע, על מדפים במח־סנים...

אחריות המנהלים

גם ב„וולקן יציקה", אין בעיה של ציוד מגן. אך לא כולם משתמשים בו. בהתפוצצות שאירעה במפעל ב־14 באוקטובר 1974, נפגעו שבעה פועלים, כיון שלא היו לבושים כהלכה. פועל אחר, שהיה לבוש כה־לכה, ועבד בצוותא עם הנפגעים, יצא משם ללא פגע. מפקח העבודה האיזורי, מטעם משרד העבודה, מר יצחק מינס, סבור כי סידורי הבטי־חות הנהוגים „בוולקן מצברים" אינם נופלים מאלה המקובלים במפעלים דומים בחו"ל. אלא שמנהלי העבודה אינם מקפידים בצורה מספקת על התקנות, ומורידים את רמת הבטי־חות. לדעת מומחים, במפעל מסוג זה, מנהל העבודה הוא הגורם ה־מכריע בנושא הבטיחות. „במספנות ישראל" אחריות ההנהלה גדולה יו־תר. לעתים קרובות מדי היא מת־ייחסת אפילו בסלחנות לעבריני ב־טיחות בגלל הרצון לעמוד בלוח הז־מנים של מסירת כלי־השיט. המחסור בידיים עובדות מאלץ את ה־הנהלה להעסיק קבלני משנה שאינם מצייתים לאבשי הבטיחות במפעל.

קודם כל הייצור...

בהנהלת „בשרי" נקוט אותו הכלל: קודם כל הייצור. עבודה תמורה מת־ברת מהתחקיר. כי למרות רצונם של הפועלים בשיתוף פעולה עם ה־הנהלה בהפעלתה של וועדת הבטי־חות, אין ההנהלה באה לקראתם, מסיבות השמורות עימה. במפעל כ־זה, נדרשת עבודה אחזקה גבוהה. אלא שההנהלה חוסכת למשל, בצבע לצינורות — החלודה היא האוייב הגדול ביותר של הצנרת. ביוני 1974 נהרג פועל שנשען על מעקה, שלא היה די חזק.

גם בביהח"ר „שמן", החוגג בימים אלה יובל שנים לקיומו. מאשם כי מקדיש תשומת לב מעטה לנושאי הבטיחות וההנהלה אינה עושה די כדי להחדיר את הנושא לתודעתם של הפועלים.

כמוהם, עובדי רכבת־ישראל, ש־אינם בקיאים בנושאי הבטיחות, כי־וון שההנהלה אינה מנהלת הדרכה מעשית ודינמית, כראוי לחברה כזו, כך סבורים מומחי משרד העבודה בחיפה.

במשרד הרישוי חוששים מהצטננות

במשרד הרישוי בחיפה, נתגלה כי העובדים חוששים יותר מהצטננות ...מאשר מפליטת גזי שריפה, הנפל־טים ממכוניות שבמכוני המשרד. ה־עובדים של משרד הרישוי, הבוחנים כשירות רכב, מעדיפים לעבוד בלי המאוורר — ובלבד שלא לסבול מ־משבי רוח קרים בעונת החורף. ככל ששהייתם של העובדים ב„בור ה־עבודה" לבדיקת הרכב דלה יותר, רב יותר הסיכון לחייהם.

לעומת שורה של מפעלים שעב־רו בדיקות בטיחות ולא עברו את המבחן ההיתני לבריאות עובדיהם ו־בטחון חייהם, צוינו, לשבח בתי ה־זיקוק במפרץ חיפה. כולם גומרים את ההלל על המפעל, שבו מקפידים על כל כללי הבטיחות. למרות ש־בעיות אלה הן מהחריפות ביותר במפעל מסוג זה, בתעשיה, ואין סי־בה שמפעלים אחרים, מסובכים פחות מבחינת נושא הבטיחות, לא יגיעו לרמה דומה.

אשמת הגורם האנושי

מנהל המחלקה לבטיחות במועצת פועלי חיפה, מ. ויסמן, סבור שהגו־רם המרכזי לתאונות עבודה הוא ה־גורם האנושי. הוא מציע לעודד פו־עלים המקפידים על כללי הבטיחות באמצעות פרסים כספיים ולקנוס את המזלזלים.

המסקנה המרכזית מהתחקיר היא, שהכסף יותר חשוב מחיים. ובזכות הממון, שיהפוך לתמריץ אפשר יהיה לשכנע את פועלי ישראל, לשמור על חייהם. הדמים שיקבלו כפיצוי עבור הקפדה על תנאי הבטיחות, מעניינים אותם יותר כנראה מחולי הדמים היקר הניגבה בתאונות עבו־דה.

פארק בנגב המערבי

בפארק אשכול, שבנטיעתו החלו לפני מספר שנים, ואשר יתפרש ב־סיום השלמתו על שטח של 3,500 דונם, נטעה הקרן הקיימת 300 עצי תמר ובקיץ הקרוב יינטעו עוד 300 עצי תמרים. נוסף לכך מתכננת ה־קרן הקיימת לנטוע השנה, על שטח של 150 דונם, בעונת הנטיעות הנו־כחית, מאות עצים מינים שונים ו־בכך ישלמו נטיעתם של 500 דונם (מתוך 3,500).

במרכזו של הפארק מתבצעת חפי־רתו של אגם שישתרע על שטח של 34 דונם, ואשר יונקו בתוכו מי נחל הבסור. הפארק מוקם על ידי הקרן הקיימת, מועצה אזורית „מר־חבים" ורשות הגנים הלאומיים.

מחלות הפה ומניעתן

מאת ד"ר דוד מרגלית

עששת השניים

מניעת הרקב בשן אפשרית ע"י הקפדה על הכולה הפלואור במים. המים צריכים להכיל כמות אופטי־מלית של היסוד פלואור, והוא ה־אמצעי בהיא הידיעה, למנוע רק־בון השניים. לשם כך דואגים של־טונות הבריאות באזורים, שאחוז ה־פלואור במי התהום בהם הוא נמוך מהאופטימום, שהוא 0.65 חלקי ה־מליון של המים, להוסיף פלואור לתוך מי השתיה. אולם, כל אם צריכה לגוון את האוכל, שהיא מגי־שה לילדיה, כדי לשמור על המידה הרצויה של פלואור בגוף ולשם כך יש כמובן, לזכור את הכמויות של הפלואור, אשר כל סוג של מזון מכיל בתוכו. להלן הכמויות שבמיני מזון שונים, שהאוכלוסיה שלנו רגילה בהם: חלב מכיל 0.2 חלקי מיליון פלואור בערך, בשר — 0.2, תפוחים 0.2, חלבון ביצה 0.4, חלמון ביצה — 1.0, תפוחים — 0.6, דבש — 1.0, קקאו — 1.0, תרד — 1.0, אורז חמאה וגבינה — 1.2, קמח לבן — 1.3, כבד — 1.5, דגים טריים — 1.0—5.0 לחם לבן 2.0, דג מלוח — 5.0—20.0, סרדינים בקופסה — 7.0—13.0, תה — 30.0—50.0

וכך ע"י הפלאורידיציה של ה־מים, שהוא אמצעי ציבורי־רפואי, יש אפשרות גם ליחיד להוסיף פלואור לגוף על ידי הוספת תה, למשל, או אכילת דגים, בעיקר דג ים (סרדי־נים), ובזה למנוע רקב (או קאריס). אולם כאמור יש לזכור, כי גם יותר מדי פלואור יכול להזיק, ויש להש־גיח על אופטימום.

עם גילוי עולם הנגיפים (וירוסים) הוסבה תשומת לב אל השינויים ש־ברירית חלל הפה במחלות השונות שגורמיהן הם נגיפים. כך, למשל, החצבת, מתגלה ע"י כתמים ברירית הפה שני ימים לפני הופעת התפר־חת האופיינית למחלה זו, על גוף הילד. הם נקראים כתמי קופליק (על שם הרופא שתיאר אותם). בבהלת השנית (סקארלאטינה) נראית לשון אדומה מאד (מכנים אותה „לשון הפטל"). גם מחלת האבעבועות שגם היא מחלה נגיפית, מתחילה לרוב בשטח הפה. בשטח רירית הפה וה־גרון מוצאים נגיפים של שיתוק ה־ילדים, שפעת וגם לכלבת. מבחינה זו יש לראות את הרירית של הפה וה־סביבה כזהה עם העור, ששניהם ממוצא אמבריונאלי אחד (מתקופת העובר) ולשניהם מתלווה גם מער־כת העצבים המרכזית ולכן חשובים הסימנים שבחלל הפה, מבחינת ה־מחלה, עוד לפני התופעות וכמקו־מות אחרים של הגוף.

מחלות מקומיות של רירית הפה

אולם, יש גם מחלות מקומיות של רירית הפה, המיוחדות לה. כזו היא, למשל הדלקת השלבקתית החריפה של רירית הפה והחניכיים. הרירית מקבלת צבע אדום. על החניכים נר־אית מעין מוגלה דביקה וסמיכה ירוקה־צהובה, מהפה עולה סרחון, ריח של רקבון אופייני. פה ושם

רפואה ובריאות

מופיעות שלפוחיות קטנות, שחיש מהר נפתחות והופכות לפצעים קט־נים. הפה מכאיב מאד עד שהילד מסרב לקבל אוכל. דלקת הפה מלווה חום ומצבו של החולה לא קל.

גורם המחלה הוא נגיף השלבקת הרגילה. מובן שאל הנגיפים מתחב־רים גם חיידקים שונים, השורצים תמיד בחלל הפה, מבלי להביא נזק נראה לעין. המחלה מידבקת. הריפוי מתבטא במתן אנטיביוטיקה (אורי־אומיצין או פלורומיצטין), הנתון לשיקול דעתו של הרופא. ההזנה צרי־כה להיות בצורה נוזלית פושרת ועשירת ויטמינים. לפעמים יש צורך בהכנסת ויטמינים גם שלא בדרך הפה. המחלה עלולה לחזור ולהופיע, כי היא אינה מנחילה חסן על אף הנוגדנים, המופיעים בדם החולה כ־שבועיים אחר החילת המחלה.

דלקת הפה החוזרת

גם צורה זו של דלקת הרירית (גינגביטיס אפטוזה) הגורם שלה נגיף. גם כאן מופיעות שלפוחיות שקופות, הנפתחות בקלות והופכות לפצעים, בעיקר במקומות המעבר מרירית הפה אל הלשון ומהלחיים אל החניכיים. הפצעים כאן מוקפים צבע אדמדם. לפעמים מופיעות אפתות אלה עקב חבלה ברירית, כגון אצל התינוק בזמן היניקה, או בשעת ניקוי הפה, ואצל ילדים גדולים יותר — עקב חבלה משיניים חדות, או מנשיכות. כאן, כמובן, אין הנגיף הגורם ה־ישיר להתהוות השלפוחיות.

הריפוי כאן כמעט אינו שונה מב־מחלה הקודמת: אנטיביוטיקה, מרי־חות מקומיות והעיקר — מתן ויט־מינים לחיזוק הגוף שנחלש מאיזו שהיא סיבה.

דלקת החניכיים מנוגצימית

גם דלקת זו נגרמת ע"י נגיף, או־לם מטיפוס אחר, קרוב לנגיף הגורם דלקת הכבד. אפייני לדלקת־רירית־החניכיים זו הוא הדמם (שטפי דם נקודתיים) מהחניכיים. ייתכן שהדמם נגרם כאן על ידי פגיעה בכבד ה־מוביל לידי קרישה רעה של הדם ומכאן שטפי הדם. גם כאן אותו הטיפול כמו בדלקות הקודמות.

דלקת שלבקתית של השפתיים (הרפס לאביאלים)

גם כאן הגורם הוא נגיף השלבקת הרגילה. דלקת זו מופיעה אצל ילדים במצב של תת־תזונה, או שנחלשו אחרי חום ממושך ובעיקר מחוסר ויטמינים. שלבקת השפתיים, בעיקר בזוויות הפה, חוזרת ונשנית פעמים אין ספור, כי אין המחלה מקנה חסן. אין ריפוי ספציפי. התרופה היחידה היא שמירה על חוקי ההיגיינה, בעי־קר הקפדה על נקיון הידים (שמשמ־שות הן, כידוע) של הילד והזיווג של הילד בכל האמצעים העומדים לרשותו.

דלקת הלשון (גלוסיטיס) והחניכיים מאלרגית

על האלרגיה הכללית של הגוף — זאת אומרת, על רגישות יתר לגבי סוג מסויים של מזון או תרופה כל־שהי — עוד נידון את הדיבור. כאן נציין, שאחד הסימנים הרגילים ב־יותר של אלרגיה הוא — תפיחות הלשון והחניכיים. בכל מקרה של דלקת בפה ישקול הרופא את ה־אפשרות של אלרגיה. ואם נקבעת ה־אבחנה הרי דרכי הריפוי ידועות ומובנות מאליהן. יש להפסיק קודם כל מתן התרופה החשודה, או את הסוג מסוגי המזון שיש יסוד לחשוד בו, שהוא גרם למצב. קיימת גם שורה של תרופות לאלרגיה שהרופא יבחר מהן בהתאם למקרה הנדון.

דלקת בת האוזן, דלקת מנפתית (פארוטיטים בלע"ז)

למחלה זו נוטו להדביק גם השם חזרת, או חזרור (לפי הרוסית: סווי־נקא) ועדיין לא נקבע סופית המונח העברי שלה. זוהי אחת המחלות ה־שכיחות ביותר בגיל הילדות, כמו חצבת, שעלת וכדומה, וגם היא, כמו רובן, נגרמת על ידי נגיף. נגיף החזרת הוא מהסוג הבינוני בגודל, 0.1 של מיקרון בערך.

והשם שבחצבת, למשל, ניתן לאב־חן את המחלה בסטדיה מוקדמת, לפי סימנים מיוחדים בפה. כך גם אפשר להבחין במקומות מהלק ותפוחים ברירית הפה, עוד לפני הופעת התפיחות מבחוץ. „בלוט האוזן" (פארוטיס) מתנפח וממלא הגומה שמתחת לאוזן, על פי רוב בצד אחד, ורק אחרי כמה ימים [illegible] התפיחות גם לצד השני. [illegible] מלווה חום, בדרך כלל [illegible] גבוה. נמשך רק כמה ימים [illegible] שהתפיחות נמשכת.

דרכי ההידבקות. המחלה [illegible] ע"י מגע ישיר בין [illegible] חולה לבין הבריאים, אם דרך [illegible] נשימה ואם ע"י שיעול. ריפוי ספציפי אינו קיים עדיין, פרט לאנטיביוטי־קה — שמנסים, כמובן, ביחוד למנוע סיבוכים, כגון: דלקת [illegible] העצבים ואף המוח.

התכנסה הוועדה העליונה לענייני פרוייקטים מיוחדים

הוועדה העליונה לענייני פרוייקטים מיוחדים המשו־תפת לממשלה ולסוכנות היהודית בראשותם של פנחס ספיר ויהושע רבינוביץ, התכנסה בימים אלה בכנסת.

פנחס ספיר ועמי יפה דיווחו לחברי הוועדה על המצב בגיוס כספים לפרוייקטים מיוחדים בישראל ועל תכניות פיתוח ועדיפויות בקופה הקרובה בשטחי חינוך, בריאות, סעד ומוסדות דתיים בארץ.

מטעם הממשלה חברים בוועדה קבועה זו השרים רבינוביץ, שם־טוב ידלין, קול ורפאל, ומטעם הסוכנות היהודית היה ספיר, דולצ'ין, יפה, גלעדי. מרכזי הוועדה הם ארזנ־ני, הממונה על התקציב במשרד האוצר, וגרשון אבנר, מזכיר הוועדה שלה.

מהפקידה של הוועדה [illegible] דוחיות עונתיים על התרומות [illegible] נסות וייעודן ולאשר עדיפויות ביצוע הפרוייקטים.

השמטה

כותב המאמר „טבח יהודי [illegible] בטבת תש"א" („הצופה" מיום [illegible]) הוא ישראל לבנון.

פרסי הצפה תשל"ה

„הצפה" מגיש לקוראיו גם השנה מבחר ספרים בתורה ודעת עולם, במסגרת מפעל הפרסים השנתי.

החותם על העתון לשנה מראש בסך ‎420.-‎ לירות יובל לזכות באחד הפרסים הבאים:

	מחיר רשמי בל"י	מחיר למנוי בל"י
עטורי תורה מאת א. י. גרינברג — 6 כרכים	105.—	50.—
משנה תורה לרמב"ם — 6 כרכים מהודרים	165.—	100.—
תורה — מקראות גדולות — 5 כרכים	50.—	10.—
פירוש המשנה להמאירי — כרכים ד' ה'	55.—	20.—
חידושי הריטב"א — 4 כרכים	59.—	10.—
התלמוד ויוצריו מאת א. מ. נפתלי — חלק ב'	28.—	5.—
אנציקלופדיה לגיאוגרפיה תלמודית — 2 כרכים	49.—	15.—
אנציקלופדיה הלכתית — מפתח ההלכות לרמב"ם ול„שלחן ערוך"	48.—	15.—
אנציקלופדיה על הזוהר — „אדרת אליהו"	48.—	15.—
אנציקלופדיה „מאיר נתיב"	38.—	10.—
הגדה של פסח, מהודרת	32.50	10.—
פרקים במחשבת ישראל — מאת הרב ש. ישראלי	32.—	5.—
דברי ימי אירופה — 3 כרכים — מאת א. ל. פישר	54.—	20.—
מחזור הצומח והחי לפי עונות השנה, מאת אליעזר שמאלי — 2 חלקים	38.—	10.—
פרחי בר מנגב עד חרמון, אלבום מהודר	45.—	10.—
„שחוק פינו", אנתולוגיה לספרות והומור — 2 כרכים	65.—	25.—
ספר הבית (מאות עצות לעקרת הבית)	22.—	2.—
משנתו של הרב קוק — מאת צבי ירון		חנם
חכמי הספרדים בא"י — מאת שרגא וויס		חנם
אגרות ארץ־ישראל — מאת אברהם יערי		חנם
תחומים וחותם — בחינות בספרות לאור המסורת, מאת אברהם בלאט		חנם
ספר החינוך, עם הגהות בעל „משנה למלך"		חנם
ספר הלכה, ברכות הנהנין		חנם
חידושי רבנו חיים הלוי על הרמב"ם		חנם
ארץ ישראל, הלוך ונסוע בארץ האבות — מאת א. בר — 2 חלקים		חנם
בדרך טובים, דינים ומצוות שבין אדם לחברו — מאת הרב ד"ר י. מוריאל		חנם
על אבות לילדים — סיפורי תורה לילדים — מאת רבקה אליצור — מהדורה מתוקנת		חנם
חכמת החיים של עם ישראל — מבחר אמרות ופתגמים		חנם
„איטליה" — מאת ישראל ארליך		חנם
מלון רב־לשוני (14000 ערכים)		חנם
2 ספרי בישול — בהוצאת „מסדה"		חנם

מיבצע מיוחד לחודש זה
פרס חינם נוסף

חותם שישלם לשנה מראש במשך ינואר 1975 יקבל ספר חינם מבין פרסי החינם וכן יהיה זכאי לקבל את הפרס הרגיל ממפעל הספרים השנתי.

פנה עוד היום לאחד מסניפי „הצופה" בארץ

תל־אביב — בית „הצופה" רח' המסגר 66 טל' 35421

ירושלים — רח' בן־יהודה 3 טל' 234910

חיפה — רח' ארלוזורוב 3 טל' 663628

פינת הבול

בול טרומן בשיטת הדפסה חדשה

מאת חיים לנגלבן

במסיבת עתונאים שערך מנ־הל השירות הבולאי, מר משה כהן, נמסרו למשתתפיה פרטים מעניינים על תכנית ההנפקות ל־שנת התקציב המסתיימת והבאה אחריה.

כידוע, יופיע בחודש מרס 1975 בול זכרון מוקדש לזכרו של נשיא ארה"ב, הארי טרומן. הבול יהיה בערך נקוב של חמש לירות, השני אחרי בול יהדות דנמרק, — גם הוא בן 5 ל"י. אולם יהיה זה הבול הישראלי הרא־שון, שיודפס בשיטת גילוף־פלדה על ידי מכונות שנרכשו ע"י ה־מדפיס הממשלתי, מהבנק הממ־לכתי של איטליה.

מאחר שלא נמצא בארץ אף מומחה אחד למלאכת התחריט ה־עדינה הנדרשת בשיטה זו, הוכ־נו פלוחות הדפס שכוחים, בעזר השירות הבולאי בדפוס אוסטרי, שהכין בשביל משרד ה־תקשורת את הגילוף ואת הלוחות השלמים. למעשה, יהיה זה שי־תוף כוחות משותפים של אמן אוסטרי מכונה איטלקית, נשיא אמריקאני... על בול ישראלי, ל־שם הוצאה לאור בול בשיטת הדפסה חדשה.

הוועדה הממשלתית לסמלים ביטלה תכנית הנפקת בולי דיר־קטאות. תיתכן עוד הנפקה אחת אחרי בול טרומן, וזאת לזכרו של הנשיא המנוח זלמן שזר ז"ל, במלאות שנה למותו. הדיונים סביב בולי דירקטאות נמשכו זמן רב, והוחלט לבנות סדרת אישים על בולים, שמטרה להחליף את סדרת בולי נוף, בולים מן המב־יין.

במסגרת סדרת בולי ט"ו בש־בט, שיופיעו ב־14 בינואר ש.ז. יראה אור בול בערך נקוב של אגורה אחת. יהיה זה בול זכרון שערכו הנקוב זול בהרבה מהוצאות הדפסתו. הדבר מבוסס על הפסד ידוע מראש לקופת משרד התקשורת. אולם הצורך בבול זה הוא פילטלי־מסחרי גרידא: סוחרי הבולים, בעיקר בארה"ב, תבעו בול זול זה, ש־אפשר לשלבו בחבילות בולים שמכינים הסוחרים לאספנים צ־עירים. יהיה זה, למעשה, בול זכרון לצרכי פרסום בולאי. כדי למנוע ספסרות בבול זה, החליטה הנהלת השירות הבולאי, כי ביום ההופעה לא יימכר גליון ה־בולים בנפרד, כשם שהיה נהוג עד כה, שגליונות שלמים נמכ־רים ללא סדרות שלמות, אלא ה־פעם יימכר הגליון בצמוד לכל הסידרה, כלומר: אי אפשר יהיה לאגור גליונות שלמים של הבול בן אגורה אחת, מבלי לקנות גם את יתר הגליונות הנוהרים של סדרת ט"ו בשבט.

מר כהן גם גילה כי בחודש מרס הקרוב יופיעו גם שלושת הבולים האמריקנים מסידרת האד־ריכלות, הכוללים את בית הכנ־סת באוניברסיטת ירושלים, בניין עיריית בת ים ומוזיאון יד מר־דכי.

בחודש אפריל 1975 יופיעו בול זכרון עם האנדרטה שלפני משכן הכנסת, בול החללים שמ־קום קבורתם לא נודע ושלושה בולי ספורט לרגל כינוס „הפו־על". בחודש יוני המשך סידרת האמנות — יצירות ציירים יש־ראליים: גוטליב, אולר, אופנ־היים הראובן רובין, וכן יראה אור בול לכבוד „חקר הזיקנה", וזאת בקשר לקונגרס הגרונטו־לוגי הבינלאומי. כן יתווסף לסד־רת נופי הארץ בול בערך נקוב של 1.70 ל"י. באוגוסט יופיעו בולי המועדים, מוקדשים לשו־פטי ישראל — גדעון, דבורה, יפתח. כן יופיע בול זכרון לאיר־גון נשים חלוציות בארה"ב (ש־לוחת מועצת הפועלות), במלאות יובל לקיומו וכן יראה אור בול נוסף לבית הספר „בצלאל", על פי תחרות בה ישתתפו תלמידי המוסד עצמו. הבול הראשון ל„בצלאל" הופיע, כידוע, בשנת 1957. בחודש נובמבר יופיעו ש־לושה בולי „עופות בר מקננים" ובחודש פברואר 1976 יונפקו ש־לושה בולי פורים ובול לכבוד יישובי ספר.

הכנסות השירות הבולאי

הכנסות השירות הבולאי ממכ־ירת בולי דואר עלו בשנה האחרונה בכ־58 אחוז לעומת הכנ־סות בשנה הקודמת. הכנסות ה־שירות הבולאי הסתכמו בשנת 1973/1972 ב־13,700,000 ל"י ו־עלו ב־1973/74 ל־21,750,000 ל"י. העליה בהכנסות היא 58 אחוז, בעוד שהערך הנקוב של הבולים שהונפקו עלה רק ב־26 אחוז. הוצאות השירות הבולאי מסתכמות ב־33 אחוז מן ההכ־נסות. לשרות הבולאי יש עתה יותר מ־50 אלף מנויים קבועים בארץ ו־120 אלף מנויים בחו"ל. המכירה בארץ היא בשיעור 60 אחוז. היצוא הרשמי של השי־רות הבולאי הוא בשיעור 40 אחוז מכלל המכירה.

השירות הבולאי מרס פרסם את מהדורת הבולים שהופיעו לזכרו של דוד בן גוריון ואיגוד הדואר העולמי, שהוד במהדורה ארבעה ימים בלבד. נסיונות ה־ספקולנטים לספסר בבולי בן־גוריון, טרם הוכתרו בהצלחה. ביעזיים מסר מנהל השירות ה־בולאי כי כמויות רציניות של בולים נמכרו בארבעת הימים, כך שעליית מחירי הבולים בב־לימה. כן גם יהיה מחיר מעטפת „היום הראשון".

לשכת רואי החשבון:
יש להשוות מעמדם של אלה המנהלים ספרים — לשכירים

מאת סופרנו הכלכלי

לשכת רואי חשבון הציעה לוועדת בן־שחר לרפורמה במסים, להשוות את מעמדם של אלה המנהלים ספ־רים למעמד שכירים ולראותם כמוע־סקים ע"י עצמם. בכך אפשר ל־התיר להם ניכוי כל ההוצאות המו־תרות לניכוי ממס בעבור עובד שכ־יר, לרבות הרשות לקרנות ל־ביטוח סוציאלי ופיצויים.

לשכת רואי חשבון טוענת, כי ה־רחבת חוג הנישומים המנהלים ספ־רים לצרכי מס היותר תנאי הכרחי לקיום שלטון החוק בתחום המסים והתשלום מס אמת ע"י רוב הציב־בור. אך ניהול ספרים ע"י חלק גדול מהעצמאיים מאפשר כיום גם לחלק באלה שמנהלים חשבונות להשתמט ממס ואינו מאפשר איסות הרווחיות הכוצאים. מאחר שיש אפליה מס־חיקת לכה לטובת אלה שאינם מנ־הלים ספרים מציעה, כאמור, ה־לשכה מתן תמריץ לניהול ספרים.

כרון להולכים

אריה גראף ז"ל

(שלושים למותו)

בצבעת הוריזות שריהוט בקלי־על קלילי הפסנתר והמיק צלי־על יום משמחי לב, הלב הטוב והיבה שבה קידם עני כל איש ול אלה שציינו את אישיותו של תורן הנודע, ר' אריה (ליאון), הפסיקו פעולתם לפני כחודש למנינת לבם של מכריו ר' הרבים.

אהבות ציינו את אופיו של אהבת המוסיקה היהודית ר' ובריות.

...

ברוך שיין

נפתחו סניפים חדשים של ארגון נכי תאונות עבודה

...

קבלנה של מלריו נגד "מירבל־בר"

...

עצור בעקבות "תרקה" בנמל בן־גוריון

...

החשוד ביכונסקי יופגש עם פרקליטו; טוען על תנאי מעצרו

פגישה בין יורם ביכונסקי, ה־חשוד ברצח החיילת, רחל הלר, לבין פרקליטו, עו"ד חיים משגב, תערך היום בבית המעצר בעכו.

עו"ד משגב, סיפר לכתב עתיים בחיפה, כי פגישה זו תואמה לשעה 10 לפני הצהרים, על פי בקשתו. הוא ציין, כי יש לראות בכך, פגי־שה שגרתית בין עו"ד ולקוח, ולא פגישה לתיאום קו־הגנה כלשהו, ב־אשר יורם ביכונסקי, עדיין לא הוא־שם בכל עבירה שהיא. עו"ד משגב ציין, כי תהיה זו בפגישת־עידוד, יותר מאשר פגישה לצורך משפטי.

"תנאי מעצר קשים"

הפרקליט, שביקר אצל שולחו, ב־יום ו' שעבר, בכלא עכו, טען, כי יורם ביכונסקי, מנותק מהעולם, ר' שוהה בתנאי מעצר תת־אנושיים, בתא, שגודלו כשני מטרים על מטר. הוא כלוא בבית מעצר בו מוחזקים עבריינים ופושעים מהסוג הגרוע ב־יותר, וקורו עו שורר בתא מעצרו.

יורם, הוא כידוע, נכה־צה"ל, ר' פרקליטו טען, כי הרופא שטיפל בו, במרכזו השיקום, הביע את דעתו, כי בתנאי קור, עלולים פצעיו שהגלידו, להיפתח מחדש. זאת, בפרט נוכח העובדה, כי אין ביכולתו לנוע בתא הצר, ולעסוק בהתעמלות, לדבריו, אין מאפשרים לחשוד לערוך טיול יומי בחצר בית המעצר.

הסניגור הגדיר את תא המעצר ב־"מאורה", וציין, כי בעת ביקורו, אצל יורם, ביום ו', הוגשה לחשוד, ארוחת ערב. סמוך לשעה 4.30 אחר הצהרים, שכללה פרוסת בקניק, הר־טוס וחצי כוס להם. לדבריו, לא התלונן ביכונסקי על המזון ואף לא על העדר גלולות ארגיסמינים שהוא נזקק להם.

הפרקליט ציין, כי אין לו כל ידי־עות, אם אכן פתח יורם בשביתת רעב. הסניגור ציין, כי בעת פגישתו עם בכונסקי, בבתי המשפט המחוזי בחיפה, אמר לו יורם, כי בדעתו לשבות רעב, במחאה על תנאי מע־צרו. אולם, מחוגי המשטרה, נודע לכתב עתיים אתמול, כי יורם ביכונ־סקי, לא נקט בצעד זה.

ביום ה', יערך בבית־המשפט ה־שלום בחיפה, דיון בשאלת הארכת מעצרו או שחרורו של יורם ביכונ־סקי — בתום 15 ימים לשהותו ב־מעצר חקירה. נראה, כי המשטרה תדרוש הארכת המעצר.

"פעילי תנועת "אוהנהרד", פנו ל־משטרה, בבקשה לקבל רשיון להפ־גין אותו יום, בשערי בית משפט השלום בחיפה, בקשתם העצורה לדיון ולהחלטה, במטה המחוז ה־צפוני של המשטרה.

מזל מזרחי מערערת על המשך מעצרה

ערעורה של מזל מזרחי על הארכת מעצרה ב־15 יום, יידון מחר בבית המשפט המחוזי בחיפה.

מזל מזרחי העצורה בפרשת רצח החיילת רחל הלר וביום א' הוארך מעצרה ב־15 יום בפקודת בית מש־פט השלום בחיפה. סניגוריה של ה־חשודה, עו"ד אריה קרמר, הגיש את הערר, שיידון בפני השופט א. ד. בר.

תזכיר על הפיכת מקלטים לבתי־כנסת

תזכיר, בדבר ניצול המקלטים הציבוריים והפיכתם לבתי כנסת, שוגר אתמול, על־ידי קבוצת הצעירים, למען היהדות בחיפה, לשרי הדתות, הפנים, הקליטה והשיכון.

בתזכירם, כותבים חברי הקבוצה, כי כדאי לנצל את המקלטים הציבוריים, למטרה זו, במקומות שבהם אין עדיין בתי כנסת קבועים.

כמו־כן, מציעים הכותבים, כי באיזורים חרשים שבהם יבנו שיכונים, עבור עולים וזוגות צעירים, יוקם המקלט הציבורי מלכתחילה, כדי שיוכל לשמש כבית כנסת.

חברי הקבוצה, פנו גם אל נשיא אוניברסיטת תל־אביב, פרופ' יובל נאמן, בבקשה, להקים או להקצות מקום, לבית כנסת בשטח הקמפוס, לאחר, שלדבריהם, מסר דובר המועצה הדתית בתל־אביב, שאין במקום בית כנסת.

צע"ת נגד שר התחבורה

בעניין קבלת הנחות במחירי נסיעות בתחבורה הציבורית

אגודת הסטודנטים של ביה"ס ל־הנדסאים שליד הטכניון בחיפה, השי־גה אתמול בבית המשפט הגבוה לצדק בירושלים צע"ת נגד שר התחבורה בעניין קבלת הנחות במחירי נסיעות בתחבורה הציבורית.

הצו מורה לשר התחבורה לנמק תוך 30 יום מדוע לא יהנו ההנדסאים מהסדר של קבלת הנחות בתחבורה הציבורית.

בעתירתה טוענת האגודה, כי 2500 חבריה, תלמידי ביה"ס להנדסאים, אינם נהנים מהנחות בתחבורה הציבו־רית ובכך הם מופלים לרעה לעומת התלמידים במוסדות להשכלה גבוהה ובמוסדות על־תיכוניים אחרים, הנה־נים מזכות זו.

התלמידים מציינים כי ההנחות (ב־דרך כלל 10 אחוז ממחירי הכרטיס), ניתנות למוסדות לפי הסדר הקיים זה שנים רבות בין משרד התחבורה ו־בין חברת אגד בצים. לדבריהם הם זכאים להיכלל בהסדר זה ופנו החל בסוף שנת 1972 למשרד התחבורה כדי להסדיר זאת, אך למרות ההב־טחות החוזרות ונשנות שניתנו להם — לא נענו עד היום.

העותרים טוענים כי המפקח על התעבורה בירושלים מתוקף מקיים הבטחה מפורשות שניתנו להם. ה־עותרים מוסיפים, כי עקב צמדת שר התחבורה ומשרדו, ועקב הטיפול ה־לקוי הרשלנות בנושא, נגרמו לתל־מידים הוצאות כספיות מיותרות.

"מבצע אביב" לעדוד תיירות לישראל בין סוכני נסיעות בחו"ל

משרד התיירות ו"אל על" יפתחו בימים אלה ב"מבצע אביב", שבמס־גרתו יובאו לישראל 132 סוכני נסי־עות מ־12 מדינות מאמריקה הצפונית הדרומית, מאירופה והדרום־אפריקה.

דובר משרד התיירות מסר אתמול, כי המיבצע יימשך כחודשיים והוא נועד להעמיק את פעולות עידוד ה־תיירות למען ישראל בקרב סוכנויות הנסיעות במדינות בעלות פוטנציאל תיירותי. במסגרת הסיורים הלימודיים יכנו הסוכנים מקרוב את שרותי ה־תיירות החדשים בארץ ויסיירו באתרי תיירות השונים. דגש מיוחד יושם על התיירות באילת ובסביבתה ושדות ב־בתי הארחה בקיבוצים ומשקים, ש־בהם מחירי האיכסון זולים יותר ו־מהווים גורם משיכה מיוחד לתיירים.

בר־לב: ישוב הגליל — יעד בעל קדימה גבוהה ביותר

לא לקח דבר לשם פיתוח האדמות

משלחת של ראשי ערי הפיתוח ב־גליל הופיעה אתמול בפני ועדת ה־שרים לערי פיתוח בראשות השר חיים בר־לב ותבעה, כי הממשלה תראה באיכלוס הגליל יעד עיקרי ומרכזי ש־להשגתו יש לתת קדימות ראשונה.

ראשי ערי הפיתוח תבעו להופיע בפני הוועדה לנוכח ההכרזות בעניין פיתוח מעלה האדומים.

במשלחת השתתפו היה אהרון נח־מיאס מצפת, משה צחר ממבריה, ישראל הרון מעכו, אלי בן־יעקב מ־מעלות, יצחק קינן מבית שאן, יצחק זריהן מחצור וצבי אלדרוטי ממגדל העמק.

קביעת קדימויות

השר בר־לב ציין, כי צורכי ה־מדינה רבים ומגוונים ומשאבים מוג־בלים. בדיניות הממשלה היא לקבוע קדימויות ולפעול לפיהן.

ישוב הגליל נמצא בקדימה גבוהה יותר. השר בר־לב אמר, על דעת הוועדה כולה, כי מהמשאבים המיוע־דים לאיכלוס הגליל לא יילקח דבר לשם פיתוח מעלה האדומים.

הממשלה רואה את איכלוס הגליל כיעד בעל קדימה גבוהה ביותר. ב־התאם לכך החולט כבר, כי כשליש ממספר הדירות שייבנו בחמש השנים הקרובות ייבנו בגליל. כן הוחלט על איתור והקמת שישה אזורי תעשייה מרכזיים בגליל. תמריצים מיוחדים יינתנו לתושבי ערי הפיתוח ולתושבי מרכז הארץ, שיעברו לגור בערי ה־פיתוח.

החלה התקנת עירוב בשכ' "נוה יעקב"

המועצה הדתית בירושלים החלה אתמול בהתקנה רשת עירובין מיוחד שיקיף את איזור שכונת "נוה יעקב", אשר יתיר לתושביה לטלטל את ה־דברים המותרים לשאת בשבת.

השכונה מאכלסת בתחילה לצ"ע כ־7 אלפים נפש ובתכנונה לאכלס כ־30 אלף נפש. תושבי השכונה רובם עולים חדשים מברית המועצות וזו־גות צעירים.

במסיבה לרגל התחלת התקנת ה־עירובין, שנערכה בביתו של רב ה־שכונה הרב יצחק רלב"ג, במעמד ה־ראשל"צ הרב הראשי לישראל הרב עובדיה יוסף, נוכחו חברי לשכה ה־רבנות הראשית לירושלים בראשותו של הרב בצלאל זולטי, ראש המו־עצה הדתית וחוברי המקום.

את המסיבה פתח הנהלה הרב יעקב קצנלבוגן מ"מ ראש המועצה הדתית. ובמעמד זה בשר לנוכחים כי את־מול החולט בישיבת מליאת המועצה הדתית על הקמת מקוה בשכונה.

בטקס נאמו: הרב הראשי ע. יוסף, הרב בצלאל זולטי, יו"ר המועצה"ד ג. שרייבר, הרב מ. אדלר והרב יצ־חק רלב"ג.

קרוב למיליון עברו בגשרי הירדן במשך שנת 1974

שר־הביטחון עקב אחרי המעבר

קרוב למיליון איש בהוגדה ובהארצות הערביות השכנות עברו ב־1974 דרך גשרי הירד־דן, אלנבי ואדם (דמיה). זאת אמר אתמול שר הבטחון, מר שמעון פרס, בעת ביקור ש־ערך בגשר אלנבי.

השר הגיע לגשר בלווית מתאם הפעולות בשטחים, אלוף רפאל ורדי, מפקד יהודה ושומרון, תת־אלוף א־ריה שליו, וקציני מימשל בכירים. הוא ערך את הביקור משום שביקש לעמוד מקרוב על תנועת עולי הרגל מהגדה שחזרו מהחאג' בסעודיה. הוא התעכב ליד עולי הרגל ושאלם על הסידורים שנעשו עבורם בצד הישר־ראלי. הם הביעו את שביעות רצונם מההנחות שהם זוכים להם בעברם את הגשר. כן התעניין השר אצל של־טונות הגשר בנוגע לסידורים שנעשו לגבי תנועת הנוסעים הגוברת בין שתי הגדות.

בתשובה לשאלות עתונאים אמר שר הבטחון, כי מפקדת יהודה ו־שומרון מתכוננת לפתוח את מרכזי המעבר בגשרים בצורה שתביא ל־נוחות יתרה לעוברים בהם.

ג. בן־ישראל: לא נסכים לשינוי בתשלום הספרות המקצועית

יו"ר הוועדה לעניני אקדמ־אים בהסתדרות, עו"ד גדעון בן־ישראל, אמר אתמול, כי ה־וועדה לא תסכים לשום הצעה לשינוי בתשלום הספרות המק־צועית אשר יהא בה כדי ל־הוריד את ההכנסה הפנויה של העובדים.

פחות או יותר עונה לדרגות הנמוכות. הוא הוסיף, כי אם האוצר יציע הצעה אשר תבטיח שרמת ההכנסה תישאר — לא יתנגדו לכך ארגוני האקדמאים, אולם אם תהיה כוונה להוריד בצורת תוספת אחוזים זו את ההכנסה הפנויה — לכך לא יסכימו.

"אינני מנהלים מאבק נגד המיסוי ואנו היינו אלו שתבענו ריפורמה על מנת שכל ההכנסה תהיה מעל השול־חן. אך אנו מתנגדים לפגיעה בהכנסה הפנויה ע"י הטלת מסי" — הטעים מר בן־ישראל.

מר בן־ישראל הסביר, בראיון ל־יומן "גלי־צה"ל", כי ארגוני האקד־מאים בהסתדרות מוכנים לתת יצר לתיקון העיוותים בשכר, שהם במידה רבה תוצאה של שיטת המיסוי ה־קיימת, אבל בתנאי שההכנסה הפנויה של העובד לא תשתנה. אחרי הכל, אמר, אותם עיוותים ניתנו כתוספות שכר נטו, כיוון שהאוצר בחר בדרך זו בשעתו כדי לעקוף תקנים, אך אין זה משנה את עצם העובדה שזוהי הכנסה נטו.

בהתייחסו להצעה שהועלתה, כי ה־סכום עבור הספרות המקצועית יועלה ל־45 אחוזים ויופחת ממנו מס, אמר מר בן־ישראל, כי ממבט ראשון נראה שהסדר כזה ייקפח במפורש את ה־עובדים הבכירים יותר, וייתכן שזה

שירות במשמר האזרחי אינו סותר בפקודת העיריות

ההתנדבות לשירות המשמר האזרחי אינה סותרת את פקודת העיריות ו־אינה מסכנת את החברות במועצה הנבחרת של הרשות המקומית. תשובה זו קיבל השבוע חבר מועצת עיריה אשקלון, ששאל את קצין המחוז אם יכול נבחר להישבע למשמר האזרחי.

בשאלתו הסתמך השואל על סעיף 120 בפקודת העיריות, לפיו אין שוטר יכול לכהן כנבחר ברשות מקומית. מאחר שבחוק הקמת המשמר האזרחי נאמר בין היתר, שכל מתנדב ש־הושבע מקבל תעודת שוטר, וזכויותיו וחובותיו בעת מילוי תפקידו הן כשל שוטר לכל דבר — העלה השואל את שאלתו.

קצין המחוז באשקלון, מר יעקב כהן, העביר את השאלה ליועץ המש־פטי של משרד הפנים, ובתשובה ש־נתקבלה בימים אלה נאמר בין היתר שאין כל סתירה בין שתי הפקודות, ואכן יכול כל נבחר להתנדב מבלי להשש שיערערו על חברותו במועצה הנבחרת.

לא נתגלה קשר בין מות החייל לויכטר לרחל הלר

חוקירת משטרת ישראל סביב מותו של חייל המילואים ישראל לויכטר, שגופתו העירומה נמצאה בספטמבר כשהיא צפה בנחל אלכסנדר, התברר שבשלב זה לא נתגלה כל קשר בין מותו לבין רצח החיילת רחל הלר.

סגן מפקד מרחב חיפה, סגן ניצב חיים פרנקל, מסר אתמול הודעה ל־עתונות, הראשונה בפרשת רחל הלר. בהודעתו מסר, כי חקירת המשטרה קבעה שישראל לויכטר, ששירת במי־לואים בעת שמצא את מותו, מת כ־תוצאה מחנק שנגרם בשעת טביעתו. החקירה הוקיעה מייד לאחר מותו, ובה לא נתגלתה כל. חשודות שמא היה כאן מעשה רצח.

פארק לאופקים שבנגב

בימים אלה החלה הקרן הקיימת בנטיעת פארק מרווח לישוב אופקים שבנגב. הפארק שיתפרש על שטח של 500 דונם יינטע בנחל אופקים לרווחתם של ה־ישובים אופקים, מסלול, פטיש וישובי הסביבה.

בפארק המתוכנן על ידי אדרי־כל גנים יינטעו חורשות מגוונים שונים ובהם: דקלים, אשלים, פלפלונים, אקציה ואקליפטוסים. כן יישתלו כרי דשא. במרכזו של הפארק החל בהכנת תשתית ל־אגם שהמים הזורמים בנחל אופ־קים יאוגמו לתוכו. בבקום יוקמו סגרשי חניה, פינות צל שיכילו שולחנות, ספסלים ואביזורים שר־נים שינעימו את שהותם של ה־מבקרים במקום.

ראשון לציון נגד סיפוח 900 דונם מאדמתה לבת־ים

עיריית ראשון לציון עדיין מקווה שתצליח לשכנע את שר הפנים שלא יצרף 900 דונם משטחה לתחום שיפוטה של עיריית בת־ים.

ראש העירייה, עו"ד חנניה גיב־שטיין, פנה בנושא זה לשר הפנים בכתב, ועדיין לא קיבל תשובה. נודע שהעירייה שוקלת אפשרות לפנות ל־בית המשפט הגבוה לצדק בבקשה לחייב את שר הפנים להשיב על מכתבים שהופנו אליו.

בעירייה חוששים שהשר יחתום על הצווים להעברת 900 הדונם לפני שייפגשו עמו נציגי העירייה.

עוזר לדובר משרד הפנים, יחזקאל לביא, חיזק את החששות האלה ב־אומרו שהשר רשאי להחליט אם כן או לא זכותי להיפגש עם מר גיב־שטיין. מר לביא הוסיף, שבלשכת השר לא נתקבלו מכתבים מראש עירית ראשון לציון אלא מכתב מ־ממלא מקומו, "והודענו לו שהמכתב בטיפול".

תכנית לימודים חדשה על בעיות הכלכלה הישראלית

תכנית לימודים חדשה ל־לימוד בעיות המשק של הכל־כלה הישראלית הוכנה באחי־רונה על ידי המרכז לתוכניות לימודים במשרד החינוך וה־תרבות.

תכנית הלימודים הוכנה על ידי צוות מומחים ומחנכים בראשות ד"ר נחום גרוס ועוזה מושקוביץ, ועברה מספר שלבים של עיבוד ושיכתוב בעקבות השתלמויות מורים וניסוי ה־חומר בכיתות בעלות רמות שונות ב־משך 3 שנים.

הקניית ידע על בעיות המשק

מטרת תכנית הלימודים בכלכלה להקנות לתלמידים את הידע הדרוש להבנת התהליכים והבעיות של המשק הישראלי, ולשפר את הבנתם להתרחשויות ולדיונים הציבוריים בעניני כלכלה. התכנית מציגה בפני התלמי־דים דרכים שונות לפתרון הבעיות הכלכליות ואת השיקולים המניעים אותן.

תכנית הלימודים עוסקת בנושאים כגון המקורות השימושיים והתחלקות ההכנסות בישראל, מעקבי הממשלה

השפעותיה על הפעילות הכלכלית, תהליכים של אי־יציבות במשק, קשיי מסחר בינלאומים, והצמיחה הכלכ־לית בישראל. כן יש בתכנית פרקים על השיקול הכלכלי בתחום התקציב האישי ועקרונות כלכליים במקורות היהדות.

חשש שניצול מיכלי גאז גנובים לשם פיגועים

חשש לניצול מיכלי־גאז גנו־בים לצורך מתקני־פיגועים — הועלה במשטרת מחוז ת"א ב־עקבות גל גניבות של מיכלי־גז שאירע לאחרונה.

אתמול טען בבית משפט השלום בת"א נציג משטרת תלקן, כי החקירה העלתה שהמיכלים הגנובים מוברחים לאזורי השטחים, וקיים חשד כי שם נועדו לשמש למטרות פיגוע בטחו־ניות.

נציג המשטרה ביקש לעצור שני

החשודים שנלכדו עם מיכלי גאז גנו־בים בחולון, דיאב סלאקאוי, 25, ו־מוניר עשור, בן 28. לדבריו יש להקור את השניים, תושבי השטחים, בקשר עם גל הגניבות, שהם בעלי הכלכלה בסתנית.

השופט יהושע בן־סלמה ציווה ל־עצור את השניים למשך 10 ימים.

● חושב חיפה שניסה את מזלו ב־פריצה בתל־אביב, נלכד אתמול ב־חצר בית קפה ברחוב אלנבי בתל־אביב, בעקבות פעילותה של ההו־לייה המיוחדת של משטרת תל־אביב.

נאשם בתקיפת הרופא הצבאי הודה והורשע

שאול הרוש מתל־חנן, אחד מאר־בעת הנאשמים בתקיפת הרופא הצבאי ד"ר דוד קרת, לפני כחודשיים, הור־שע אתמול בבית המשפט המחוזי ב־חיפה על פי הודאתו בתקיפה בנסיבות מחמירות.

הרוש הורשע לאחר שהודה כי תקף את השוטר שהוזעק למקום ובא לגבות עדות. קודם לכן ויתרה התביעה על סעיף גרימת חבלה חמורה, נוכח עדותו של הרופא כי לא זכור לו ש־הנאשם התקיפו.

הנאשם הרביעי במשפט הודה ו־הורשע עוד בשלב קודם. מהן גזר־הדין של השניים שהודו נידחה עד סיום המשפט כולו.

26 עובדים בקופ"ח במחוז ת"א — לגימלאות

אמש נערכה מסיבה ליד שולחנות ערוכים ל־26 עובדים ביניהם רופ־אים, אחיות, פיסיותרפיסטיות, רוק־חים, טכנאי שניים, ועובדות משק, שפרשו לגימלאות בקופת חולים מחוז ת"א, רבים מהם בעלי ותק של 40 שנות עבודה במוסד. בנהל המחוז שמואל גרביד, בירך את הגימלאים והביעו להם תודת הוקרה על עבו־דתם המסורה. את ברכת הנהלה ה־מחוז הביא ד"ר יוסף ברכה, כמו־כן בירכו הנציגים של הוועדים השונים. לחברים הוגש שי מטעם הנהלת המחוז בצירוף תעודת הערכה.

ועד התחזוקנים נפגש עם ההנהלה וההסתדרות

ועד עובדי התחזוקה של "אל על" נפגש אתמול בבוקר עם נציגי הנ־הלת אל על וההסתדרות בבית הוועד הפועל של ההסתדרות בתל־אביב, לדיון בהמצעה התקין והסדיר של החברה הלאומית בעקבות שביתה ה־אטה וההשבתה שיתקו את מטוסי החברה בשבת שעבר.

הדיון התנהל בכשורדו על יהושע ושציינה, המחזיק בתיק "אל־על" בהסתדרות. מצפים שבעקבות הדיון אפשר יהיה ליישב את ההדורים ולה־צור את הבסיס לעבודה בלהי מופ־רעת בחברה.

חב' אמריקנית תתכנן את הצד הדרומי של נמל אשדוד

הסכם בראשי היבות נחתם בימים האחרונים בין החברה האמריקנית "סורוס" לבין רשות הנמלים בדבר תכנון הצד הדרומי של נמל אשדוד, אשר יכלול מתקנים לשינוע ואחסנה פוספטים ומכגורה לגרעינים.

בגליון האחרון של הבטאון הפנימי "נמל אשדודי" נמסר, כי פיתוח מתקני הפוספטים נעשה בהתחשב בדרישות חברת הפוספטים, המבקשת להעביר דרך נמל אשדוד בשנתיים—שלוש ה־קרובות כ־4 מיליון טון פוספטים.

במגורה הגרעינים האחסון כמיליון טונות גרעינים תוך שלוש שנים, ר בטווח של עשר שנים תאחסן כ־2.5 מיליון טונות.

מינמום פרס ראשון בלוטו — רבע מיליון ל"י

החל בהגרלה שתתקיים ב־14.1.75 ואשר טפסיה יופצו החל ממחר (7.1.75), יהיה בינימום הפרס ה־ראשון ב"לוטו" רבע מיליון ל"י (מקודם — 150,000 ל"י) והצבר עד חצי מיליון ל"י גם מכסות יותר ה־פרסים יעלו.

דמי ההשתתפות יהיו מעתה 0.75 ל"י לטבלה. בינימום ההשתתפות 2 טבלאות — 1.5 ל"י.

חשוד מתפעל מהמשטרה על שהצליחה ללכדו

"כל הכבוד למשטרה", אמר אתמול חשוד בביצוע כייסות בעשרות בית, בעת שנלכד על ידי צייד ה־כייסים הנודע רס"ר משה טוב.

החשוד, תושב אשקלון בן 47, היה נתון במעקב כמה ימים מספר. לפי החשד נהג לכייס עקרות בית ב־שווקים ובתחנות אוטובוסים.

אתמול הבחינו אנשי ההולייה ה־מיוחדת, הסמלים מאיר ברקת ואבי קינדל, ובראשם רס"ר טוב, כיצד החשוד מכייס אישה שעלתה ל־אוטובוס 31 ברחוב אלנבי בת"א.

החשוד נלכד על חם. היה מופ־תע באשר אנשי המשטרה צצו פת־אום לידו, ולא נותר לו אלא להביע בפניהם את הערכתו.

שופט מתריע על איחורי המשטרה בהבאת עצירים

"אם כוונת המשטרה להקל בעבודת בית המשפט — ימצא בית המשפט את הדרך כיצד להגיב. הביטוי היחיד שבית ה־משפט יכול להשתמש בו הוא, שכאשר לו לעסוק בהעדרות ל־משטרה, וכל ההסברים שבית משפט מקבל לאיחור הרב אינם מניחים את הדעת".

כך נאמר בהחלטה שהוציא אתמול נשיא בית המשפט המחוזי בבאר שבע, מר אליהו אלקיים, בהתריעו על פגי ועל סירבול ממושך בנושא הבאת איחורים בהבאת עצירים לבית המש־פט — עצירים לאולמי המשפטים בבאר־שבע — סירבול הנובע מעבודת המשטרה.

השופט הוביא את החלטתו זו ב־נפגה לגזור דינם של נאשמי גניבות הלולסטיק בנמל אשדוד, שנידונו ביום א' לתקופות מאסר ולקנסות. השופט אלקיים מציין בהחלטה זו, כי על אף פניותיו החוזרות ונשנות למשטרה ולנציב בתי־הסוהר בכל הקשור ל־סירבולים הללו, העלה חרס בידו.

מגדלי סלק סוכר יגדילו שטחי הזריעה

מאת סופרנו הכלכלי

מגדלי סלק הסוכר הסכימו להגדיל בעונה זו את שטחי המזרע ב־5,000 דונם ביוזמתו בחורף, מחוץ לעונה הרגילה.

סלק זה יקבל מחיר גבוה במאה ל"י לטונה מהמחיר על הסלק הרגיל. זאת משום שהיבול הצפוי מבנו קטן מ־היבול של סלק בזריעה רגילה, בסתיו, וכן בגלל הוצאות הייצור היותר גדו־לות.

זריעת החורף של סלק, סוכר, מלבד הגידול הרב בזריעה הרגילה, נועדה בכדי להגדיל את כמות הסוכר המיוצרת בארץ, בשל עלייה המחירים התלולה של הסוכר בשוקי העולם.

נמשכה העלייה במכירות של מוצרים לצריכה אישית במסחר הקמעוני המאורגן

בנובמבר 1974 עלו המכי־רות של מוצרים לצריכה אי־שית במסחר הקמעוני המאור־גן (צרכניות, חנויות "שרש־רת" וכל בו) לעומת אוקטובר 1974 בכ־11 אחוזים, במחירים קבועים ולאחר ניכוי השפעת השינויים העונתיים הרגילים.

גידול זה בא בהמשך לעליות ש־חלו בחודשיים הקודמים, כאשר ב־אוקטובר לעומת ספטמבר 1974 הי־תה עליה של 6 אחוז, ובספטמבר עליה של 10 אחוז לעומת אוגוסט. על כך מסר דובר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בהסתמך על אומדנים מוקדמים מסקר חודשי הנערך ב־לשכה.

העליה הקיפה את מרבית הס־חורות הנמכרות בחנויות הנ"ל, אולם היא לא היתה במידה שווה בחגר־ות השונות. להלן השינויים שנר־שמו במכירות, במחירים קבועים ו־לאחר ניכוי השפעת העונתיות הר־גילה, בנובמבר 1974, לעומת אוק־טובר 1974:

מזון משקאות וטבק — עליה של כ־4 אחוז, זאת לאחר עליה של 5 אחוז באוקטובר ושל 6 אחוז ב־ספטמבר; טקסטיל הלבשה והנעלה — עליה של כ־24 אחוז בנובמבר, לאחר עליה של כ־1 אחוז באוקטובר וכ־3 אחוז בספטמבר; מוצרי צריכה בני קיימא (להוציא כלי רכב) וכלי בית ומטבח — עליה של 22 אחוז בנובמבר, לאחר עליה של כ־19 אחוז באוקטובר, ו־36 אחוז בספטמ־בר.

רמת המכירות הממוצעת בשלושת החודשים ספטמבר—נובמבר 1974 היתה גבוהה בכ־14 אחוז, לעומת הרמה הממוצעת בשלושת החודשים שקדמו למלחמת יום הכיפורים — יולי—ספטמבר 1973 (במחירים קבו־עים ובניכוי השפעת העונתיות הר־גילה). גידול בולט, של 37 אחוז, ב־תקופה זו היה במכירות של מוצרי צריכה בני קיימא (ללא כלי רכב).

אושרה הקצבה לכיסוי הפסדי "ורד" בסך 68 מיליון ל"י

ועדת הכספים של הכנסת אישרה הקצבה של 67.9 מיליון ל"י לכיסוי הפסדי חברת "ורד".

השתנתה תמונת ההתחייבות

באי כוח משרד האוצר ותברת "מ־קורות" הסבירו לוועדה שההפסדים הסתכמו בזמנו ב־21.25 מיליון דולר, שהיו, לפי שער של 4.20 ל"י לדולר, כ־90 מיליון ל"י.

לאחר הפיחות, שבוצע ב־10.11.74, השתנתה תמונת ההתחייבויות כדל־קמן:

סך ההתחייבות (לפני הפיחות) —	90.0 מיליון ל"י
שולם בשנת 1973 — 40.0	מיליון ל"י
יתרה	50.0 מיליון ל"י
קידום מימון ע"י חברת "מקורות"	20.8 מיליון ל"י
יתרה לתשלום בשער החליפין החדש	29.2 מיליון ל"י
הפרש פיחות על היתרה (29.2 כפול 42.86 אחוז)	12.5 מיליון ל"י
	62.5 מיליון ל"י
הפרשי ריבית	5.4 מיליון ל"י
	67.9 מיליון ל"י

חברת העובדים תיתבע לשלם חלקה בהפסד

על פי הצעת יו"ר הוועדה, חה"כ ישראל קרגמן, וחה"כ חיים קורפו, החליטה הוועדה לדרוש מהממשלה כי תתבע מחברת העובדים את תש־לום חלקה בהפסד (1.28 מיליון דו־לר), כפי שנקבע בהחלטת הממשלה ממרס 1974 וכן תתבע שחברת ה־עובדים והסוכנות היהודית ישתתפו בתשלום הריבית על ההפסדים — כל אחד בשליש.

הוועדה דחתה הצעה נוספתה של חה"כ קורפו לתבוע שחברת העוב־דים והסוכנות היהודית ישתתפו ב־הלוואה שנותנת הממשלה ל"מקו־רות" לתשלום חלקה בהפסד. כך ש־הממשלה תשתתף ב־53 אחוז בלבד מההפסד.

כן דחתה הוועדה את הצעת חה"כ ש. אֶרליך לדחות אישור ההקצבה לכיסוי ההפסד עד לסיום המשפט של המנכ"לים לשעבר של "ורד" ו־"מקורות". כן נדחתה הצעת חה"כ י. בדר לתבוע השתתפות בכיסוי ההפ־סד מהאחראים לפעולות "ורד" במ־מנו.

הצילן הרוסי הנודע, מסטיסלב רוסטרופוביץ, ואשתו הזמרת, גאלינה וישנייבסקיה, שעזבו את ברית־המועצות, לפני כחצי שנה, יגיעו לארץ, בסוף שבוע זה, לסדרת הופעות עם התזמורת הפילהרמונית.

בת"א, יופיע כצילן בקונצרט הראשון עם התזמורת הפילהרמונית ביום א' (12.1), בתכנית: "שלמה" מאת בלוך וקונצירטו לצילו מאת דבוז'אק.

כמו־כן, ינצח ביום ג' (14.1), על התזמורת הפילהרמונית, בתכנית מיצירות צ'ייקובסקי. הסולנית, תהיה רעייתו, הזמרת, גאלינה וישנייבסקיה.

בירושלים, יופיע הזוג, ברסיטל משותף, ביום ד' (15.1), בבנייני האומה.

במפלגה ובתנועה

המפד"ל הפועה"מ ת"א

בביהכ"נ חללי סיני שכ' התקוה ב־5 שעור בגמרא ע"י הרב יעקב סרב.

בביהכ"נ עולי אפגניסטן בנוה צה"ל ב־6 שעור תורה ע"י הרב י. יחזי.

בביהכ"נ רחי קורדוברו 14 ב־5 שעור תורה ע"י הרב מנחם הכהן רבין.

סניף קרית שלום ב־6 שעור ב־גמרא ע"י הרב דייד.

תל־אביב

אזכרה ליוסף הפסמן ז"ל

היום תתקיים אזכרה ליוסף הפסמן שהיה בזמנו יו"ר אגודת העתונאים בת"א. קרובים ומוקירי זכרו נפגשים ליד שער בית העלמין בנחלת־יצחק בשעה 4 אחה"צ־הצהרים.

סניף בנק לאומי בקרית שלום, תל־אביב

בנק לאומי לישראל רכש את סניף בנק א"י בריטניה בקרית שלום ת"א, רח' הקשת 6 א' ופתח בו את הסניף ה־315 של קבוצת בנק לאומי בעולם (הסניף ה־290 של קבוצת בנק לאומי בארץ).

הסניף החדש של בנק לאומי יתן במקום את כל השרותים הבנקאיים.

פחת מספר התיירים בנמל התעופה

מספר התיירים שעברו את נמל ה־תעופה בן־גוריון ב־1974 פחת ב־100 אלף נוספים לעומת השנה שקדמה לה, שבה נפגעה התנועה קשות כ־תוצאה ממלחמת יום כיפור.

על פי הנתונים שנרשמו בנמל ה־תעופה היו בנמל ב־1974 1,638,170 נוסעים נכנסים, יוצאים ובמעבר, ל־עומת 1,748,236 ב־1973.

תורנות בתי מרקחת

ירושלים: הבירה, רח' חזקיהו ה־מלך 23, טל' 33843; אל בתרא, רח' צלאח א־דין טל' 284123.

תל־אביב: הנביאים, רח' המלך ג'ורג' 72 טל' 258046; ככר המדינה, רח' ה' באייר 48 טל' 258046.

רמת־גן: רמה, ז'בוטינסקי 65, טל' 793483.

בני־ברק: רמה, ז'בוטינסקי 65, ר"ג.

חולון: מרכז, ככר ויצמן.

בת־ים: בלפור, רח' בלפור 90.

הרצליה והסביבה: ככר ליבלין, ויינגיט 142 הרצליה פיתוח.

נתניה: הנשיא, ויצמן 36, טל' 23639.

פתח־תקוה: רסל, רוטשילד 89 טל' 911406.

באר־שבע: ירושלים, רח' הרצל 34.

נרשמו לנשואין

לשכת הרבנות בתל־אביב ...

לשכת הרבנות גבעתיים ...

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 6089/74

בענין: עזבון המנוח שמואל שפיל־פוגל ז"ל מרחוב קהילת ביאליסטוק 12 ה"א.

המבקשת: רחל שפילפוגל מרחוב קהילת ביאליסטוק 12, תל־אביב ע"י ב"כ עו"ד צבי דרנגר, אלנבי 119, תל־אביב.

ה ז מ נ ה

להווי ידוע, כי הוגשה לבית ה־משפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוח הנ"ל, ותנגי מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו סבה שבגלל בעזבון המנוח והרוצה להתנגד להכ־רזה, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה המבו־קשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו בכתב בעניין.

דוד ילך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 5509/74

בענין: עזבון המנוחה רחל מור־בקין, כמורט אליזבט, דרום אפריקה. שנפטרה בפורט אליזבט ביום — 14.7.74.

המבקשת: מינה שמיר, מרחוב מוזיר 5 תל־אביב, ת.ז. 776720, ע"י ב"כ עוה"ד ד. קוברסקי, כרחוב באר־י 11, תל־אביב.

ה ז מ נ ה

להווי ידוע כי הוגשה לבית משפט זה בקשה למתן תוקף לצוואת המנו־חה הנ"ל.

כל הטוען נגד מתן תוקף לצוואת המנוחה עליו להגיש לבית משפט זה את התנגדותו תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, אחרת יצהיר בית המשפט על תקיפות הצוואה.

דוד ילך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בית הדין הרבני האזורי תל־אביב—יפו

תיק מס. 4233/ל"ה

מר סובי בן יאיר ת.ז. 397575, מבקש מכב' ביה"ד הרבני האזורי לתל־אביב־יפו לאשר את גירושיו מהגב' הנה הלוי, שהתקיימו בעיר לתנדין בשנת 1966.

במוכירות

ועדת משנה לתכנון ולבניה עירית באר־שבע

בממשרד מהנדס עירית באר־שבע רחוב פועלי־בנין.

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התיכנון והבניה התשכ"ה־1965 נתנה בזה הודעה כי הוגשה לוועדת המשנה לתכנון ובניה באר־שבע בקשה למתן הקלה בחוזה הבניה מתכנית מפורטה (ד/63) 110/06/5 מהות הבקשה: הקלה בחוזה הבניה מהמותרים לפי התכנית הנ"ל בחלקה 42 גוש 38024 ברחוב הכותל המערבי 22/3.

כל מעונין יכול לעיין בבקשה ב־תכנית המצורפת אליה ללא תשלום במשרד הוועדה המקומית בימים וב־שעות שהמשרד פתוח לקהל.

כל הרואה עצמו נפגע או עלול להפגע מענין ההקלה רשאי להגיש התנגדות לבקשה האמורה, תוך שבו־עיים מיום פרסומה של הודעה זו בעתון.

יו"ר ועדת המשנה לתכנון ובניה עיר באר־שבע

בית הדין הרבני האזורי חיפה

הוגשו בפני בית הדין בקשות בהיקים המפורטים להלן:

תיק מס. שלה/1660

הגב' לילי כהיקשוילי מ. ז. 1,669415 הושבת חיפה מבקשת לתקן את מצב בשפחתה מגרושה לאלמנה.

תיק מס. שלה/1673

הגב' רחל בבהנוב מ. ז. 1640595 הושבה חדרה מבקשת לתקן את מצב משפחתה מרווקה לגרושה.

תיק מס. שלה/1675

הרב יהודה מאיר ברוך אסף ת. ז. 0614674 והגב' רות רפאלה ברגשטיין דרכון ארה"ב E־1155497 תושבי חיפה מבקשים לאשר את נישואיהם שהתקיימו ביום כ"ו תשרי תשל"ב בניו־יורק, ארה"ב.

תיק מס. שלה/1680

מר שלמה בן זאב מ. ז. 6721722 והגב' שול בן זאב מ. ז. 5022241 תושבי בן דור מבקשים לאשר את נישואיהם שהתקיימו ביום כ"ד סבת תשל"ד בצרפת.

תיק מס. שלה/1720

מר אהרן סגל מ. ז. 6921327 והגב' שרה סגל מ. ז. 6921328 תושבי חיפה מבקשים לאשר את נישואיהם ש־התקיימו בשנת 1934 ברומניה

הרב רפאל מולידאנו
המזכיר הראשי

למסדרי קידושין בארץ

הרבנות הראשית לתל־אביב—יפו מבקשת להודיע לה אם גרגונה דה ה. ז. 0592174 בעל תעודת גירושין מס' 52075 מיום ח' אלול תשל"ד נרשם אצלכם לנשואין. הנ"ל טוען כי תעודת הגירושין שלו אבדה.

למסדרי קידושין בארץ

הרבנות הראשית לתל־אביב—יפו מבקשת להודיע לה אם שטראוס אמיר ברנרד דוב ה. ז. 0213890 בעל תעודת גירושין מס' 10598 מיום כ"ו ניסן תשכ"ז נרשם אצלכם ל־נשואין. הנ"ל טוען כי תעודת ה־גירושין שלו אבדה.

היום

יום שלישי, כ"ד טבת תשל"ה 7.1.74

פ' וארא

הפרק: ישעיה לה—לו; המשנה: כלים כו—כת, יב—א; הדף: המורה ב; ההלכה: אר"ח תסת, א—ג.

שידורי ישראל

חדשות בעברית — בגלים א, ב, צ — כל שעה.

09.55 (א) חדשות באנגלית
10.55 (א) חדשות בצרפתית
5.55 (א) חדשות באנגלית
6.50 (א) חדשות בצרפתית

שידורי תכניות לעולים (ב) עברית — 19.00; יידיש — 19.30; לאדינו — 20.00; מוגרבית — 20.15; רומנית 20.30; רוסית — 20.45.

רשת א'

08.10 "הסודים בווטיקליים" 09.05 "בשעה..." [illegible]

רשת ב

09.05 "בוקר טוב" — הבסך 14.10 ... [illegible]

גלי צה"ל

06.05 צלילי בוקר עם דן כנר 07.05 ... [illegible]

טלוויזיה לימודית

16.00 המרוכה ההולנדית — ... [illegible]

טלוויזיה כללית

17:30 חדשות הבנויות ילדים; 17:32 ... 21:50 כותרות ... 22:40 מבזק של יום.

לוח הצופה

● פיליפ הקונה ורהיטים אנטי־קה ... טלויזיות ... 864938 בערב 876852.

● למכירה 3½ חדרים 104 ב"ר, קרית־הרצוג בני־ברק, 170,000 ל"י. טלפון 799104—03.

האופרה הישראלית

רחוב אלנבי 1 תל־אביב, טל. 57227 מייסדת ומנהלת: א. דה־פיליפ

7/1 הרוזנת מריצה — אופרטה מאת קאלמן

9/1 כרמן — אופרה מאת ביזה בחיפה ב־9 — אולם ארמון

11/1 לוציה די לאמרמור — אופרה מאת דוניצטי

12/1 הרוזנת מריצה — אופרטה מאת קאלמן

13/1 כרמן — בירושלים ב־8.30 בבנייני האומה

16/1 נישואי פיגארו — אופרה מאת מוצרט

19/1 דון פסקואלה — אופרה מאת דוניצטי

21/1 לה טראוויאטה — אופרה מאת ורדי

25/1 ריגולטו — אופרה מאת ורדי

תיאטרון ישראלי

7.1.75 הערב

הבימה

התנתה: באולם הגדול
מסע ארוך: באולם הקטן
הקאמרי
שלש משימות

הצפה

עתון יומי

HATZOFE DAILY

המו"ל: הצופה בע"מ, העורך: ש. דוניחוי. מערכת ומנהלה: תל־אביב, רח' המסגר 66, טל. 35421. הת"ד: 2045. חשבון בנק הדואר 41144 ✱ סניף ירושלים: רח' בן־יהודה 3, ת"ד 1148, טל. 234910, בערב טל. 528344 35609 ✱ סניף חיפה רח' ארלוזורוב 3, טל. 663628 דפוס העשור בע"מ ת"א, רח' המסגר 66 טל. 31554.

●

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות והמנשרים

صكذا من الإحيل

נתגלתה מעילה גדולה בחב' החשמל הירדנית

מאת סופר "הצופה" בירושלים

העיתונים הערביים במזרח ירושלים מדווחים על מעילה גדולה שנתגלתה בחברת החשמל הירדנית במזרח ירושלים.

ועדת חקירה שנתמנתה על־ידי הנהלת החברה חוקרת בכך. המדובר בגניבת דלק בתחנה הראשית. החשודים הושעו מן העבודה.

ועדת החקירה כוללת את המנהל הכללי, היועץ המשפטי והמהנדס של חברת החשמל. מספר אנשים הקשורים למעילה הביעו נכונותם לשלם סכומי כסף לחברה כדי למנוע חקירה.

חברי מועצת המנהלה של החברה החליטו לפטור עצמם מתשלום עבור צריכת החשמל ולהסתפק בתשלום סמלי.

העתון "אלקודס" מדגיש, כי ראש עיריית בית ג'אלה נפגש עם המושל הצבאי של בית־לחם ודן עמו בענין אדמות אשר גודרו באיזור. הוא טען שאדמות אלה שייכות לבני העיר. המושל ביקש מבעלי האדמות להגיש מסמכים המוכיחים בעלותם על הקרקעות.

עגלת ילדים מיוחדת — תרומה לחמישיה

יצרן עגלות ילדים בנתניה תרם עגלה מיוחדת לחמישיה שנולדה למשפחת מדינה בשדרות.

היצרן, מר אברהם עובד, הרכיב ביחד 5 עגלות "סיולוף", שהן קלות להובלה ולטיול. כך נוצרה "עגלה מחומשת", שניתן לקפלה גם לגודל של עגלה בודדה רגילה, ובמרכזן אפשר להפרידה ל־3—2 עגלות. ערך התרומה — כאלף לירות.

היצרן, שהוא עצמו אב ל־8 ילדים, כתב במכתב־לוואי למשפחת מדינה: "איחולים לבביים להולדת החמישיה, איחולי בריאות לילדים וברכת חזק ואמץ להורים".

העגלה תימסר למשפחת מדינה במסיבת הברית של הבנים.

פעוטה נהרגה בהתמוטט קיר

בהתמוטט קיר במחנה הפליטים דיר אל־בלח נהרגה ביום א' הפעוטה עודה חסן אבו מטיב, בת 4. אחותה בת ה־8 נפצעה ואושפזה בבית החולים בחאן יונס. המשטרה פתחה בחקירה.

ההנהלה הציונית דחתה הצעה לא לבחור בד"ר גולדמן

לקראת כינוס העצרת של הקונגרס היהודי העולמי בחודש פברואר, העלה מר יוסף קלארמן בישיבת ההנהלה הציונית שנתקיימה אתמול הצעה שהנציגים של התנועה הציונית לא יצביעו בעד בחירתו של ד"ר נחום גולדמן לנשיא הקונגרס היהודי העולמי.

חברי ההנהלה אמרו כי ענין בחירת הנשיא של הקונגרס היהודי העולמי אינו חלק מן ההסכם שבין ההנהלה הציונית ובין הקונגרס היהודי העולמי. כל מפלגה יכולה להחליט בענין זה כראות עיניה.

סמינר לקציני צה"ל באוניברסיטת חיפה

מאת סופרנו בחיפה

סמינר ראשון מסוגו, לקציני אגדה, במרחב סיני, נערך בשבוע החולף באוניברסיטת חיפה, על עם ישראל, ארץ ישראל ועל הזיקה של העם היהודי למדינה כזכות היסטורית וכן על נושאי הציונות.

במשך ארבעה ימים, שמעו הקצינים הרצאות בנושאי ישראל־ערב והתנועה הפלשתינאית והסכסוך עם הערבים.

יום אחד יוחד לסיור והרצאות על הישוב היהודי בגליל בעבר ובהווה.

בין המרצים היו הפרופ' אריה גרבוים, הפרופ' י. נדבה, הפרופ' מ. מגד, הד"ר י. ויגר וש. בר חמא.

שוד מזויין בחברון

שלושה אלמונים מזויינים פרצו אתמול לבית משפחת עמרו בחברון ושדדו מהאשה המבוהלת כסף ותכשיטים ששוויים כ־13 אלף לירות.

הבעל, מחמוד עיזאת עמרו, סיפר במשטרה כי בעת השוד היתה האשה לבדה בבית, ולאחר שהשודדים איימו על חייה היא מסרה את כל הכסף והתכשיטים.

משטרת נפת יהודה פתחה בחקירה. טרם נעצר איש.

רבינוביץ מציע חוק ביטוח פקדונות

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

שר האוצר י. רבינוביץ הגיש לוועדת השרים לענייני כלכלה הצעת חוק להנהגת ביטוח פקדונות.

עפ"י ההצעה יחול הביטוח על פקדונות עד סכום של 50 אלף ל"י.

החוק המוצע שונה מההצעות הקודמות בכך שכל פקדונותיו של אדם מצטרפים יחד והוא נהנה מביטוח רק על הסכום האמור.

ביטוח הפקדונות יונהג בעקבות לקחי התמוטטות הבנקים וההפסדים הגדולים שהיו לממשלה כתוצאה מכך. הביטוח יבוצע באמצעות מוסד מיוחד לביטוח פקדונות שפעולותיו ימומנו ע"י פרמיה שיגבה מהבנקים המסחריים ומתשלום חד־פעמי של 5 מיליון ל"י ע"י בנק ישראל.

תקציבי הפיתוח של מערכת החינוך יקטנו השנה ב־25 א.

מאת סופר "הצופה"

תקציבי הפיתוח של מערכת הבריאות יקטנו השנה ב־25 אחוזים לעומת אשתקד. ריאלית תהיה הקטנה ב־60 אחוזים.

מר ש. הבר, סמנכ"ל משרד הבריאות, שמסר על כך בכנס עובדים בכירים של קופ"ח מאוחדת, אמר כי לא ניתן לקיים את מערכת הבריאות ברמה של העבר מכיוון שאין להטיל עומס נוסף על האוכלוסיה. כל פיתוח, הוסיף, יהיה מעוגן בעתיד באישור של משרד הבריאות.

רווח של 100 אחוז לבעלי קיוסקים

הרווח של בעלי קיוסקים בארץ ממכירת משקאות קלים מגיעים למאה אחוז — גילה אתמול בבית משפט השלום בת"א נציג משרד המסחר והתעשיה, במהלך משפטו של נאשם במכירת בקבוק משקה במחיר מופרז.

לדין הועמד בעל קיוסק בפתח הפארק הלאומי ברמת גן, יוסף וסרמן. לדברי התובע, ד"ר ז. וייבגרבר, מכר הנאשם בחודש מאי 1974 לצרכן בקבוק מיץ אשכוליות בלירה, מחיר שיש בו יותר מרווח סביר.

הצד הסביר, כי מיץ האשכוליות נקנה על ידי הקיוסקאי ב־28 אגורות לבקבוק (כולל הובלה) ומכאן שמכירתו בלירה נתנה רווח של 275 אחוז — שהוא רווח גבוה מהסביר.

דרך מקורית להתחמם בקור הגלילי

דרך מקורית להתחמם בקור העז השורר בלילות אלה בגליל מצאו אלמונים בקרית שמונה.

מנהל אגד במקום, דוד בדלר, מסר בתלונה שהגיש למשטרה, כי האלמונים חדרו לאחד האוטובוסים שחנו בלילה בתחנה והדליקו מדורה על ריצפתו. כתוצאה מכך נגרם נזק של כ־500 לירות.

מבצע איכות החיים באילת

משטרת אילת הגישה בשבועות האחרונים 200 תביעות משפטיות על הקמת רעש במקומות ציבוריים. עיקרן בבתי קולנוע, העדר רשיונות עסקים, ובעיקר כנגד ניהול הימורים בכספים בלתי־חוקיים.

כתב עתי"ם מציין, כי משטרת אילת לא הגישה עד כה תביעות מסוג זה בכמויות כאלו. מפקד משטרת אילת מרדכי אבימן מסר, כי המשטרה עורכת בשבועיים האחרונים "מבצע למען איכות החיים" בעיר. הכולל נוסף לתביעות המשפטיות גם פעולות הסברה לציבור.

דיון במועצה הדתית בת"א על חילולי שבת בבתי־קולנוע

דיון ער ומקיף על מצב השבת בתל־אביב—יפו נערך ביום א' בישיבת מליאת המועצה הדתית לתל־אביב—יפו.

הדיון קיים בעקבות ההידרדרות שחלה לאחרונה בשמירת השבת, עם גידול מספר בתי הקולנוע המקיימים הקרנות סרטים בלילות שבת.

בישיבה מסרו דו"ח על המצב, הרב הראשי לתל־אביב—יפו הרב יצחק ידידיה פרנקל, ראש המועצה הדתית ח"כ פינחס שינמן והרבנים משה בסר וש. הרשקוביץ.

מר פ. שינמן מסר, כי חוגים דתיים בעיר מתארגנים לקראת קיום הפגנות בשבתות ליד מספר בתי קולנוע. הם הודיעו למועצה הדתית כי לא ישקטו עד אשר יופסקו הילולי השבת על ידי בתי הקולנוע.

חברי המועצה הדתית מכל הסיעות הביעו התמרמרות ומורת רוח מהתפתחות זו, המסמירה את צבור נאמני השבת בעיר וקראו לפעולה נמרצת כדי לבלום את המשך הפריצה. בישיבה קבלו מספר חברים קשה נגד ראש העיריה מר ש. להט, אשר אינו שומר על הסטטוס־קוו בענין שבת ונותן יד להרוס גם את המעט שנותר מקדושת השבת, מה גם שהדבר נוגד את חוק העזר העירוני.

בויכוח העלו חברי המועצה הדתית: י. לסלוי, ח. אברמוביץ, ש. בוקאי, מ. איש, י. פישלר, הרב י. אבנרי, מ. משלם וא. ריקנטי הצעות מעשיות כיצד להתגבר על המצב הנוצר ובין היתר הוצע לקיים הפגנות, עצרות עם, פגישות עם אישים שונים ועוד.

לבסוף הוחלט על העברת ההצעות לועדת השבת, אשר תתכנס בפורום מורחב ביום שלישי בערב ותחליט על האמצעים שיש לנקוט ללא דיחוי, כדי לבלום את חילולי השבת של בתי הקולנוע בעיר.

עצרת גולני בבנייני האומה

חיילי חטיבת גולני הריעו ל־18 מפקדי החטיבה מראשיתה, כאשר קיבלו את "גם החטיבה" מידי מפקדה הנוכחי, בעצרת גולני שהתקיימה אמש בבנייני האומה בירושלים, בתום האבטיב השנתיים המסורבים של החטיבה.

העצרת נפתחה בהעלאת זכר חללי החטיבה שנפלו בקרבות הרבים בהם השתתפה חטיבת גולני.

ניסי החטיבה המוכספים והמעוטרים סרטים צבעוניים, הוענקו אחד אחד לכל מפקד החטיבה בעבר, ביניהם שר ההסברה אהרן ידלין, הרמטכ"ל מ. גור, אלופי פיקוד המרכז והדרום, האלופים יונה אפרת ויקותיאל אדם ועוד. בין מפקדי החטיבה בעבר גם כאלה שאינם עוד בחיים. ניסי החטיבה נמסרו למשפחותיהם.

ראש הממשלה יצחק רבין, שר הבטחון שמעון פרס והרמטכ"ל רב־אלוף מ. גור, נשאו דברי ברכה אל חיילי גולני, שמילאו את בנייני האומה. הנואמים עמדו על יחודה של חטיבת גולני ועל דרכה בצה"ל כאחת הזרועות אשר בנו את הכוח הצבאי של מדינת ישראל.

במהלך העצרת הועלתה מסכת על חיי החטיבה, תזמורת צה"ל ומקהלה גולני הנעימו בשיר ובצליל וכן הוצגה תכנית אמנותית.

3 נענשו בגדה על מיקח שוחד מנבחנים בנהיגה

שלושה אנשים מהגדה המערבית, שהועמדו לדין בקשר לפרשה של קבלת שוחד מהנבחנים בנהיגה, נדונו אתמול בבית המשפט הצבאי ברמאללה לששה חודשי מאסר בפועל וששה חודשי מאסר על תנאי.

השלושה הם סימון עיסא ג'יקלה, מורה חספי גוי בבית ג'אלה, אנטון ניקולה תרופה, מנהל בית מלון ביריחו, וחליל חאסין בארקאת, רב־בוחנים במשרד הרישוי בבית לחם.

התביעה טענה, כי הנאשם סימון נהג לגבות סכומי כסף מהמועמדים לבחינה בנהיגה, תוך הבטחה שתמורת זאת יקבלו את רשיונות הנהיגה ללא בעיות. הנאשם השני, האזן, נהג לעשות ניפוי למועמדים ולאחר מכן היה מעביר את המתאימים המתואמים לרב הבוחנים. בשיטה זו קיבלו אנשים מהגדה רשיונות נהיגה גם בלי שלמדו לנהוג.

השופט, סגן אלוף ד"ר גרשון אורין, נשיא בתי הדין הצבאיים בגדה, הקל בעונשו של רב הבוחנים לאחר שסניגורו הביא את אשתו וחמשת ילדיו של הנאשם והושיב אותם בספסל מול השופט. בגזר דינו ציין השופט אורין, כי מבטיה של הבת שנשלחו לעברו במהלך העדויות הם שהשפיעו עליו להקטין את תקופת מאסרו, שהיתה צריכה להיות גבוהה יותר. כן ציין ד"ר אורין את סניגוריהם של שלושת הנאשמים — עורכי־הדין מחמד מוגברי, פואד שהאדה וחליל סאלוואני.

התובע הצבאי היה רב סרן משה פרקש.

חברי גרעין „אלון־מורה", מרקידים את בעל השמחה, יהודה עציון, ליד תחנת הרכבת בסבסטיה.

אנשי ‚גוש אמונים' חזרו לסבסטיה והפעם כדי לחוג „שבע ברכות"

מאת שפי גבאי
כתב עתי"ם ביהודה ושומרון

השמים האירו פנים ביום ב' בצהריים למתנחלי „אלון מורה", כאשר שוב הגיעו לתחנת הרכבת התורכית „בסבסטיה" ליד עתיקות סבסטיה, היא שומרון העתיקה, ונזכרו בימי ההתנחלות המפורסמות שבילו בקיץ האחרון במקום זה.

הגשמים שירדו בחוזקה באיזור פסקו פתאום, העננים התפזרו ושמש אביבית ליטפה את הצעירים והצעירות שפתחו בשירה ויצאו במעגלי מחול.

המתנחלים הודיעו שהם באו הפעם למקום זה למספר שעות כדי לחוג את טקס „שבע הברכות" לזוג צעיר חבר הגרעין, יהודה וחיה עציון, שנישאו לפני ימים מספר בירושלים. אולם לדבריהם שבו לסבסטיה גם כדי להזכיר לממשלה, כי לעולם לא יוותרו על ההתנחלות במקום זה בלב השומרון. המתנחלים, שהגיעו ממקומות שונים בארץ, הציבו שולחן מאולתר על סלע בתוך התחנה, ערכו אותו מאכלים שונים וקיימו סעודת חגיגה לבני הזוג.

המתנחלים לא ביקשו שום אישור כדי להגיע לסבסטיה. „כשם שלא זקוקים לאישור להגיע לירושלים כך אין צורך באישור כדי לבקר בסבסטיה" — אמרו לכתב עתי"ם שנלווה לקבוצה. הפעם לא הפריע להם איש בדרכם. כשהגיע אליהם כעבור שעה סגן המושל הצבאי בשכם, בליווי מספר חיילים לשמירה על המתנחלים, שאל את דוברם מר יוסף ארציאלי האם הם זקוקים לעזרה כלשהי. כשהשיב לו כי הכל בסדר עזב סגן המושל את השטח ונסע לדרכו, ואילו מספר חיילים נשארו לשמור על האנשים.

מר ארציאלי, ראשון המתנחלים של „אלון מורה", אמר לכתב עתי"ם: באנו לכאן שוב כדי להדגיש את שייכותנו למקום, את זכותנו לבנות עליו בתינו ולהקים בו את משפחותינו.

מר ארציאלי סיפר, כי מאמצי „גוש אמונים" להתנחל במקום זה לא רפו. באחרונה שלחו חברי הגרעין מכתבים בנושא התנחלותם על גב הר שומרון לראש הממשלה ולשרים גלילי ופרס. לדבריו לא ענה מר רבין על המכתב ואילו מר גלילי ביקש שהמתנחלים יפעלו בתאום עם הממשלה. השר פרס אישר את קבלת המכתב. הדובר הוסיף, כי אם הממשלה לא תממש את זכותם של המתנחלים להתיישב על גב הר שומרון — ימששו הם זכות זו בעצמם.

בשעות אחרי הצהריים, לפני שעלו למכוניותיהם, זרקו המתנחלים מבט מלא אהבה לנוף הקדומים של העיר שומרון. החתן יהודה עציון ניצל רגע של מרומה ואמר: „נקווה שכאן ייבנו בתינו ובתוכם נערוך את שמחותינו, במקום שאנו עושים זאת עכשיו כך בשדה שומם תחת כיפת השמים".

התרגשותה של סילווה זלמנסון

גב' סילווה זלמנסון שהשתתפה אף היא ב„שבע ברכות" התרגשה מהמעמד מיוחד של האיזור, ואמרה: „עכשיו אני שמחה להיות אתכם מפני שאני רואה צעירים וצעירות אידיאליסטיים". היא הוסיפה „ברצוני להיות אתכם כל חיי". בתום דבריה איחלה לחתן ולכלה אושר וכל טוב.

ספיר: ממדי הירידה חייבים להדאיג אותנו

200 אלף „ירדו" במשך 25 שנות המדינה

במשך 25 שנות קיומה של ישראל, ירדו כ־200,000 מתושביה לחו"ל, וזהו בממוצע של 8,000 איש לשנה. אין בידי עדיין מספר סופי ביחס לירידה ב־1974, אולם חוששני שהוא הרבה יותר גדול, וזה צריך להדאיג אותנו.

דברים אלה אמר יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית, מר פנחס ספיר, בפגישה עם המועדון הכלכלי, שנערכה אתמול במלון „הילטון" בבירה.

מר ספיר ציין, כי לנוכח הבעייה הוקם צוות מומחים הבודק את הגורמים לירידה ומחפש דרכים לצמצומה ולעידוד יורדים לחזור לארץ. הוא קרא לתושבי ישראל לתת יד לקליטתם החברתית של העולים לישראל, שכן רק בהגברת העליה וקליטתה תבטיח ישראל את קיומה ובטחונה. „יש לעשות מאמצים — הדגיש ספיר — להסיר את כתם הסנוביזם וההזרות של 2,800,000 תושבי ישראל כלפי העולים החדשים, ולסייע ולהקל עליהם את הקליטה".

יו"ר הנהלת הסוכנות גילה, כי בשנת 1974 ירד מספר העולים ב־60 אחוז לעומת 1973. בין השאר ירד מספר העולים מבריה"מ במתכונת וכן הצטמצמה בשיעור ניכר העליה מארה"ב ומדרום אמריקה. עם זאת הביע מר ספיר את תקוותו, כי בשנה הקרובה תגבר העליה.

ירידה גם במגביות

יו"ר הנהלת הסוכנות הודה, כי השנה חלה גם ירידה בהכנסות המגביות עקב המשבר הכלכלי בעולם שפגע ביהודים רבים, אולם הוא סרב להתייחס לשאלה איך השפיעה ירידה זו על הכנסת הסוכנות. „כאן שנוכחי את משרד האוצר, תולתי להבין בענייני כסף גם של המדינה וגם של הסוכנות" — אמר.

מר ספיר נשאל אם לא הגיעה העת, לאור מצב העליה, לעודד את עליית הפנים הילודה. על כך השיב: „תפקידי המרכזי הוא בסוכנות. אינני מתנגד להגברת הילודה, אולם על כך ממונים אנשים אחרים, כמו שר הפנים ושר הדתות".

אושרו שיעורי נזילות של 5% על האשראי הבנקאי החפשי

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

הוועדה המייעצת של „בנק ישראל" אישרה אתמול הטלת שיעורי נזילות של 5 אחוזים על האשראי הבנקאי החפשי.

בהחלטת פברואר תופג ההקפאה של האשראי על פי ההוראות הקיימות. הוחלט שלא להאריך את ההקפאה ובמקומה לפעול באמצעות הטלת חובת נזילות על כלל האשראי החפשי.

חובת הנזילות תוטל בארבעה שיעורים: באמצע פברואר אחוז אחד, ב־11 באפריל 2 אחוזים וב־15 במאי 2 אחוזים. בחודש מרס לא יוטלו שיעורי הנזילות בהתחשב בגבייה מוגברת של כספים ע"י האוצר לקראת סוף שנת הכספים. הספיגה בדרך זו אמורה להסתכם ב־275 מיליון ל"י עד סוף התקופה.

הטלת הנזילות על האשראי החופשי משחררת את הבנקים מנזילות על אשראי מכוון.

סופרנו מציין כי ספיגה זו מיועדת לאזן הזרמת כספים למשק בדרכים אחרות ע"י הגדלת המימון לתעשייה ולייצוא.

שינויים בסדרי תנועה בשלוש הערים הגדולות

על שינויים בסדרי התנועה בשלוש הערים הגדולות שיתנו עדיפות לתחבורה הציבורית מסרו אתמול לשר התחבורה מר גד יעקבי המומחים המתחייבים על התעבורה, העומדים בראש צוותות שהוקמו ע"י מר יעקבי במטרה לתת עדיפות לתחבורה הציבורית.

ראשי הצוותות, בהם משתתפים נציגי העיריות, המשטרה, משרד התחבורה והקואופרטיבים לתחבורה מסרו כי החל מ־15.2.75 יחולו הגבלות תנועה וחניה על כלי רכב פרטיים בשדרות ירושלים ביפו, ע"מ לאפשר מתן עדיפות תנועה לתחבורה הציבורית.

נבדקת גם האפשרות לפתוח את נמל יפו לתנועה לשם יצירת עורק תנועה נוסף בין ת"א ליפו, כן נמצאת בבדיקה ע"י הצוות הקצאת נתיבים מיוחדים לתחבורה הציבורית בדרך פ"ת.

לגבי ירושלים הודיע ראש הצוות כי התקבלה הסכמה עקרונית על הפיכת רחוב יפו לחד סטרי לכל כלי הרכב, למעט רכב ציבורי שיוכל לנוע בשני הכיוונים.

הוחלט עוד ע"י הצוות הירושלמי על הגדלת קנסות על חניה ועל גרירת רכב באיזור המורחב של מרכז העיר.

סכום החלטות עקרוניות אלו יעשה ע"י המוסדות העירוניים.

בחיפה נערכת עתה בדיקת צירים אלטרנטיביים לרכב פרטי שיאפשרו תנועה בלעדית לרכב ציבורי בכניסה המזרחית לעיר בכיוון הנמל.

ביקורת על הממשלה בעידוד השקעות הון

ביקורת על מדיניות הממשלה בעידוד השקעות הון כלולה בדו"ח שהוכן ע"י מכון „תבל" עפ"י הזמנת משרדי האוצר, המסחר והתעשיה והבנק לפתוח התעשיה. בין השאר קובע הדו"ח שכספי התמריצים בהיקף נרחב זרמו למשקיעים מקומיים. חלקו של ההון הזר בהשקעות נשאר שולי.

● איש העסקים מר וליאם א. רובינסון, יו"ר מועצת המנהלים של מפעלי הבירה בישראל, העניק למשפחת מדינה משדרות — הורי החמישיה שנולדה בשבוע שעבר, 1,500 ל"י שי.

כמו־כן החליט מר רובינסון שהוא גם בעליה של חברת „סינגר" — ישראל, ומנכ"ל החברה מר מיכאל וידרא, להעניק להורי החמישייה מכונת כביסה „סינגר" חדישה, כדי להקל עליהם את הטיפול בחמשת התינוקות ובכביסת החיתולים הרבים להם יזדקקו.

אישים ומוסדות

— ראש הממשלה, מר יצחק רבין, קיבל אתמול את שגריר גואטמאלה, מר רמירו גרדה אסטוריאס. כן קיבל את הפרופסורים ויקטור פולסקי ד' אלכסנדר הרונל.

— הרב ד"ר דוד שאומן ממילאנו (איטליה) הרב הראשי בגנואה והמנהל הכללי של בתי הספר של הקהילה היהודית במילאנו ביקר ב„בית מאיר" ונפגש לשיחה עם חברי המרכז העולמי של המזרחי והפועל המזרחי. הרב שאומן הגיע ארצה כדי להשתתף בכנס מנהלי בתי הספר באירופה שהתקיים בירושלים מטעם המחלקה לחינוך ולתרבות תורניים בגולה של הסוכנות היהודית הציונית.

— המנהל הכללי של משרד התקשורת, מר שמחה סורוקר, יצא אתמול לחו"ל בענייני משרדו. בהעדרו ימלא את מקומו מר גדעון לב, מנהל שרותי ההנדסה במשרד.

— שר התחבורה, מר גד יעקבי, קבל אתמול בירושלים את חבר הפרלמנט השבדי וסגן נשיא ליגת הידידות ישראל־שבדיה, מר פר אל־מארק.

— בבית אדמו"ר הרב שמואל הלוי יוהנס שליט"א חיפה התקיימה במוצש"ק חגיגת אירושין של הנכבדה מרת חביבה בת הרב שלמה רבינוביץ מתל־אביב, עב"ג מר ברוך בן מר צבי אפשטיין מסכו (מהנדס עיריה).

— אלוף משנה (מיל.) מנחם והבי נתמנה, להפקיד משנה לנשיא הטכניון לענייני מינהל ופיננסים.

● שודדים רעולי־פנים שדדו ביום א' בלילה 6,500 ל"י מגבריאל לוי, בן 26, בשעה שחזרו לדירתו ברחוב 383 באבו כביר. המשטרה בודקת את הפרשה.

● עובד־לשעבר בחברה קבלנית נעצר כחשוד בגניבות ומעשי מרמה. החשוד, חאלד מנאסרה, בן 29, נעצר אתמול לפי צו שופט שלום בת"א למשך 5 ימים.

המועצה הדתית — הרשות לתרבות תורנית
בית מדרש וכולל אברכים
בת־ים

בסיועם של: המחלקה לתרבות תורנית במשרד החינוך המועצה הדתית ועיריה בת־ים

מסיים

„בר בי רב דחד יומא'

יערך ברצות ה' ביום ראשון, כ"ט בטבת תשל"ה (12.1.1975) בבית הכנסת „מרום ישראל", שד' העצמאות 16, בבת־ים

במסגרת יום לימודים ינתנו שעורי תורה ע"י הרה"ג:

מרן הגאון הרב עובדיה יוסף שליט"א
הראשון לציון הרב הראשי לישראל
מרן הגאון הרב פסח קוקיס שליט"א
הרב הראשי לבת־ים
מרן הגאון הרב אליהו בקשי־דורון שליט"א
הרב הראשי לבת־ים
מרן הגאון הרב שמחה כהן קוק שליט"א
הרב הראשי ואב"ד רחובות
מרן הרב יצחק זילברשטין שליט"א
ראש כולל „בית דוד" חולון
מרן הרב יעקב גלינסקי שליט"א
ראש ישיבת תורה
סעודת מצוה בצהרים בהשתתפות:
כ"ק מרן האדמו"ר מקאליב שליט"א

תכנית הלימודים תפורסם בחוזר מיוחד. שעורי התורה מוקלטים
פרטים והרשמה: במזכירות המועצה הדתית, רח' קדושי קהיר 15 טל' 881013 — 864694
כולל אברכים, בית הכנסת „מרום ישראל", שד' העצמאות 16 טל' 798948

התאחדות הרבנים הספרדים בישראל

ליקירנו הנכבד

רבי יוסף קלמנוביץ

להתמנותו לסגן מנהל המחלקה למועצות דתיות במשרד הדתות
מיטב הברכות והאיחולים
עלה והצלח

הרבנות והמועצה הדתית בית־שמש

לידידנו החשוב והנעלה

רבי יוסף קלמנוביץ נ"י

להתמנותו לסגן מנהל המחלקה למועצות דתיות במשרד הדתות
ברכות נאמנות

הרב יוסף בוסכילה
רב העיר וראש המועצה הדתית

תרגיל התגוננות אזרחית - עכו

ביום רביעי, 8 ינואר 75', יערך תרגיל התגוננות אזרחית בעיר עכו.

בתרגיל תבויימנה תקריות מדומות, של דליקות ונפגעים, יושמעו פיצוצים ותבוצענה פעולות הצלה שונות.

התושבים מתבקשים לשתף פעולה ולהשמע להוראות הפקחים והשוטרים.

חברת השקעות של בנק המזרחי המאוחד בע"מ

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך תשכ"ח — 1968, כי החברה מפרסמת תשקיף על פיו מוצעות לצבור אגרות חוב כדלקמן:

סדרה 38

אגרות חוב בסכום נקוב כולל של —.4,000,000 ל"י רשומות על שם, נושאות רבית בשעור של 6% לשנה, צמודות (קרן ורבית) למדד המחירים לצרכן שפורסם עבור חודש ינואר 1975 (קבוצה א') עד חודש מאי 1975 (קבוצה ה'), שתיפדנה בשנים 1981—1992.

עותק בהתשקיף והעתק מההיתר לפרסומו הוגשו לרשם החברות.

עותק של התשקיף וטפסי הזמנה לאגרות החוב ניתן להשיג בכל סניפי בנק המזרחי המאוחד בע"מ.

הזמנות לאגרות החוב, יש להגיש לחברה באמצעות בנק המזרחי המאוחד בע"מ, סניף ניירות ערך, רחוב אלנבי 113, תל־אביב, או הבנקים והסוכנים לניירות ערך בבורסה לניירות ערך בתל־אביב.

אין לראות בהודעה זו, הזמנה לרכישת אגרות החוב המוצעות.

משרד העבודה
אגף להכשרה ולהשתלמות מקצועית

מחוז ירושלים והדרום

החלה ההרשמה

לקורסים להשתלמות ערב

לאזורי אשקלון, קרית גת, קרית מלאכי והמושבים באיזור

הלימודים בבית ספר אזורי שפיר בשעות 17.00 — 21.00

מקצועות הלימוד:

מנהלי מוסכים — למחזיקים בסוג 8
מכונאות רכב — סוגים 8,7,6
חשמל רכב — [illegible] וסוגים שונים
שרטוט בנין — למתחילים ולמתקדמים
שרטוט מכונות — טכני — למתחילים ולמתקדמים
רתוך — למתחילים ולמתקדמים
חשמלאי תעשיה — בסוגים — עוזר, מוסך וראשי

● פרטים והרשמה במשרד העבודה אשקלון, רח' הרצל 29, אצל מר דוד אליהו, בשעות 16.00—18.00, טל. 051-4440.

כה לחי!

BROADWAY 100

„סופר קינג־סייז"

תרבות אמריקאית

המועצה המקומית יבנה

מכרז מס. 34/74

המועצה המקומית יבנה, מכריזה בזה על מכרז להוצאות אשפה בשטח שיפוטה ביבנה.

את המפרט, ותנאי החוזה, ניתן להשיג במזכירות המועצה, בשעות העבודה הרגילות, תמורת 200 ל"י שלא יוחזרו.

להצעה, יש לצרף ערבות בנקאית בגובה 50,000 ל"י.

את ההצעה, יש להגיש במעטפה סגורה, ולציין, מכרז 34/74, עד ליום 21.1.75, שעה 12.00.

אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

מאיר שיטרית
ראש המועצה

המועצה המקומית יבנה

מודיעה בזה על ביטול השטרות הבאים:

1) מס' 789, לפקודת ישראל הצעיר, ז"פ 25.1.75 ע"ס 3,000 ל"י.

2) מס' 799 לפקודת ישראל הצעיר, ז"פ 25.2.75 ע"ס 3,000 ל"י.

3) מס' 800 לפקודת ישראל הצעיר, ז"פ 25.3.75 ע"ס 3,000 ל"י.

שטרות אלה, בטלים ומבוטלים, וכל האוחז בהם, תחול עליו כל האחריות, ושם את כספו על קרן הצבי.

מאיר שיטרית
ראש המועצה

הודעה בהתאם לסעיף 190 ב' לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

נמסרת בזה הודעה שהועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה בתוקף סמכותה לפי סעיף 190 ב' לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965, עומדת לתפוס חזקה ברצועת אדמה מחלקות:

גוש: 6666
חלקות: 6, 7.

המיועדת לפתיחת דרך חדשה, חיבור רחוב הקיבוצים עם רחוב קלאוזנר בהתאם לתכנית מפורטת מס' 1043 שפורסמה למתן תוקף בילקוט הפרסומים מס' 1833 ביום 25.6.72 ובהתאם לסעיף 190 ב' לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965.

יוסף נבו
ראש העיריה

משרד הפנים

מינהל מחוז הדרום

באר־שבע, י"א בטבת תשל"ה
25 בדצמבר 1974
7867/482

לכבוד
הרב ח. י. גולדוויכט
ישיבת כרם ביבנה
ד. נ. שקמים

אדון נכבד,

הריני מתכבד לאשר קבלה במכתבך מתאריך 6.12.74 בצרוף הודעה לפי סעיף 6 של החוק העותומני לאגודות לשנת 1909 על יסוד האגודה הבאה:

1. שם האגודה: קרן הנצחה ע"ש אברהם פלדמן הי"ד.
2. כתובת האגודה: ישיבת כרם ביבנה ד. נ. שקמים.
3. המשרד הרשום של האגודה: כנ"ל.
4. מטרות האגודה: הנצחת שמו של אברהם פלדמן הי"ד שנפל במלחמת יום הכפורים ע"י עידוד לימוד תורה והפצת תורה, באמצעות: הענקת תרומות, מתן הלוואות, הקמת קרן גמ"ח, פעולות עידוד, בכלן — פרסים, מלגות וכו', כל פעולה אחרת שועד האגודה יחליט עליהן.
5. חברי הנהלת האגודה: הרב ח. י. גולדוויכט, יו"ר, מר אהרן פלדמן, גזבר, מר אלי קליין, מזכיר, הרב מ. ח. דימנטמן, חבר, מר דוד ביה ארית, חבר, מר יעקב דרורי, חבר, מר אלי קאופמן, חבר.

בכבוד רב,
י' ורדיגמן
הממונה על מחוז הדרום

הודעה בהתאם לסעיף 190 ב' לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

נמסרת בזה הודעה שהועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה בתוקף סמכותה לפי סעיף 190 ב' לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965, עומדת לתפוס חזקה ברצועת אדמה מחלקות:

גוש: 6527
חלקות: 23, 22, 190, 189, 138, 68, 69, 67, 57.
גוש: 6525
חלקות: 29, 31, 140, 33, 38, 68, 69, 39, 158, 159, 41, 42, 85, 84, 153, 154.

המיועדת לפתיחת דרך חדשה ברח' אבן עזרא בהתאם לתכנית מס' 417 שפורסמה למתן תוקף בילקוט פרסומים מס' 673 ביום 21.5.59 ובהתאם לתכנית מס' 474 שפורסמה למתן תוקף בילקוט פרסומים מס' 997 מיום 28.2.63 יוצאת בהתאם לסעיף 190 ב' לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965.

יוסף נבו
ראש העיריה

הודעה בהתאם לסעיף 190 ב' לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

נמסרת בזה הודעה שהועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה בתוקף סמכותה לפי סעיף 190 ב' לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965, עומדת לתפוס חזקה ברצועת אדמה מחלקות:

גוש: 6529
חלקות: 49, 50, 51, 52, 54, 36, 72, 67, 66, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 55, 56, 57, 58, 59, 60.

המיועדת להרחבת הרחוב יהודה הלוי בהתאם לתכנית מפורטת מס' 56 שפורסמה למתן תוקף בילקוט הפרסומים מס' 1495 ביום 23.5.46 והאת בהתאם לסעיף 190 ב' לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965.

יוסף נבו
ראש העיריה